Nr 8
40e jaargang
BUDDY LONGWAY IN DE ZWARTROK
kuifje
HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR
+ Poster HUGO
POKERVROUW
DE VERVLOEKING
40F-NEDERLAND 12,25.
19-2-85

REFLEKTIES VAN VERLOREN GENERATIES

Rasta's: de «dreadlock soldiers»: van Addis Abeba tot Brixton

«Het is twijfelachtig of zelfs de sterkst geïnspireerde en gloeiendste etnofanaat ooit een geloofskonstruktie had kunnen uitdenken die zo vreemd en krachtig is als die van de Rastafari. Vandaag is de Rastafari-broederschap in Jamaica niet langer een of andere duizendjarige sekte die zit te wachten tot ze naar Afrika terug kan, maar een alternatieve spirituele nationaliteit die een kollektieve kulturele identiteit schenkt aan duizenden jonge Jamaicanen die gestrand zitten tussen hun schooldagen en een eindeloze cirkel van vernederend werk en werkloosheid.»
— Stephen Davis in Reggae Bloodlines —

Het verzet van de naoorlogse jongere in het westen vertoont gemeenschappelijke kenmerken met het verzet van een jonge beschaving, de zwarte bevolking. Uit Jamaica, dat eiland onder Cuba en naast Haïti en die broeikas van invloeden — 90% ex-negerslaven, 3% ex-Oostindische kontraktarbeiders, 1% blanke ex-kolonialen en nog wat Chinezen, Joden, Libanezen... — stulpte een kultuur die een religie werd, de Rastafari. De Rastafari-kultus was zowel geschraagd op de verschrikkelijke armoede en de onmenselijke uitbuiting als op de hoop dat materiële te overschrijden en terug te keren naar het geboorteland, Afrika. De onderbouw van hun geloof vonden de Rastafari's wonderwel in het produkt dat de westerse overheerser als moraal- en zelfbevestigingscodex aan zijn slaven voorhield, de Bijbel. «Het Beloofde Land, de Babylonische gevangenschap, het uitverkoren volk, het straffen van de slechten en de beloning van de goeden» kregen zodoende bij de Rastafari's een andere betekenis en inhoud. In de persoon van Haile Selassie I, die in 1930 de keizerstroon van Ethiopië veroverde, zagen de Rasta's een vervulling van de Bijbelse profetiën. De Negus van Ethiopië werd aldus de verlosser van de zwarte bevolking en diegene die de terugkomst van alle zwarten die buiten Afrika verbleven voorbereidde.

Roger Mais (1905-1955) speelde zowel een rol in de politieke bewustwording en de onafhankelijkheidsverwerving van zijn Jamaicaanse landgenoten, dit als lid van de People's National Party, een vaag marxistische partij, als in hun kulturele bewustwording, dit door zijn proza en poëzie. Al moeten we eraan toevoegen dat hij met dit laatste doel eerder de buitenwereld bereikte, omdat de meeste Jamaicanen ongeletterd waren. In zijn eerste belangrijke roman **The Hills were Joyful Together** klaagt hij de erbarmelijke leefsituatie van de arbeiders aan. Het boek verhaalt het leven op een yard — een soort konglomeraat van kleine huisjes en hutten rond een gemeenschappelijk plein. Twee hoofdpersonages dragen kenmerken van het zich evoluerende Rastafarigeloof. Enerzijds heb je Surjue, een nonchalant type, die in de gevangenis terecht komt en bij een ontsnappingspoging wordt neergeschoten. In de materialist Surjue projekteert Mais de hoop op een betere toekomst en het besef dat je ondanks het steeds dreigende noodlot je leven in eigen handen moet nemen. Tegenover en tegelijk komplementair met Surjue staat een andere yardbewoner, Ras, lid van de Rastafari-kultus, die de liefde en vrede predikt. Zijn boodschap zorgt ondanks de dramatische gebeurtenissen voor een solidariteit tussen de bewoners van het erf. Het personage van Ras wordt in een volgende roman van Mais, **Brother Man** (of Bra'Man in het Jamaicaans) verder uitgewerkt. Maar zoals Mais vervreemde van zijn achtergrond — hij emigreerde naar Engeland — zo heeft de zwarte Messias Bra'Man met zijn idyllische en naïeve denkbeelden niet veel meer te maken met wat de Rasta's werkelijk voorstonden. Bra'Man werd een genezer, een soort religieuze zwerver die geen voeling meer had met de aardse onrechtvaardigheden.

Niet alleen Roger Mais emigreerde naar Engeland. In de 50-er jaren weken een groot aantal Jamaicanen uit. Geschoold of half-geschoold, bereid te werken en op zoek naar rust. Hun muziek werd de ska, het woeste, prettige dansritme. Maar de generatie die na hen, in de 60-er jaren, van Jamaica uitweek, was verbitterd. Ondanks de onafhankelijkheid van Jamaica in 1962 bleef het land arm. In Engeland zochten ze de oplossing voor hun materiële problemen. De desillusie was groot. Het Britse Rijk bestond alleen nog maar in de aardrijkskundeboeken. De kansen op werk waren klein, de houding van de Brit vijandig.

Wanhoop tekende de tweede generatie Jamaicaanse inwijkelingen. Wanhoop die zich uitte in spanning, onlusten en rellen, in het vormen van ghetto's en in het veruiterlijken van hun eigenheid en de hopeloosheid van hun positie.

Zo werd de bontgekleurde outfit, de lederen schoenen en het Tatti-hoedje van de «rude boy» — de individuele rebel die aanknopingspunten vond bij de levenswijze van de mod — vervangen door de gebreide muts, de «tam», (liefst in de drie kleuren van Jamaica: rood, geel en groen), de kleding in wol of katoen of door kaki-legeruniformen, guerillapakken. De «dreadlock» kwam in de plaats van het kortgeknipte haar van de rudie. De «dread» had zijn wortels in de zelfverzekerde houding, de Bijbelse toorn, het vreesaanjagende waarmee de eerste Rastafari's het gezag schokten. De haarstijl was bedoeld als imitatie van de haardracht van sommige Oost-Afrikaanse stammen en ging tevens terug naar de Bijbelse kracht die aan het haar gegeven werd. De «dreadlock» werd aldus het symbool van de Rastafari.

Met de reggae werd religie muziek en de «sound-systems», de diskoteken en klubs waar reggae vloekte uit 1000 watt boxen, werden de nieuwe heiligdommen van de zwarte jeugd. De mythologie van het Beloofde Land dreunde bij elke drumstoot, zoals ze dat al eeuwen op de trommels in Afrika deed. Reggae: een domineren van de baslijn, verweven met het relaxte van de ganja (marihuana). Zelfs in zijn van alle franjes ontdane naakte ritme, de «dub», maar vooral in de «talk-overs», de «dub» met strijdpoëzie rond «zwarte» problemen, klinkt de reggae provocerend. Dankzij de reggae en haar voornaamste komponist/zanger Bob Marley werden de Rastafari's en de toestand in Jamaica eventjes wereldnieuws. Maar de Bijbelse bedreiging werd snel een «dreadlock holiday».

Ronald Grossey

Bibliografie:
Stephen Davis — Reggae Bloodlines *London/Kingston, Heinemann Educational Books, 1979.*
Roger Mais — The Hills Were Joyful Together *en* Brother Man — *Londen/Kingston/Port of Spain, Heinemann 1974 en 1981.*

EXTRA
VERHAAL
LANG

HET MOET HIER ERGENS ZIJN... MAAR WAAR PRECIES? MISSCHIEN KAN IEMAND ME WEGWIJS MAKEN IN DAT CAFÉ...
CAFE

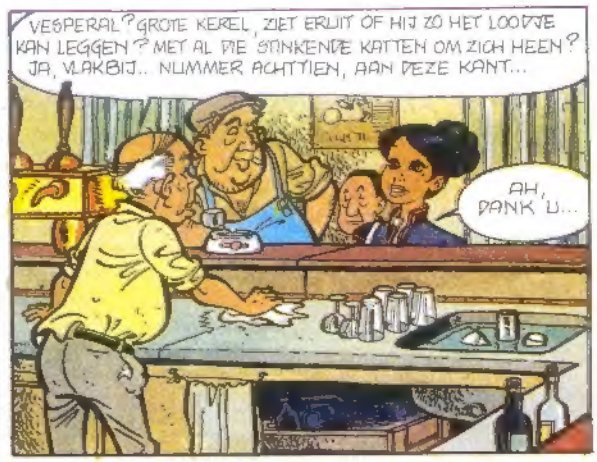
VESPERAL? GROTE KEREL, ZIET ERUIT OF HIJ ZO HET LOOIJE KAN LEGGEN? MET AL DIE STINKENDE KATTEN OM ZICH HEEN? JA, VLAKBIJ.. NUMMER ACHTTIEN, AAN DEZE KANT...
AH, DANK U...

ZEG, NIET ZO VLUG, SCHATJE...OOM MARCEL BIEDT JOU EEN DRANKJE AAN.. DAT KUN JE NIET WEIGEREN. MOOIE VROUWEN HEBBEN DE TIJD, NIET?

MENEER, UW VIRILITEIT DRINGT DOOR ALLE PORIËN VAN UW OMVANGRIJKE GESTALTE MET EEN ODEUR DIE ME VAPEURS BEZORGT... HET SPIJT ME... MAAR WIJ MOOIE VROUWEN ZIJN ZO GEVOELIG...
!!!
MISSCHIEN EEN ANDERE KEER?

... PAS OP! DAAR IS ZE!
CAFE

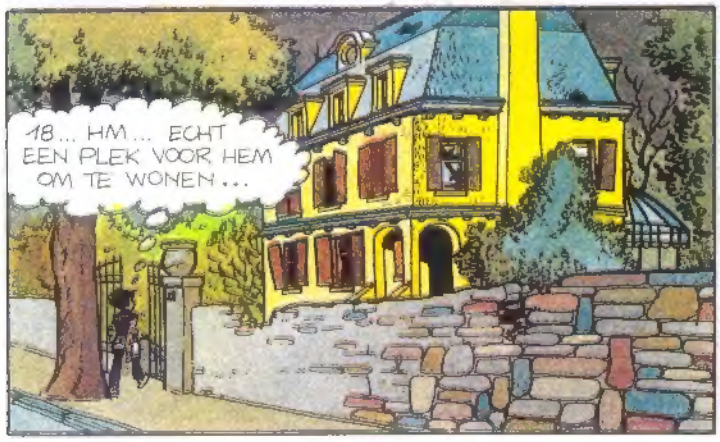
18... HM... ECHT EEN PLEK VOOR HEM OM TE WONEN...

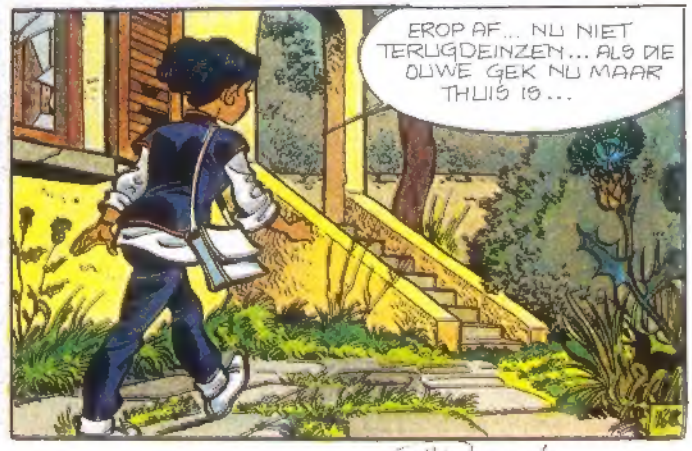
EROP AF... NU NIET TERUGDEINZEN... ALS DIE OUWE GEK NU MAAR THUIS IS...

SLA OM

POKERVROUW

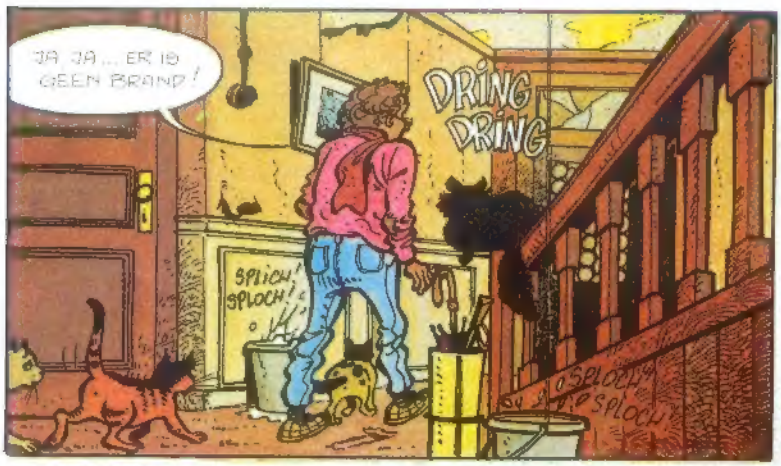
JA, JA... ER IS GEEN BRAND!
DRING DRING
SPLICH SPLOCH!
SPLOCH SPLOCH

JIJ! MAAR... MAAR WAT KOM JIJ HIER DOEN!
VESPERAL! OEF! LAAT ME BINNEN, IK MOET JE SPREKEN!

HÈ?!

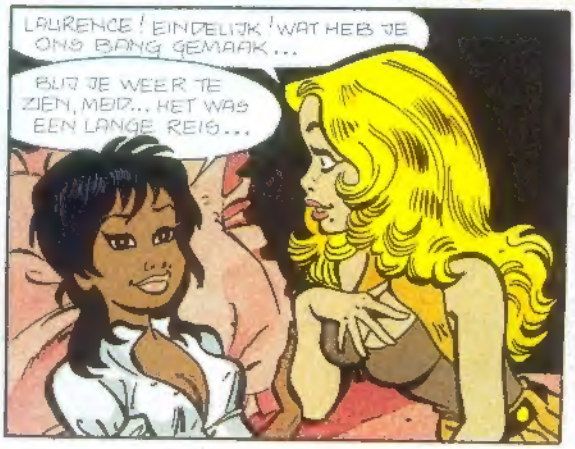
LAURENCE! EINDELIJK! WAT HEB JE ONS BANG GEMAAK...
BLIJ JE WEER TE ZIEN, MEID... HET WAS EEN LANGE REIS...

ALS JE WIST WAT ME IS OVERKOMEN... IK BEN BANG AMANDA... BANG ZOALS IK NOG NOOIT GEWEEST BEN...
17A

... ZO, NU WEET JE ALLES.
NOU, DAT KLINKT WEINIG FRIS, DAT VERHAAL... EN... HEB JE DAT WAPEN BIJ JE?

JA... HIER IS HET...

JA... NET WAT IK DACHT... WAT EEN ELLENDE...

EN?
GEEN PROBLEMEN... WE KUNNEN ERHEEN... EN SNEL!

JA, IK HEB HET... KIJK KIJK... DAT IS MERKWAARDIG!!
17B

RENAUD
J.-L. VERNAL
J. DUFAUX

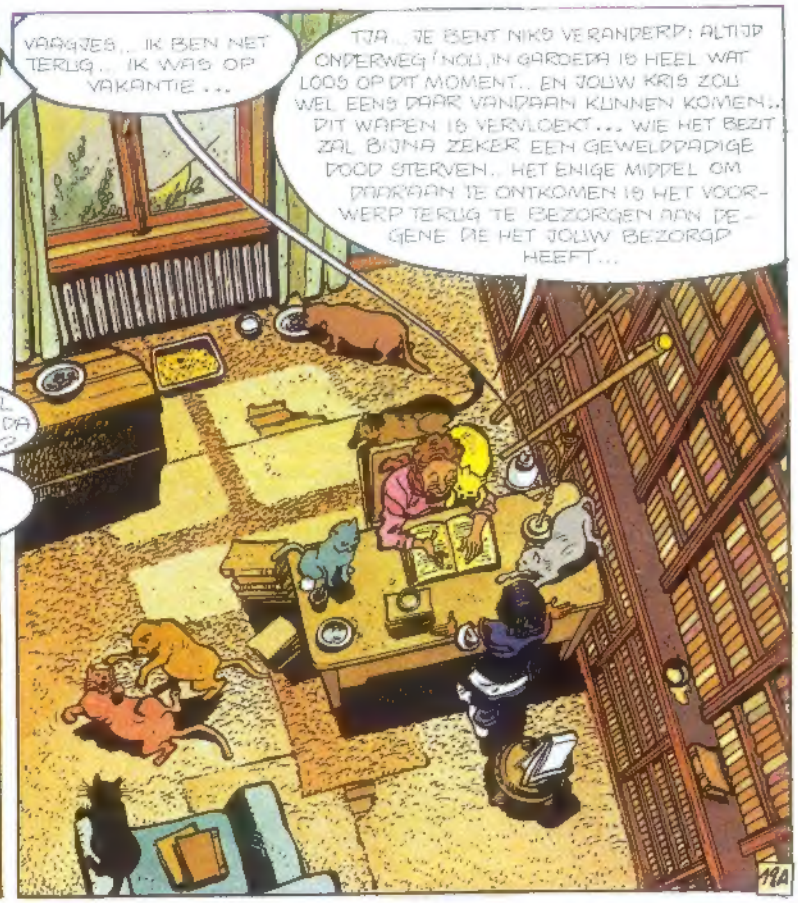

14 bruaard.

SLA OM

POKERVROUW

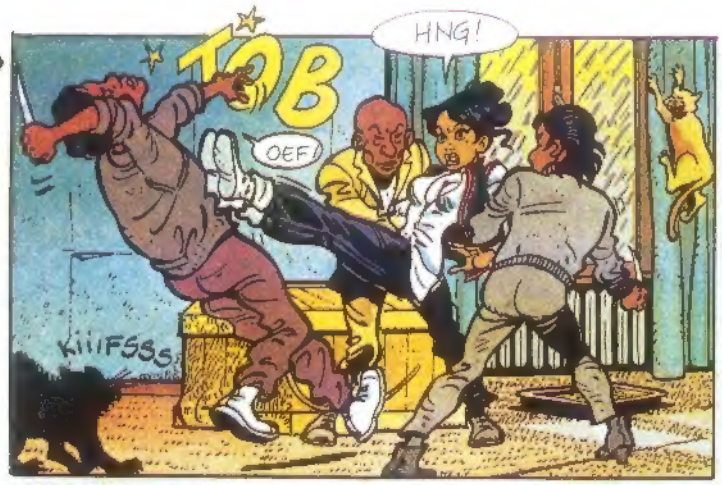
TOB
HNG!
OEF!
KIIIFSSS

HELP ME, JIJÉ!
STERF!

ARRW
AAAH!

...EN TWEE!...

...SNEL ... SNEL ... DE KATTEN!!

HÉ! M'N JASJE!

MIIAAAOOOUUUUUU

MIJN JASJE! MIJN JASJE! SMEERLAP! ELLENDELING! SCHURK!
BOK BOK BOK

A-A-A-A-A-H!!!

EXTRA
VERHAAL
LANG

OHHH !!!
KiAiiii!

OH... OH... NEE! J... JAIMIE... ZE... ZE...

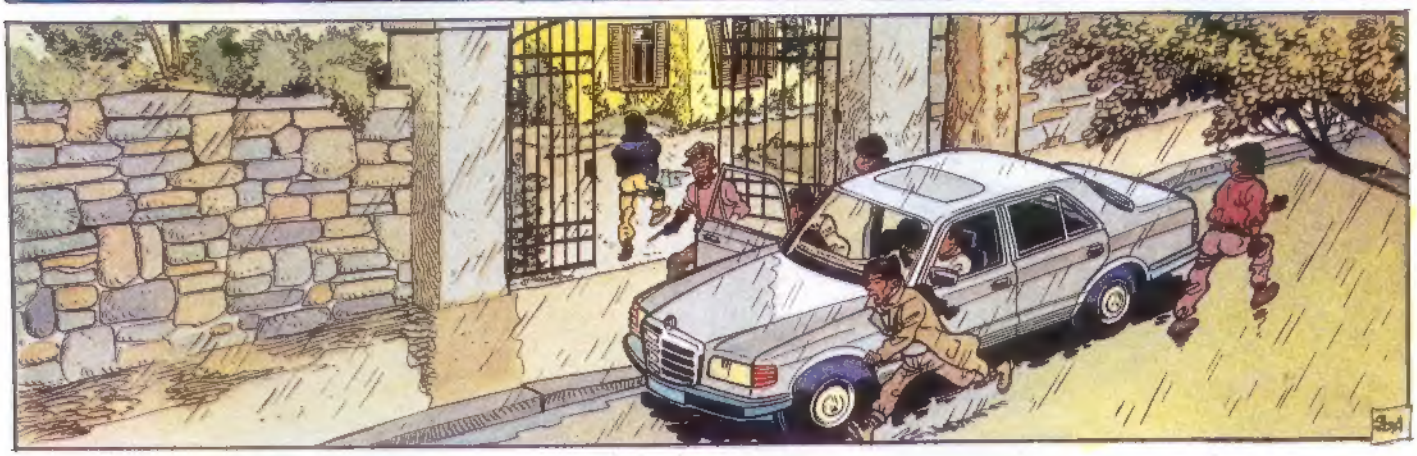

...DEZE KEER GAAT HET DOEK ECHT NEER, MEID.. ZE ZE ZIJN MET TEVEEL...

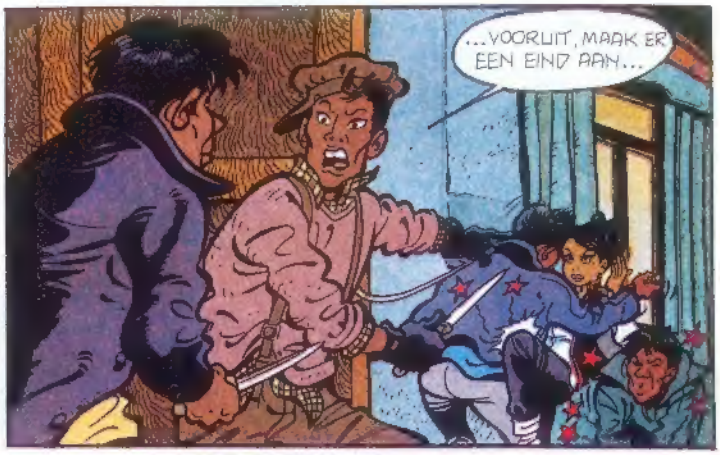
...VOORUIT, MAAK ER EEN EIND AAN...

HELP... HELP... OHHH !

P... PAS OP !!! NEEEEE !!!

SLA OM

POKERVROUW

CRAAAAK
AAAH!

CRAAAAK
MIJN... MIJN BOEKEN! MIJN BOEKEN!
AAAHH!
AHHH!

MAAR... WAT IS DAAR AAN DE HAND!

DAT IS TOCH NIET NORMAAL! HET HAD ALLANG AFGELOPEN MOETEN ZIJN!

BIJ ALLE GODEN!!!

EXTRA LANG VERHAAL
!!!
... HELP, HELP... OH!
SNEL, EEN EIND ERAAN ...
SBOF
... MOMENTJE, VRIEND...
PFFFFT! TJONGE JONGE, DIE HEBBEN ZICH HIER WEL VERMAAKT...
KIJK DAAR... DAT JUFFIE ... ZE HEEFT HET GERED...
ZO, JUFFIE... VERSTOPPERTJE GESPEELD?
OEF! MAAR.. WAT DOET U HIER?
OCH... ZOVEEL LAWAAI HOORDEN WE NOOIT IN DIT PAND.. WE VROEGEN ONS AF WAT U ER KWAM ZOEKEN... TOEN ZAGEN WE DIE VENT... NIET ERG OP U GE-STELD, GELOOF IK..
EN... EN VESPERAL?
IS DAT DIE VRIEND VAN U? HIER. ZIET ER NIET BEET UIT...
J... JAIMIE... JAIMIE...
MIJN OUWE VESPERAL..
LAAT MAAR.. IK HAAL HET WEL... VOOR JE VRIENDIN.. JE MOET.. DE GAROEDA.. DE AMOK BE-STRIJDEN.. VAN HAND TOT HAND.. VAN...
SLA OM

POKERVROUW

EXTRA LANG VERHAAL

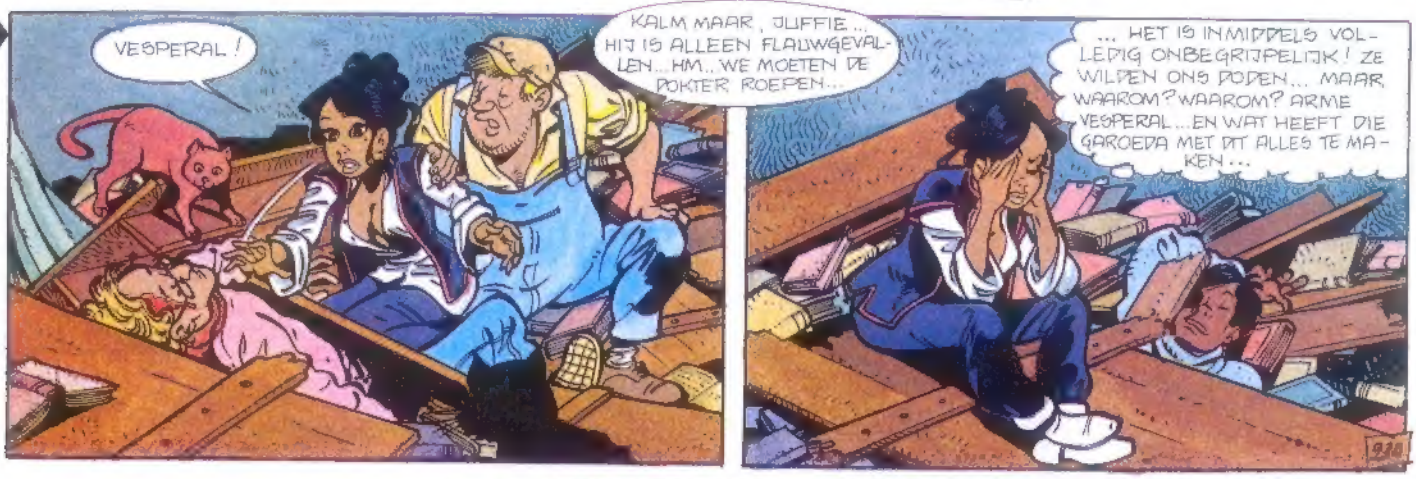

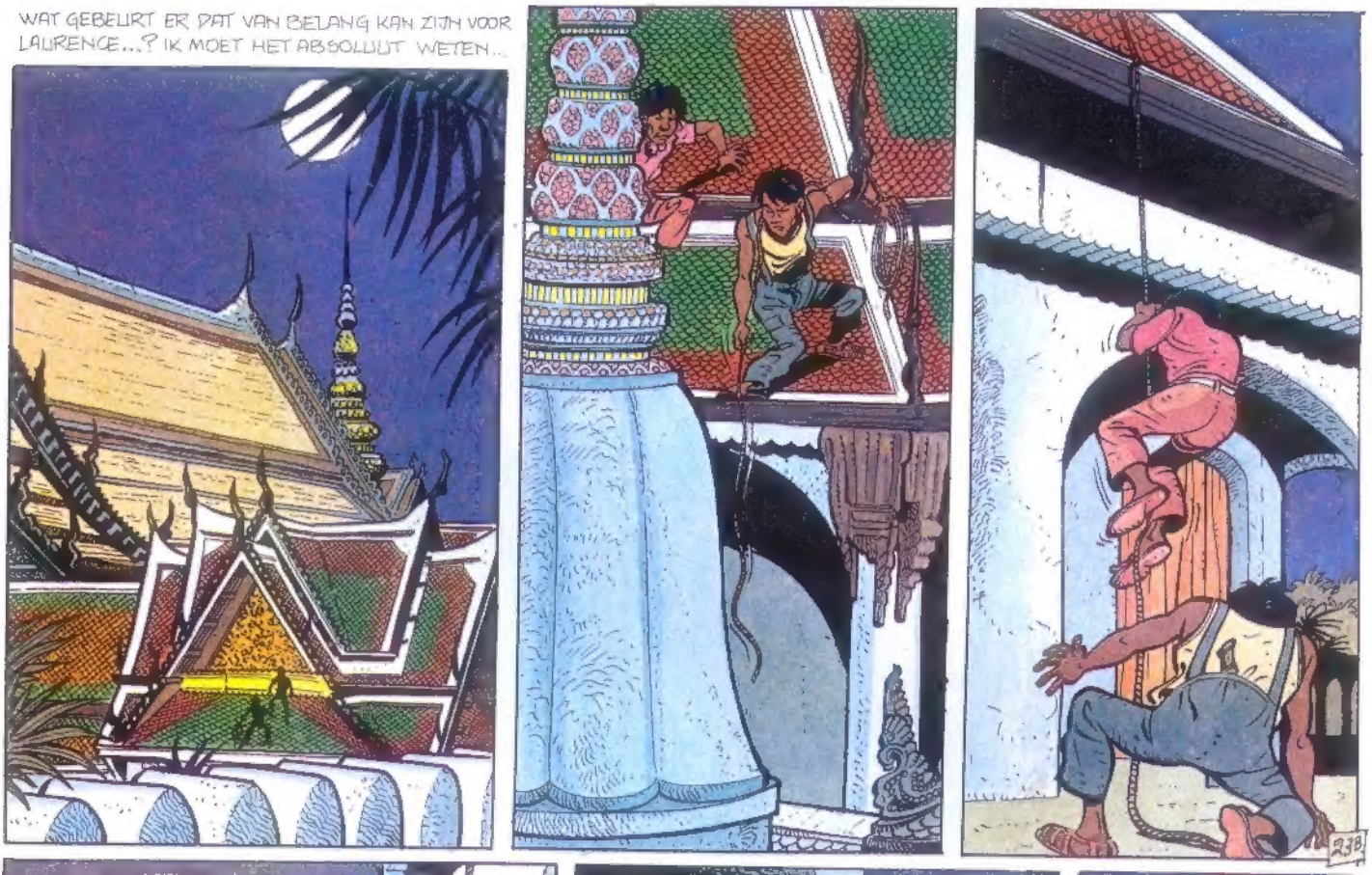

VERVOLG ACHTERAAN IN DIT NUMMER

BUDDY LONGWAY

SAMENVATTING: Buddy helpt Mariska bij de bevalling. De geboorte van zoon Joseph wordt 's avonds uitbundig gevierd...

JEREMY, IK HEB JE MAANDEN GELEDEN ACHTERGELATEN IN BEAR TOWN *... JE VERWONDING MOET ALLANG GENEZEN ZIJN... WAT IS ER VAN JE GEWORDEN ? EN JIJ KATHLEEN, JE MOET VERANDERD ZIJN... EEN JAAR LANG HEB IK JE NIET GEZIEN... MIJN CHINOOK, ALS IK GEWETEN HAD WAT ONS TE WACHTEN STOND WAG IK NOOIT BIJ JE WEGGEGAAN... WAT MIS IK JULLIE DRIE...

OM OP ANDERE GEDACHTEN TE KOMEN BESLOOT IK DE VOEDSELVOORRAAD WAT AAN TE VULLEN VOOR HET VERVOLG VAN DE REIS..

* ZIE "DE WRAAK"

SLA OM

RUSTIG GINGEN WE WEER OP WEG, EN EEN PAAR DAGEN LATER...
IK DACHT DAT ... REES JE VRIJE DOORGANG OVER HUN GEBIED HADDEN TOEGESTAAN...
DAT KAN VERANDEREN VAN CLAN TOT CLAN. JE KUNT NOOIT VOORZICHTIG GENOEG ZIJN...
...EN OMDAT JE ME ZEI DAT JE IN HUN DORP, HIER VLAKBIJ OVERNACHT HEBT...
SCHAT, WIL JIJ JE EVEN OVER JOSEPH BEKOMMEREN? IK WIL EVEN DE BENEN STREKKEN EN WAT HOUT GAAN SPROKKELEN...
EH... JA MAAR...
...IS DAT WEL VERSTANDIG, MARISKA? ZO KORT NA DE BEV...
MAAK JE GEEN ZORGEN, GREGOR, HET ZAL ME GOED DOEN. TOT ZO!
HET LAG ACHTER DIE HEUVEL...
LAAT DE PAARDEN MAAR HIER...

HET LIGT ER NOG...
DE TENT VAN HET OPPERHOOFD ZWARTE WOLF LIGT IN HET MIDDEN. IK KON GOED MET HEM OVERWEG...
WE GAAN WEER, BARON!
WE ZOUDEN ONOPGEMERKT MOETEN KUNNEN LANGSTREKKEN MET DE WAGEN...

BUDDY LONGWAY

"DE WILDE WIND" WAAIT BIJ JE BOEKHANDELAAR!

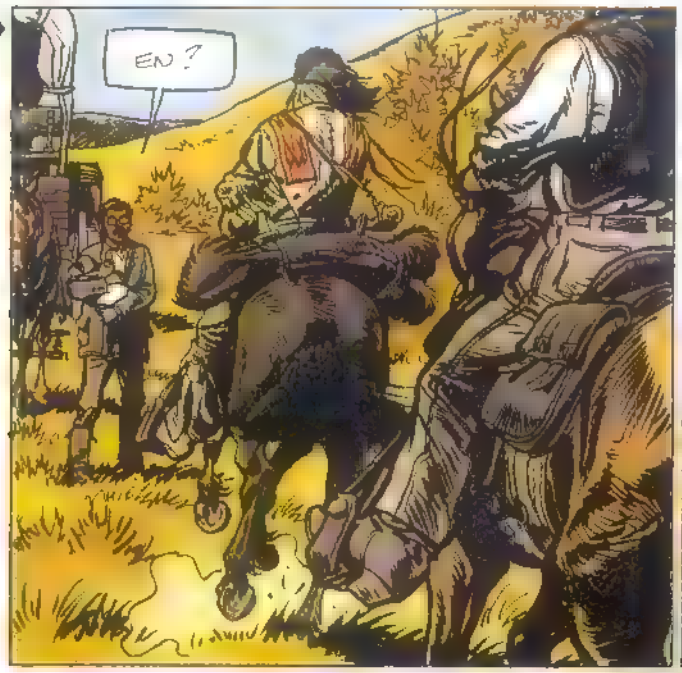

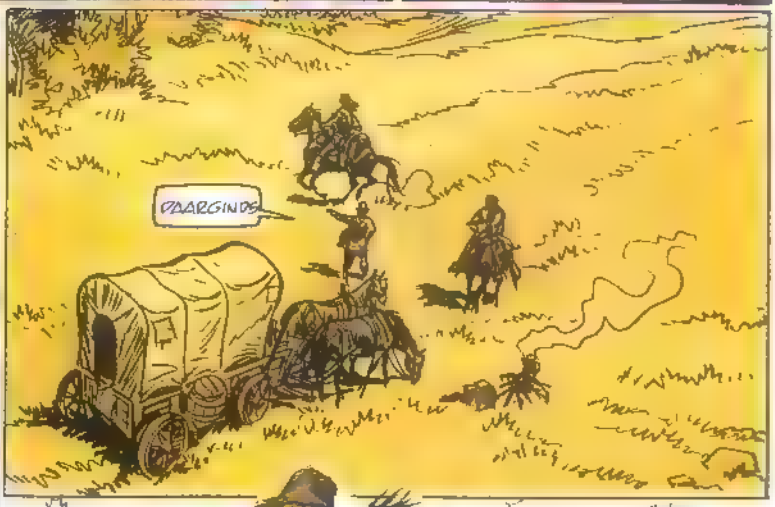

wordt vervolgd

in den beginne...

BARA

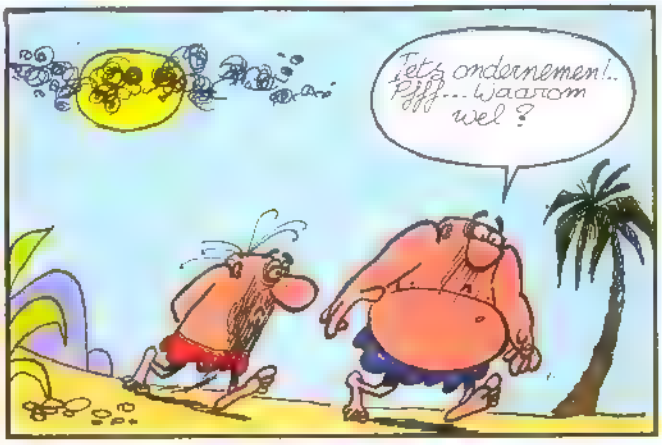

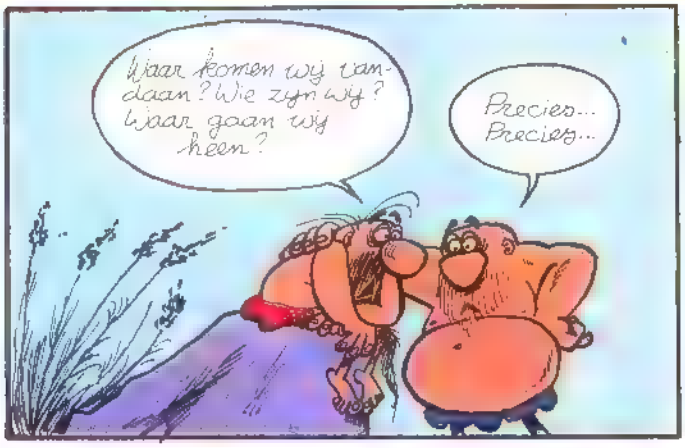

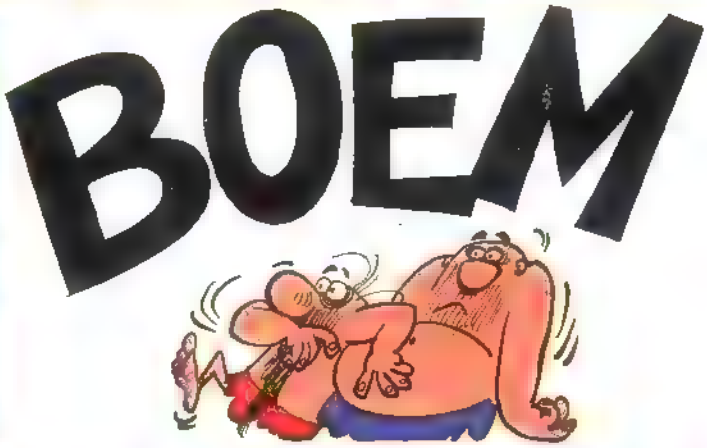

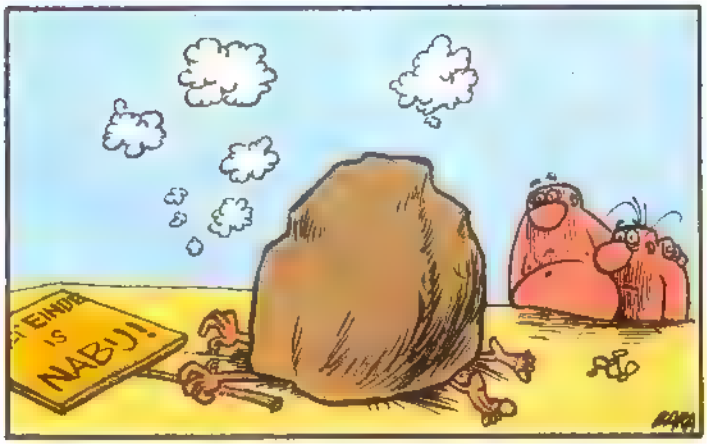

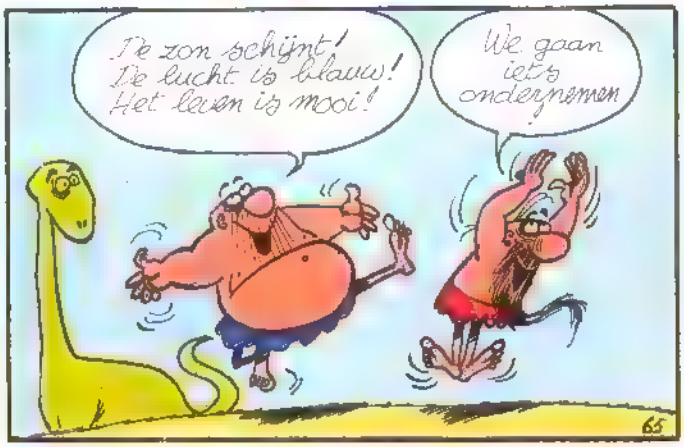

ALLES GOED EN WEL MET FOPMA ZULT U DENKEN, MAAR HOE ZIT HET NOU MET KNUDDE? WELNU, KIJK EN HUIVER ALS WE TERUGGAAN NAAR HET KNUDDESTADION, WAAR DOOR HET ONTBREKEN VAN DE NODIGE FINANCIËLE ARMSLAG, WEL HET EEN EN ANDER IS GEBEURD...

DIRK, WAAR ZIT JE?
VIJF METER ACHTER JE JAAP!
F.C. KNUDDE

WIL JIJ IETS DRINKEN, TINUS?
NEE, IK HEB DRINKEN ZAT!
BURP!
HIK!
BLIJF STAAN, DAN ZOEK IK JE OP!
PIEP PIEP

THEE!
EN MAG IK DE BONNEN DEZE KEER?

ZOEK DE SPELERS, BELLO!

HOOR JIJ OOK THEE ROEPEN, DIRK?
JA HET GELUID KOMT VANAF DE OVERDEKTE TRIBUNE.
THEE!

SAMENVATTING: In het Afrikaanse oerwoud oogst ex-sponsor Heike Fopma een zeker sukses met het verstrekken van een originele Adidas-bal aan de inlandse bevolking...

TOON

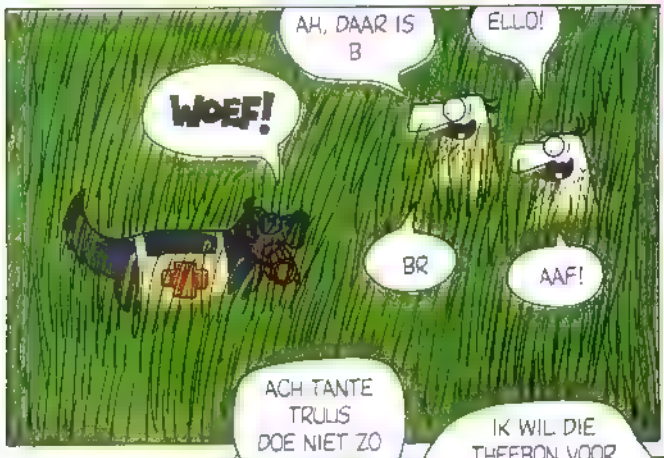

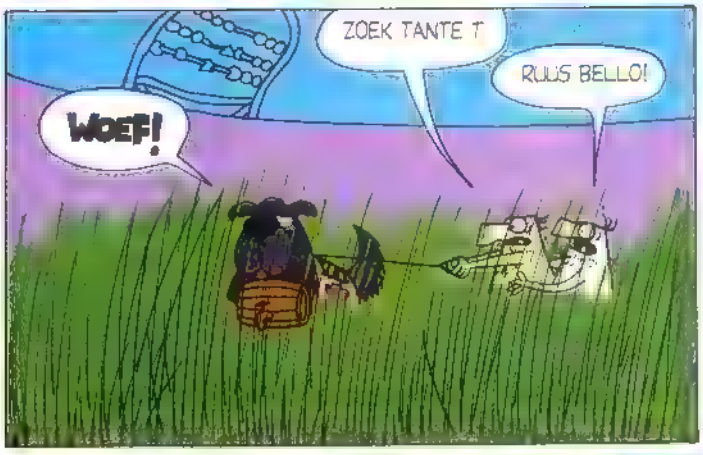

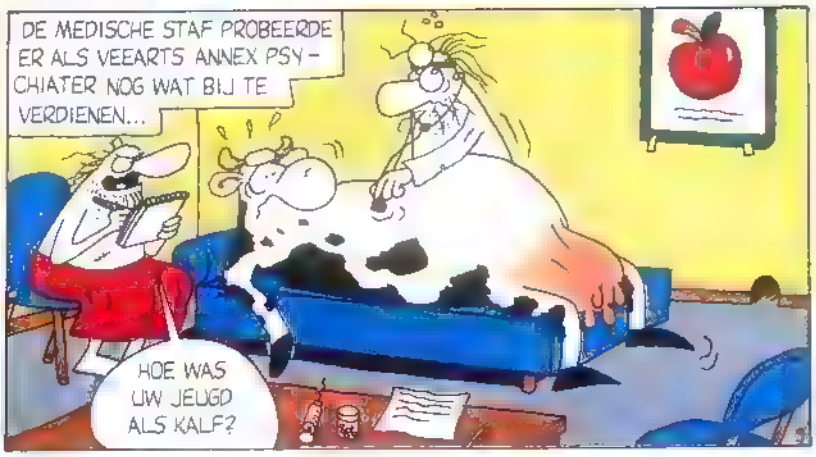

wordt vervolgd

UITGEVERIJ DE VRIJBUITER PRESENTEERT:

KNUDDE

IN DE SERIE KNUDDE ZIJN VERSCHENEN:

1. Knudde Thuis
2. Knudde naar Argentinië
3. Knudde naar IJsland
4. Zwaar Knudde
5. Knudde naar Frankrijk
6. Knudde naar Amerika
7. Knudde in Amerika
8. Knudde met een rietje
9. Knudde Zootje
10. Smallroom dancing bij Knudde
11. Knudde wat de klok slaat
12. Knudde antiek
13. Hoezo Knudde
14. Knudde met de pet op
15. Een Knudde team

5,95

Overal verkrijgbaar!

NIEUW BIJ LOMBARD

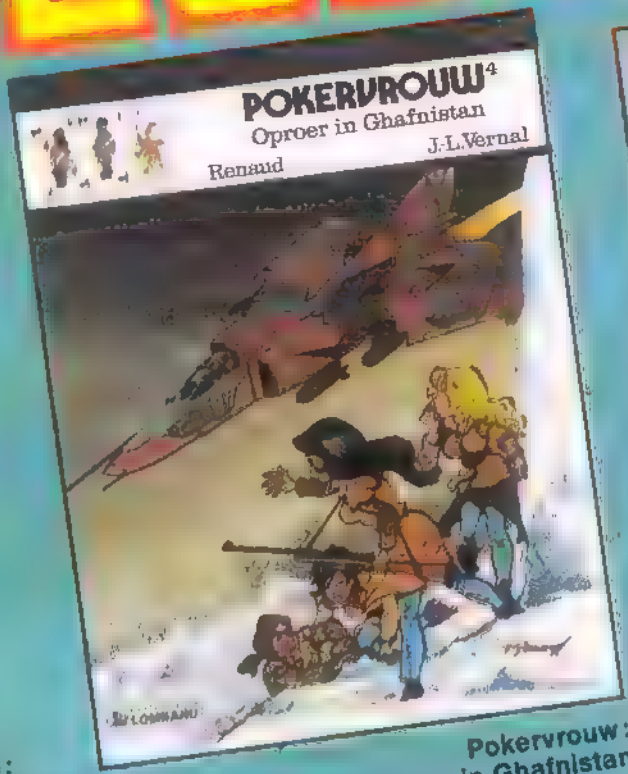

Pokervrouw:
Oproer in Ghafnistan
door Renaud en J.L. Vernal - nr. 4
48 pagina's in kleur

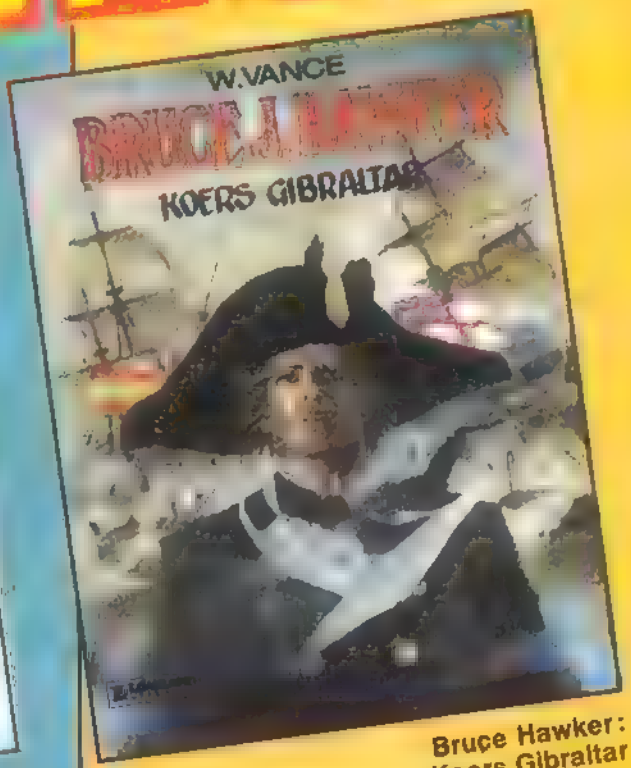

Bruce Hawker:
Koers Gibraltar
door Vance - nr. 1
48 pagina's in kleur

Chlorophyl:
Gemengd Nieuws
door Dupa
en de Groot - nr. ■
48 pagina's
in kleur

Volbloeden
door Franz
Reeks «Kaleidoscoop»
64 pagina's in kleur

NU BIJ UW BOEKHANDELAAR!

VASCO

G. CHAILLET

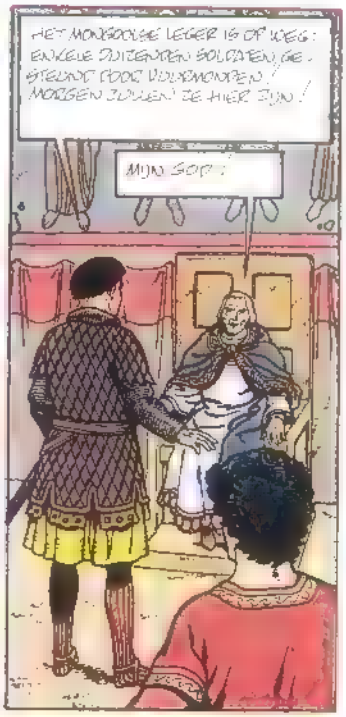

BEAUMONT HAPERT ZICH NIET VERGIET. ALS HET LAATSTE DAGLICHT DOOFT ACHTER DE ROTS VAN LOEGÜP NEEMT EEN ENORME MENSENZEE STELLING RONDOM DE ROTSEN VAN KORAMA.

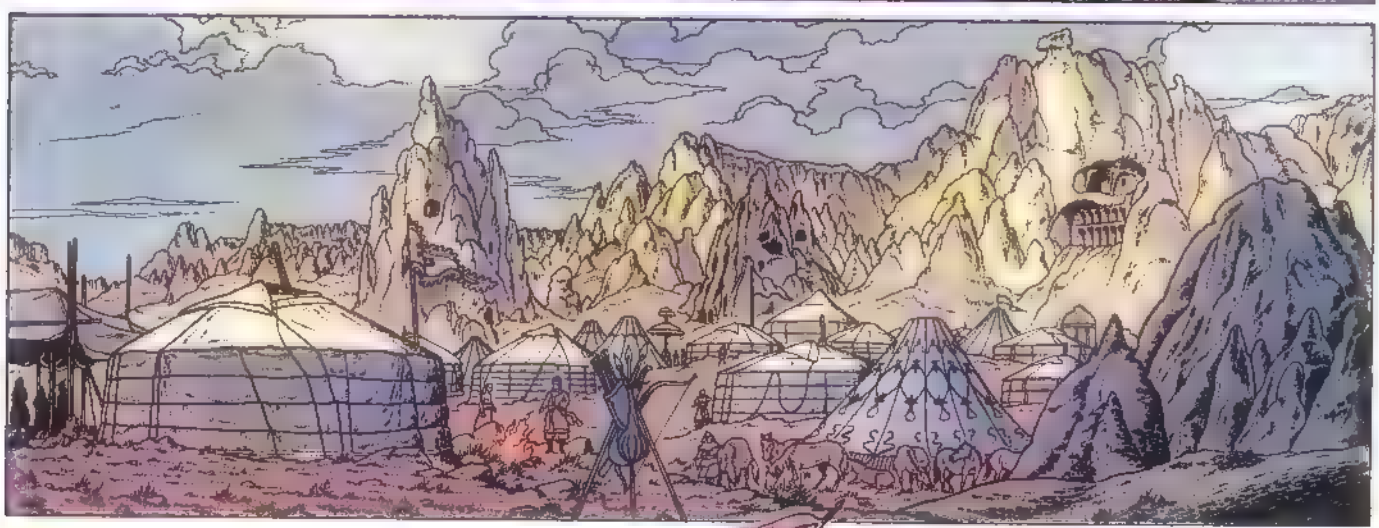

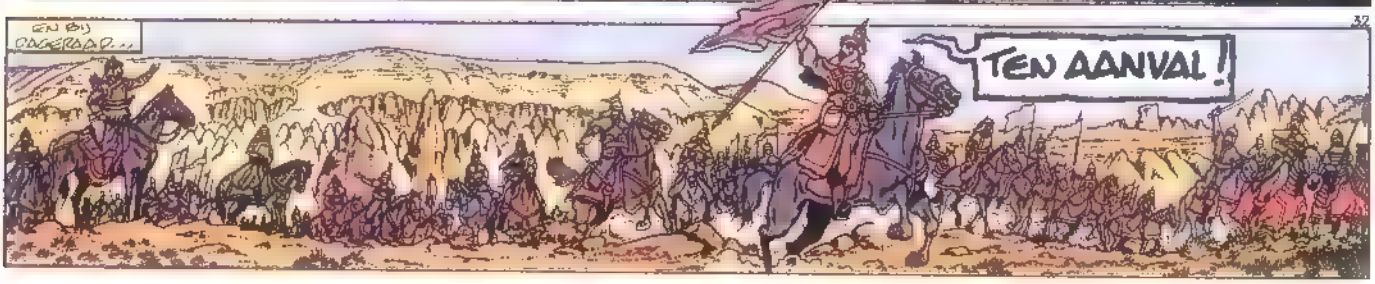

SAMENVATTING: Onze vrienden hebben getracht Karama te ontvluchten, maar ze zijn op de Mongolen gestoten. Beaumont twijfelt aan de trouw van Geoffrey. De bewoners vluchten naar het klooster.

HET VOORGEBORCHTE VAN DE NACHT

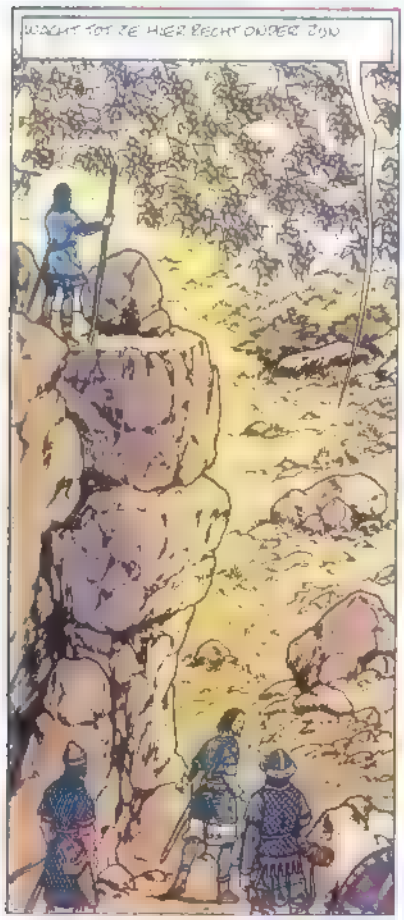

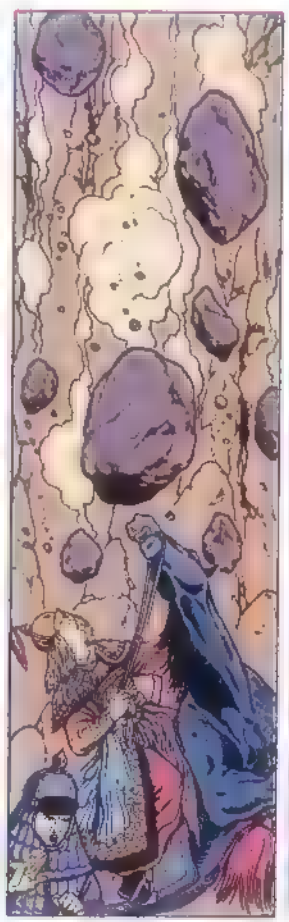

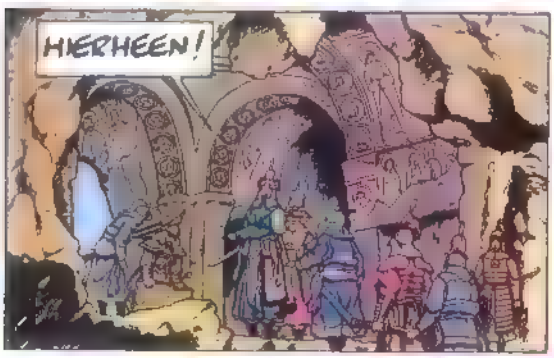

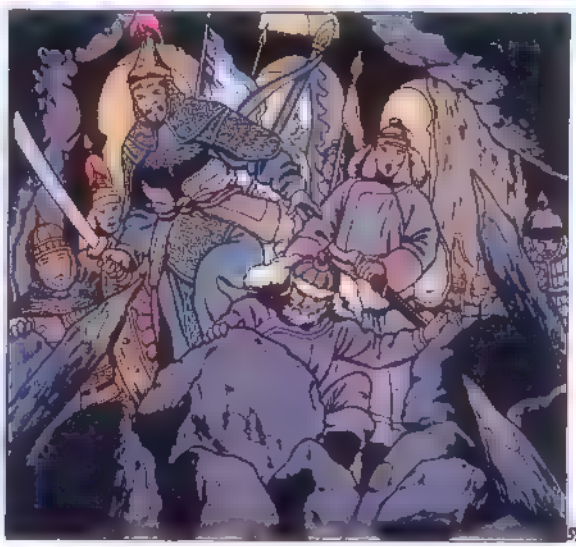

SLA OM

TOCH BEREIKEN DE VOORSTE LINIES DE ENORME RONDE STENEN DIE DE DOORGANG VAAR HET KLOOSTER VERSPERREN...

BRENG EEN KANON !!

BOEM

MAAR ALS DE ROOK VAN HET KANON OPTREKT ZIEN DE AZIATEN ZICH GEPLAATST TEGENOVER FRANKISCHE BOOGSCHUTTERS DIE ZIJ AAN ZIJ EEN VERSPERRING VORMEN.

ACHTERUIT! ACHTERUIT!
BIJ HET LICHT VAN ALLAH! ZOLANG HUN PIJLENKOKERS NIET LEEG ZIJN KOMEN WE ER NIET DOOR! HAAL DE TAKKENBOSSEN HIERHEEN...

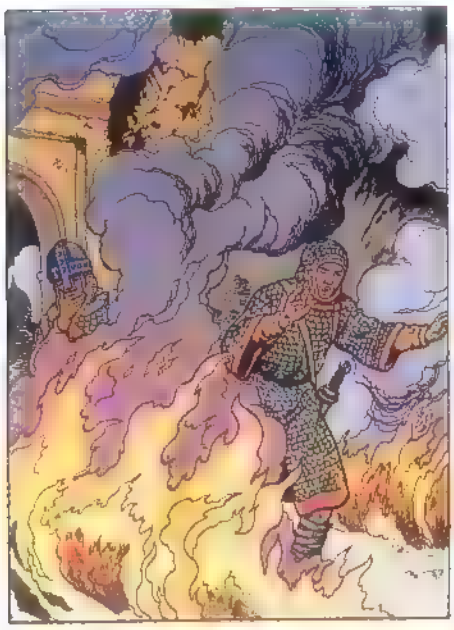

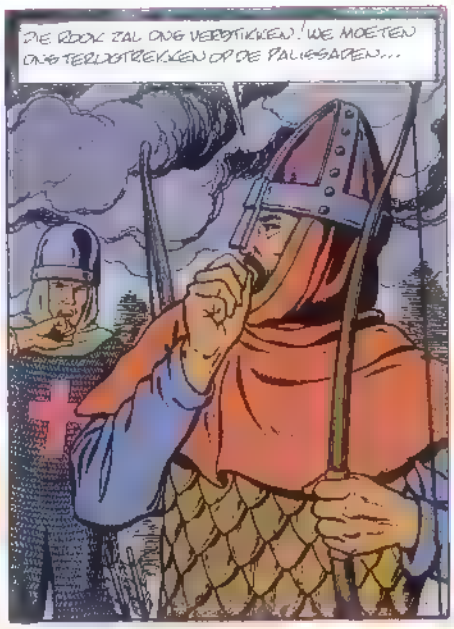
DE ROOK ZAL ONS VERSTIKKEN! WE MOETEN ONS TERUGTREKKEN OP DE PALISSADEN...

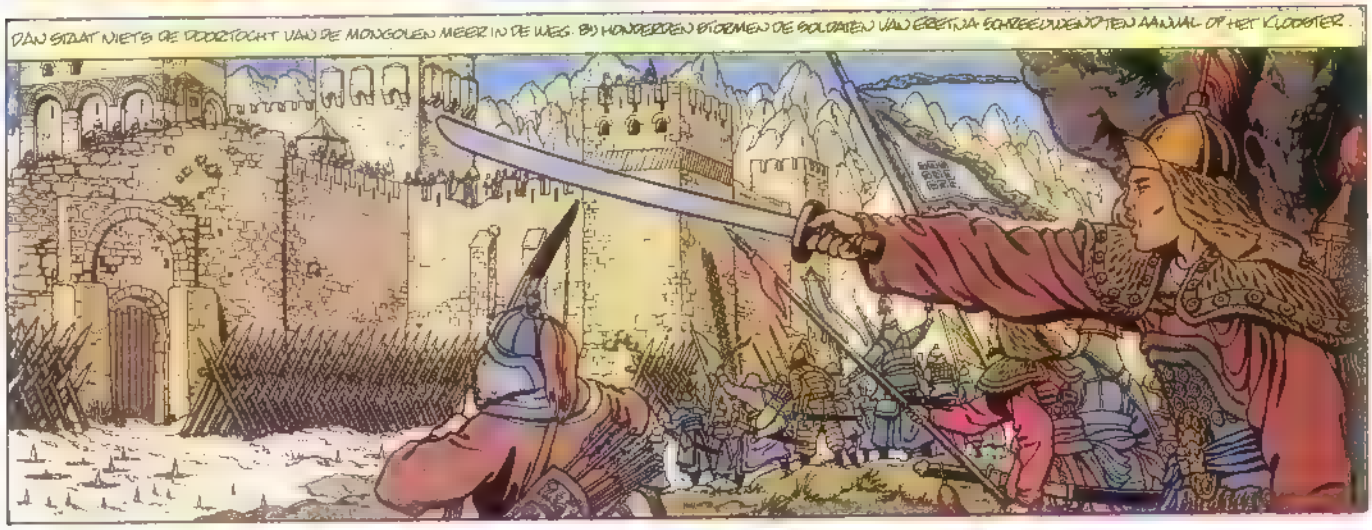
DAN STAAT NIETS DE DOORTOCHT VAN DE MONGOLEN MEER IN DE WEG. BIJ HONDERDEN STORMEN DE SOLDATEN VAN GERETJA SCHREEUWEND TEN AANVAL OP HET KLOOSTER.

ALTHANS BIJNA...

DUS DE CHRISTENEN DENKEN DAT HUN VALSE STREKEN HEN ZULLEN REDDEN, DAN ZULLEN ZE GAUW BEDROGEN UITKOMEN. DES TE DUURDER ZULLEN ZE VOOR HUN STOMPZINNIGE TEGENSTAND BOETEN.

VASCO

GESCHIEDENIS EN AVONTUUR IN MIJN NIEUWSTE ALBUM: "DE BYZANTIJNSE"

SPOEDIG ZIJN ER LOOPBRUGGEN OVER DE GREPPEL GELEGD EN DE MONGOLEN STROMEN OP DE VOORSTE DERDEDEINGWERKEN AF, BEZET DOOR EEN RING VAN FRANKISCHE BOOGSCHUTTERS.

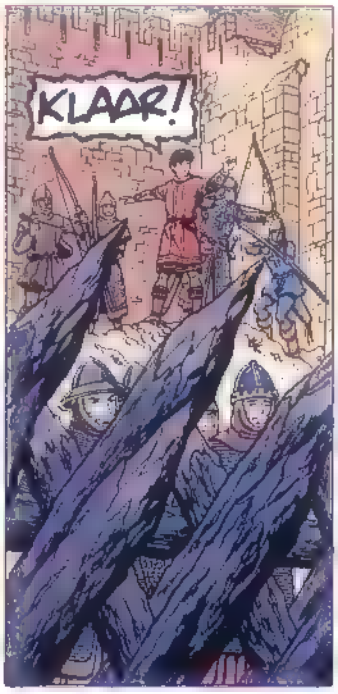

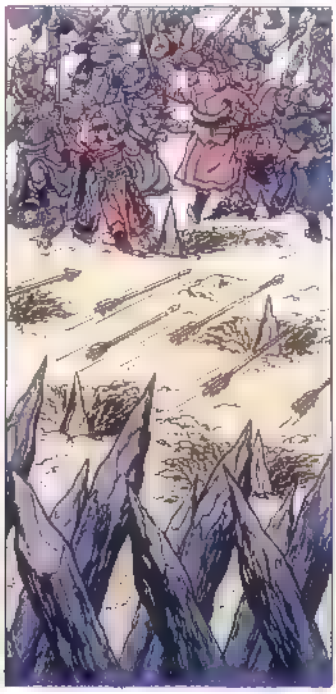

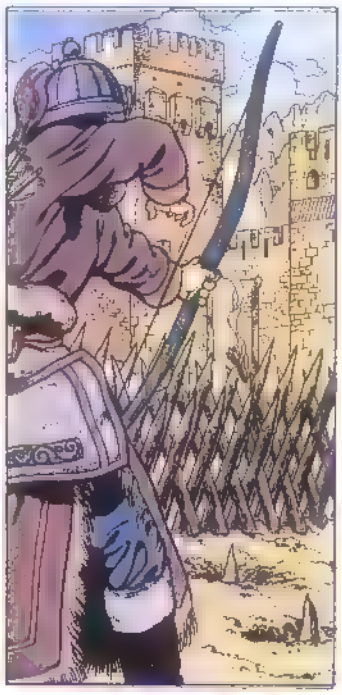

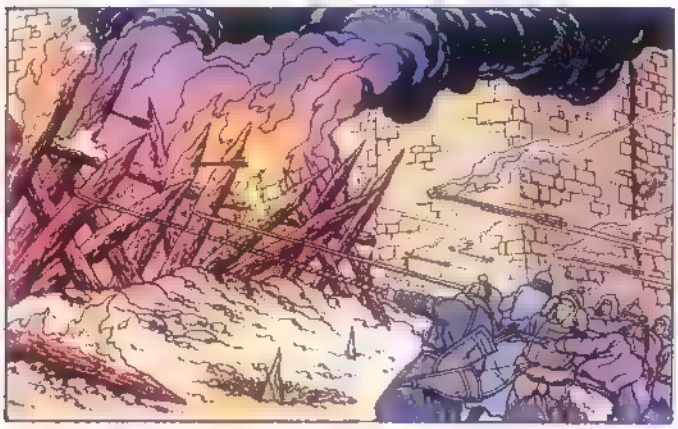

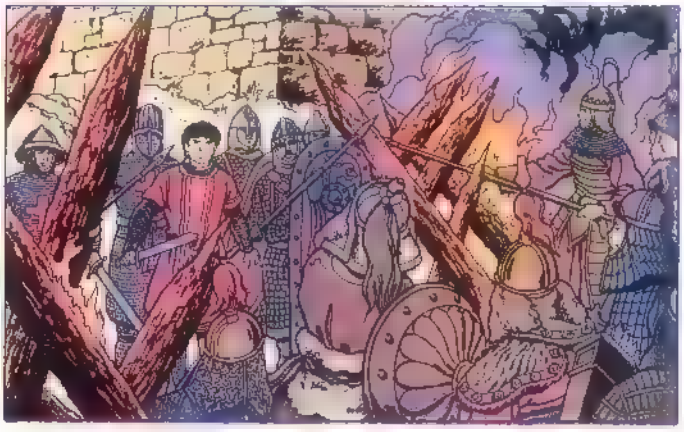

ONMIDDELLIJK DRAGEN VASCO EN ZIJN MANNEN, ONDER DEKKING VAN HET KANONVUUR DAT DE AANVALLERS OP AFSTAND HOUDT, HUN GEWONDEN BINNEN DE BESCHUTTING VAN DE WALLEN...

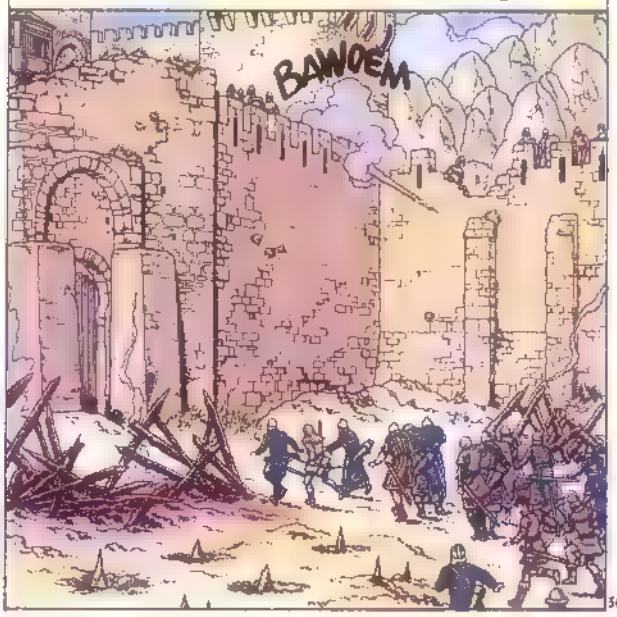

MAAR INTUSSEN, AAN DE VOET VAN DE ZUIDELIJKE TOREN...

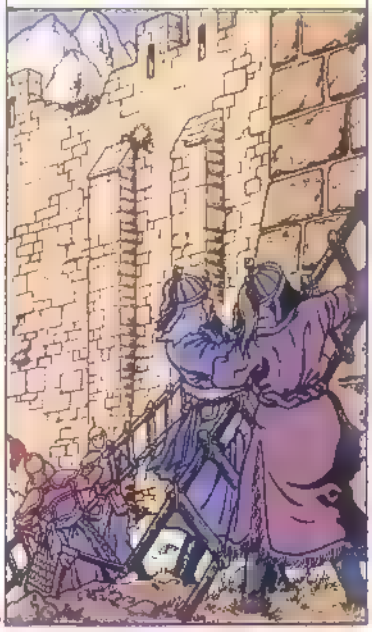

wordt vervolgd

Het is al meer dan een jaar geleden dat hij ons verliet. Sinds hij de «Bruine toverboon» behouden thuisbracht is onze Hugo niet meer ten tonele verschenen. En, nog onrustbarender: we kregen zelfs geen berichtje van hem. Het is waar: de Middeleeuwen liggen een eind weg, en zelfs per expresse komen berichten maar erg langzaam door. En na een hoop geduldoefening kregen we toch wat! Eindelijk: nieuws! Zodra het krabbeltje ontcijferd was snelde Bédu naar de redaktie om ons er deelgenoot van te maken. «Hugo komt terug!» riep hij uit! «Binnenkort zien we elkaar weer! Het is zeker!...» Natuurlijk wekte dat onmiddellijk onze nieuwsgierigheid. Vanwaar die lange stilte? «Dat kwam,» legt zijn woordvoerder uit, «doordat hij de laatste tijd veel te doen heeft gehad. Hij heeft heel wat meegemaakt. De bouw van een kathedraal is bijvoorbeeld al niet niks. Des te meer als er een of andere snoodaard opduikt die probeert de werkzaamheden te vertragen. Het speelt zich allemaal af in het begin van de 13e eeuw, als de Gothische bouwstijl opkomt. Dat is de tijd van de grote bouwmeesters, die die prachtige kathedralen bouwden in Chartres, Reims, Parijs, Antwerpen, Brussel, Utrecht... Ware meesterwerken van architectuur. Zoals zoveel van zijn tijdgenoten deed Hugo mee aan de bouw van een ervan. Alles ging prima, tot het moment dat dat geheimzinnige mannetje opdook, «de dwerg van Wolvenburg», van wie niemand iets afweet. Zodra hij op de bouwplaats verscheen begonnen de problemen. Al gauw wordt hij ervan verdacht de zaak te saboteren. Maar is hij wel de echte schuldige? En zo ja: wat zijn dan zijn motieven? Het spreekt vanzelf dat ik er niets van afweet. Maar Hugo heeft me beloofd alles van het verhaal te vertellen, en het kon wel eens heel spannend worden.»

«Zoals zoveel van jullie,» zegt Bédu, «ben ik nieuwsgierig naar de ontknoping. Vooral omdat het zich allemaal afspeelt in een van de interessantste

Sla 2 blz-om

HUGO

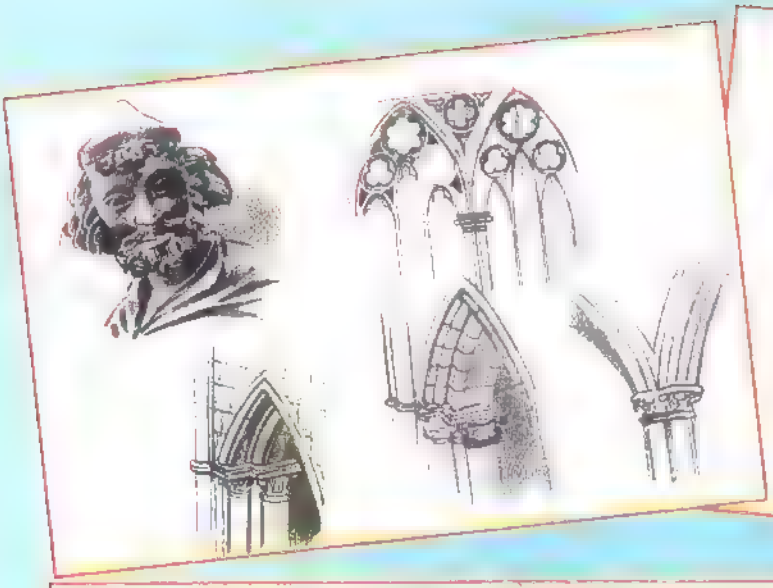

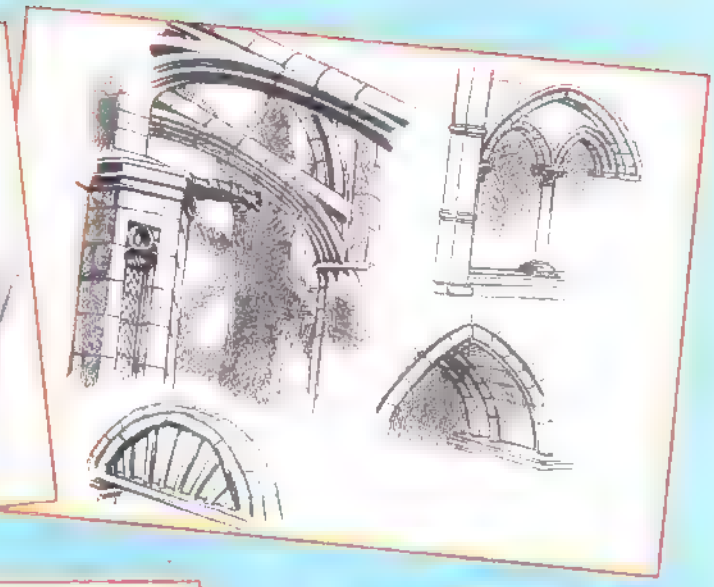

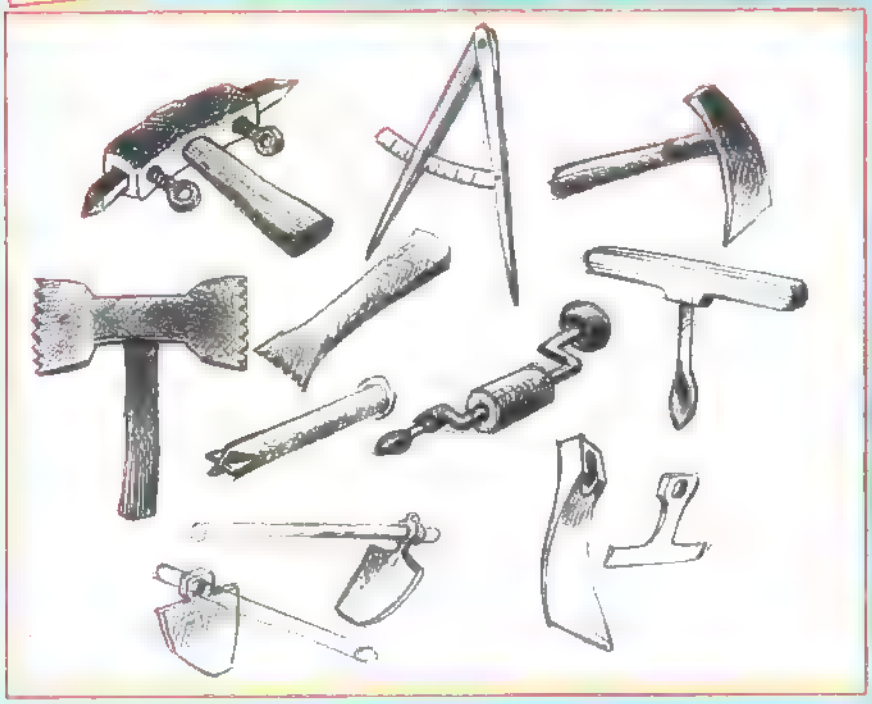

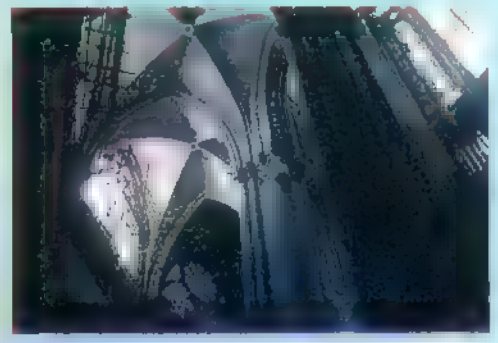

perioden uit de geschiedenis van het westen. Het was echt een geweldige tijd. Hoe een hele bevolking van een stad, alle ambachtslieden, zich inzetten om een kunstwerk van zulke afmetingen te maken, dat vind ik fantastisch! Om goed te kunnen weergeven wat dat allemaal inhield ben ik een paar kathedralen gaan bezoeken en fotograferen. In Parijs heb ik bijvoorbeeld een aantal architectonische details van de Notre-Dame geschetst. De vindingrijkheid van die bouwers sloeg me werkelijk met verbijstering. Als je bedenkt wat voor primitieve middelen ze hadden! De kathedraal aan de bouw waarvan Hugo meedoet heeft in werkelijkheid niets gemeen met een bestaande. Kunstliefhebbers zullen er elementen in ontdekken van die van Bauvais, de hoogste, die van Chartres, de meest mystieke, die van Reims, de meest verfijnde of van Parijs, de beroemdste... Wat mij interesseerde was niet stad voor stap de wederwaardigheden tijdens de bouw te vertellen, maar in de achtergrond van het verhaal een paar leerzame feiten en verhalen in te weven met betrekking tot de zeden en gewoonten van die tijd. Het is geen historisch verhaal. Hoewel ik me serieus heb gedocumenteerd over mijn scenario. Ik wilde gewoon dat het volledig gefantaseerde verhaal van Hugo op een authentieke basis zou berusten.»

«Eigenlijk is dit nieuwe verhaal niet ontstaan uit de fascinatie die ik heb voor die geweldige monumenten. Maar,» gaat Bédu verder, «de intrige, die ik aanvankelijk bedacht had, kon prima worden aangepast aan die omgeving. Dat kader bracht me er trouwens toe de oorspronkelijke intrige sterk aan te passen. De bouw van de kathedraal leidde tot ontwikkelingen die ik aanvankelijk niet had voorzien. Zozeer dat de situatie een beetje omkeerde. Van een achtergrond werd de bouw de motor die voor de voortgang van het verhaal zorgde. Elke stap in de bouw zorgde voor een nieuwe episode, en al die episoden samen, die elk eindigen in een moment van spanning, gaven een verhaal waarin de spanning steeds groeit.»

Behalve Hugo komen er natuurlijk ook andere figuren in voor. «Er is een architect, en een bisschop die opdracht voor de bouw heeft gegeven, en dan ook die vreemde dwerg. Wie zijn de goeden en wie de slechten? Alles wijst aanvankelijk in de richting van de dwerg. Maar is hij echt wel de boosdoener? Dat mag je zelf ontdekken. En dat zal een plezierige ontdekkingstocht zijn. Dat hoop ik althans. Want ik heb er me erg op toegelegd om ook de bijfiguren erg intrigerend te maken. Het enige humoristische element in dat alles is de malle, maar sympathieke «dubbelganger» van Hugo, die de lezers al kennen uit Hugo's vorige avonturen.»

Is de Gothische kunst erg geschikt om zo'n raadsel omheen te scheppen? «Eerlijk gezegd,» geeft Bédu toe, «word ik net zo geïntrigeerd door een klein Romaans kerkje als door een schitterende Gothische kathedraal. Beide geven me, als ik me ermee inlaat, het gevoel dat de tijd heeft stilgestaan. Het is te vergelijken met ons geheugen. Ons hele verleden leeft in die bouwwerken waaraan hele generaties hebben gewerkt. Als je dat bedenkt is dat even ontroerend als fantastisch. Dat ik juist de Gothische periode heb gebruikt, is omdat de bouwwerken uit die tijd spectaculairder zijn, en bovendien beter bekend.»

Jean-Louis LECHAT

HET SPOOK VAN DE AARTSHERTOGIN

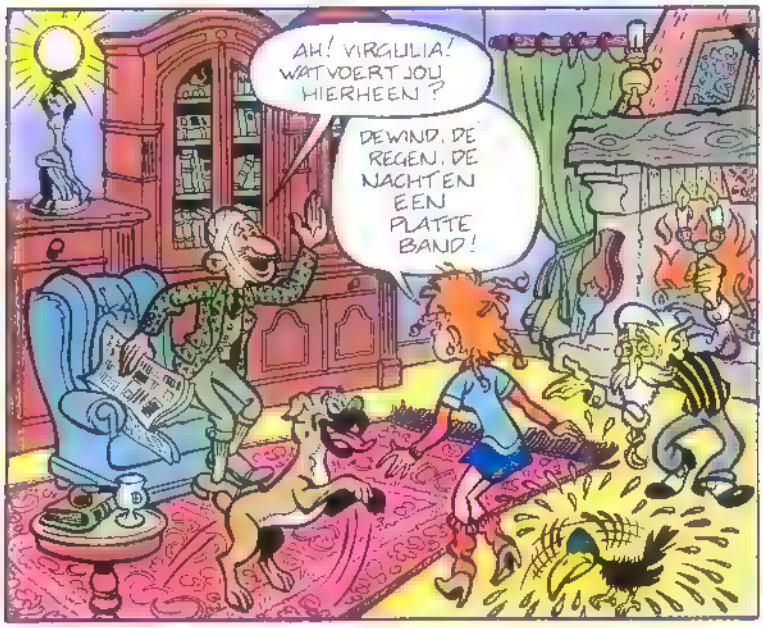

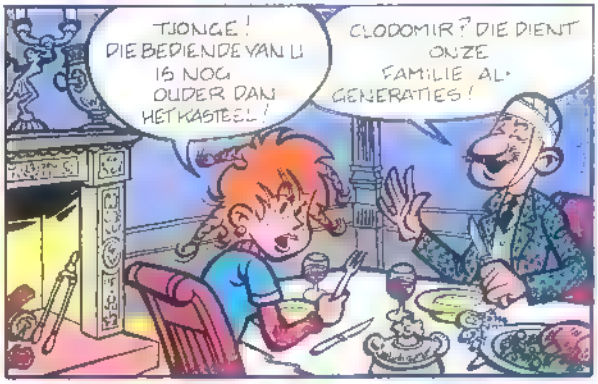

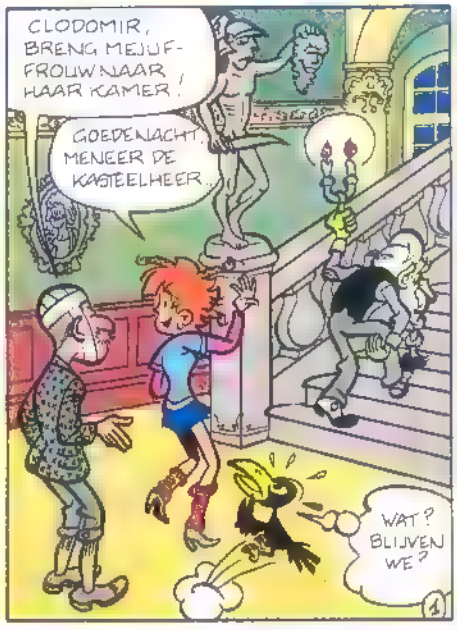

SLA OM

VIRGULIA

LATER ...

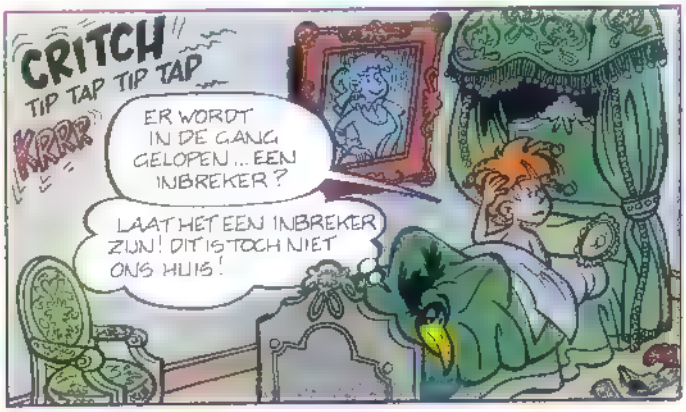

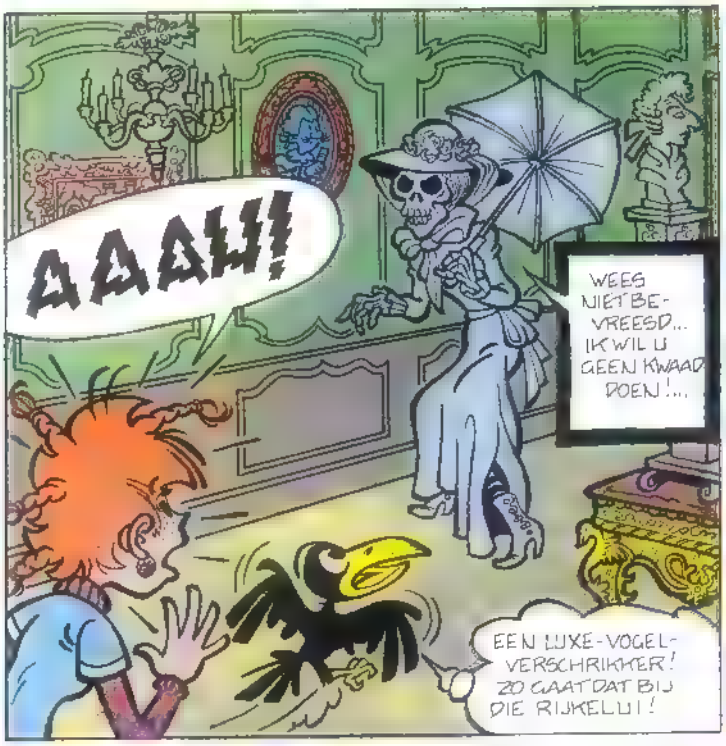

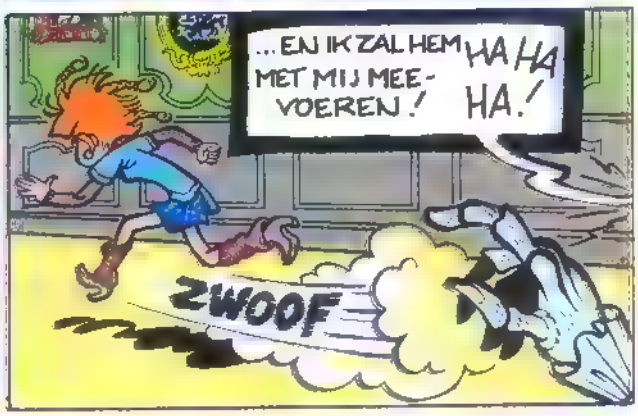

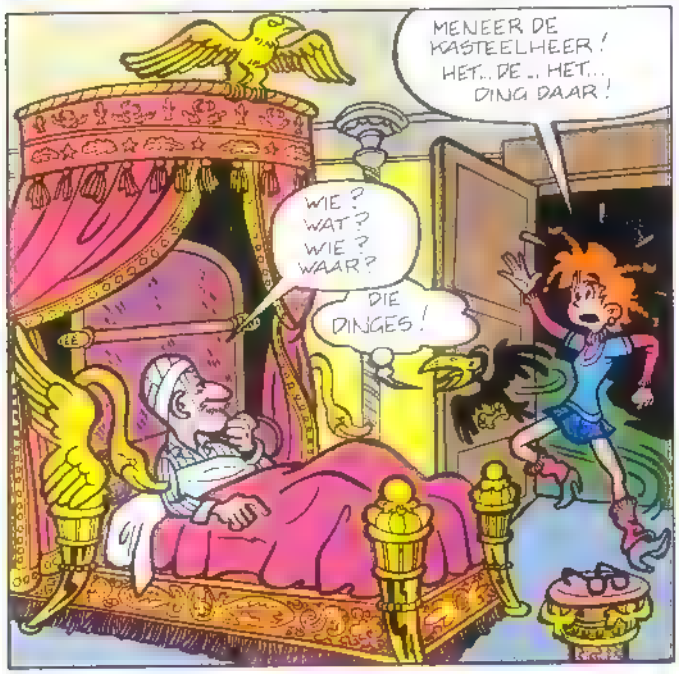

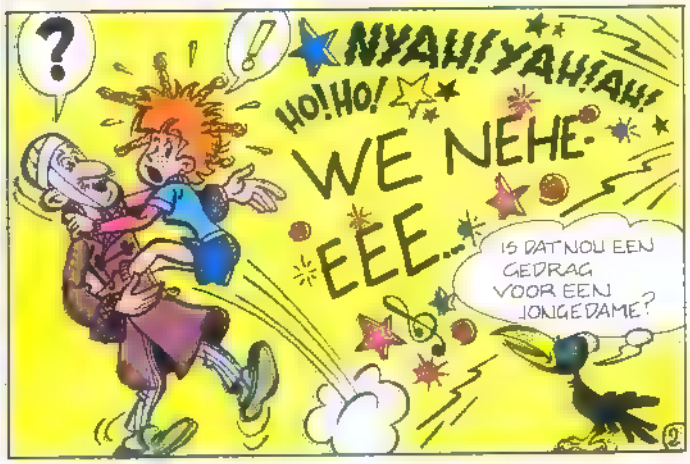

...WE NEMEN D'R NOG EHEHEENTJE!
CLODOMIR!
HIK!
MIJN LIKEUR!
HIPS!

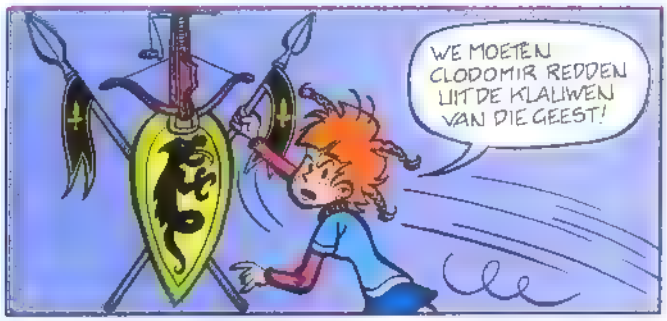
WE MOETEN CLODOMIR REDDEN UIT DE KLAUWEN VAN DIE GEEST!

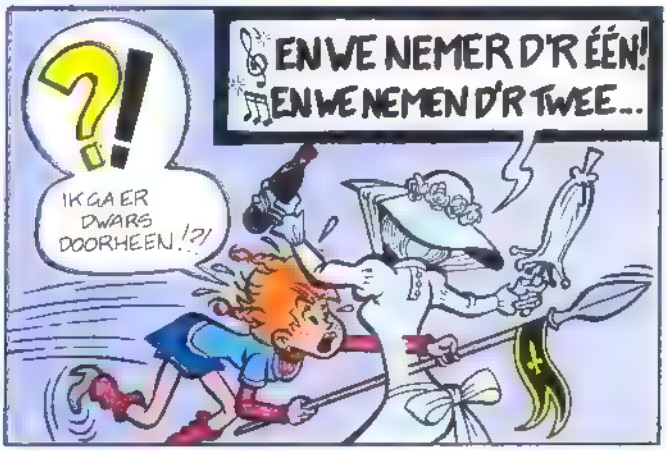
EN WE NEMER D'R ÉÉN! EN WE NEMEN D'R TWEE...
?!
IK GA ER DWARS DOORHEEN!?!

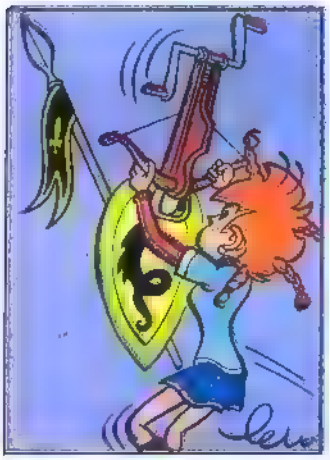

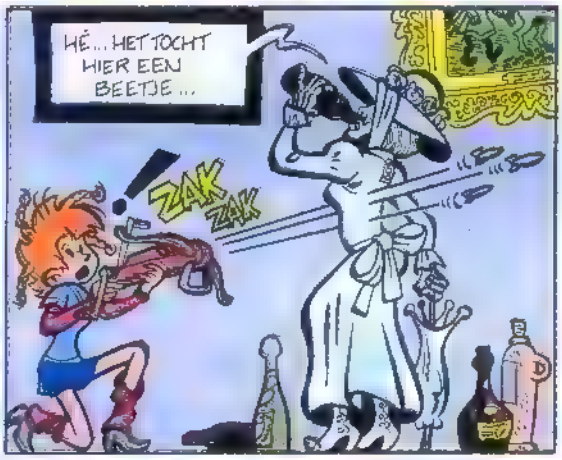
HÉ... HET TOCHT HIER EEN BEETJE...
ZAK ZAK

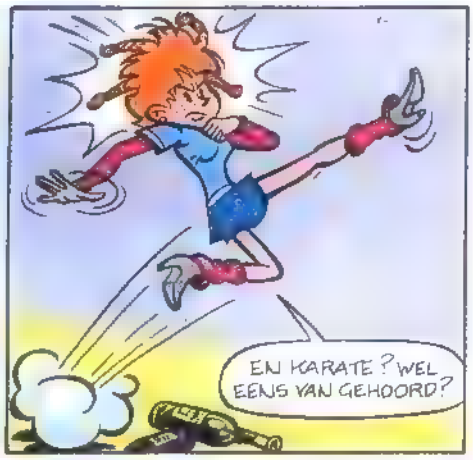
EN KARATE? WEL EENS VAN GEHOORD?

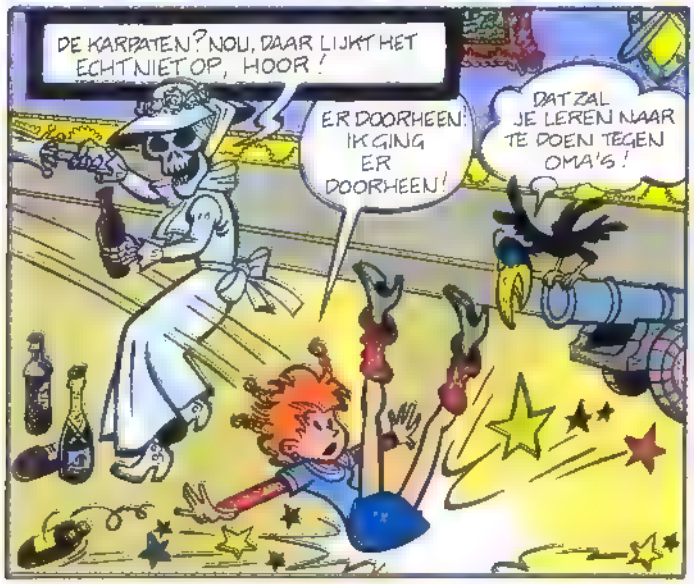
DE KARPATEN? NOU, DAAR LIJKT HET ECHT NIET OP, HOOR!
ER DOORHEEN: IK GING ER DOORHEEN!
DAT ZAL JE LEREN NAAR TE DOEN TEGEN OMA'S!

ZE IS ONSTOFFELIJK! HOE KRIJGEN WE HAAR OOIT KLEIN?
ACH, HET IS ALLEMAAL ILLUSIE! WE ZITTEN ALLEMAAL IN MIJN DROOM. HET KOMT DOOR DE DRELIN DIE IK VANMIDDAG OP M'N HOOFD HEB GEKREGEN...

ZBOING
HÉ! MAAR ZO KUNNEN WE CLODIMIR REDDEN!

SLA OM

VIRGULIA

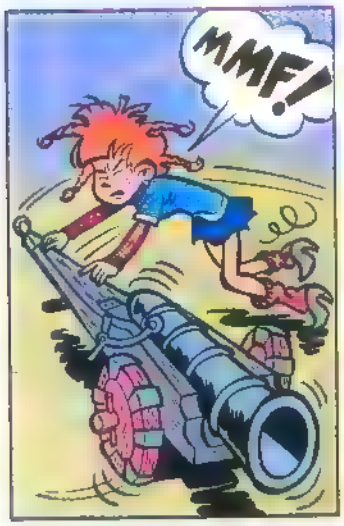
MMF!

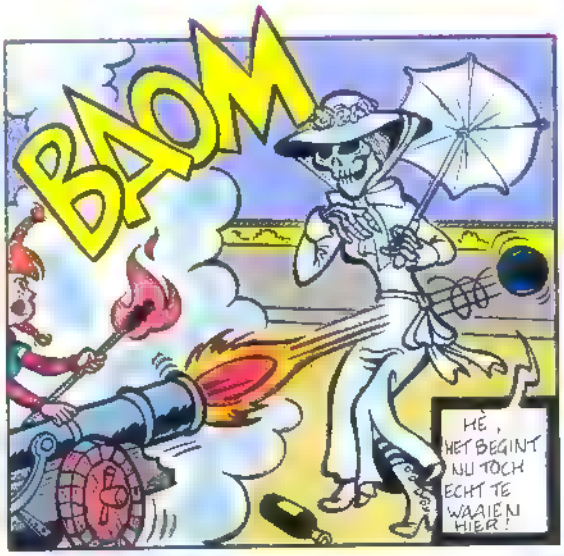
BAOM
HÈ, HET BEGINT NU TOCH ECHT TE WAAIEN HIER!

SORRY VOOR UW MUUR!
OCH, GEWOON EEN KOLLEKTIEVE HALLUCINATIE!
?EFF! GEEN WONDER DAT HET HIER ZO TOCHT!

HAHA! IK NEEM JE MEE, CLODOMIR!
HIPS!
MOOI ZO, OUWE TANG! WE GAAN ER VANDOOR!

NEE! IK ZAL JE REDDEN, CLODOMIR!
HELA, STOP! LAAT ME LOS!

KUKELE...
TSJIE!

DE ROEP VAN DE HAAN! DAGERAAD! HET IS TOCH NIET...

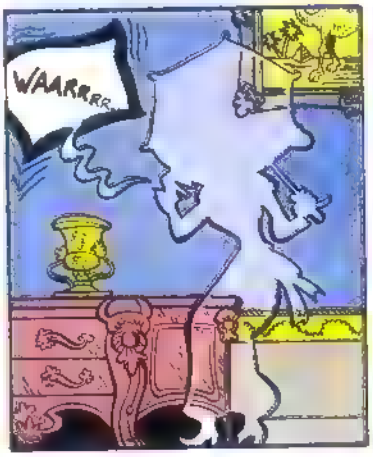
WAARRRR

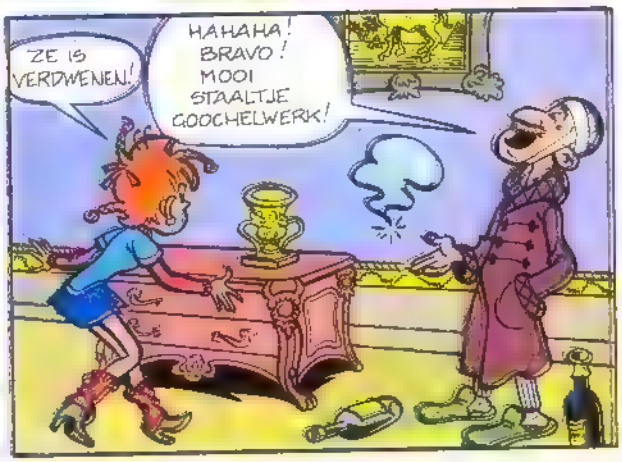
ZE IS VERDWENEN!
HAHAHA! BRAVO! MOOI STAALTJE GOOCHELWERK!

EN MIJN OVERGROOTMOEDER DE AARTSHERTOGIN WERD MEESTERLIJK GESPEELD! WERKELIJK BEWONDE...
WÈÈÈ!

CLODOMIR!
?
WÈÈÈÈ!
EEN KWADE DRONK, DE STAMKER

IK WOU ZO GRAAG DAT ZE ME HAD MEEGENOMEN! JULLIE HEBBEN ER NIKS VAN BEGREPEN! WE ZOUDEN
SAMEN GAHAAAN! WÈÈÈ!

KOM NU, KOM NU, BEJAARDE DOMESTIEK! IK GEEF TOE DAT DIE KOLLEKTIEVE HALLUCINATIES VERBAZEND ECHT KUNNEN LIJKEN, MAAR ...
EEN GROTE JONGEN ALS JIJ!

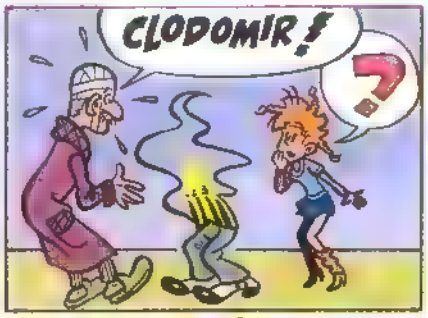
CLODOMIR!
?

IS HET HAAR TOCH GELUKT HEM MEE TE NEMEN
!
WELNEE! GEWOON EEN KWESTIE VAN VINGERVLIGHEID!

IN HET CIRKUS KUN JE ZOIETS ELKE AVOND ZIEN! WE VINDEN HEM VAST WEER OP ZIJN KAMER, LET OP!
WAT ZIJN DAT VOOR MANIEREN TEGENOVER DAMES?

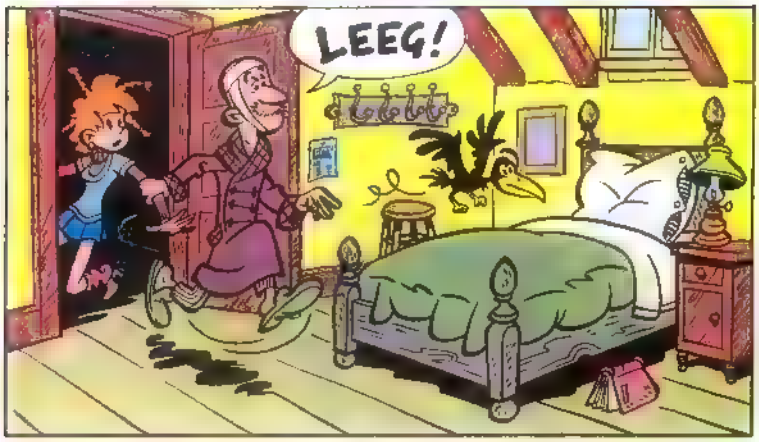
LEEG!

WEL WEL, KIJK EENS AAN...
CLODOMIR! WAAR ZIT JE, KEREL?
NIEUWSGIERIG AAGJE!

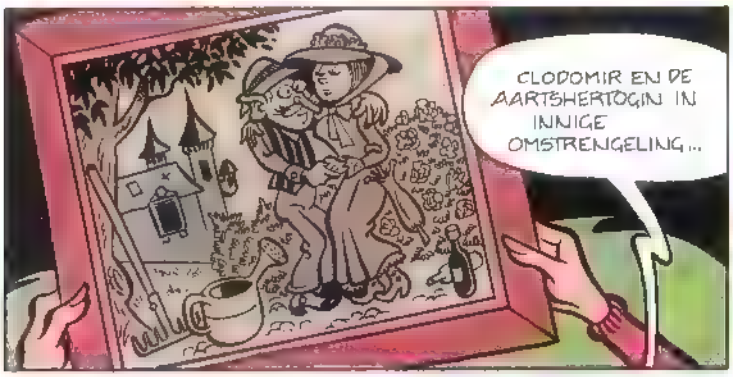
CLODOMIR EN DE AARTSHERTOGIN IN INNIGE OMSTRENGELING...

DAAROM WILDE CLODOMIR ER ZO GRAAG MET HAAR VANDOOR! ZE BLEVEN HUN HELE LEVEN DOL OP ELKAAR! HELAAS KON IN DIE TIJD EEN BEDIENDE NIET MET EEN AARTSHERTOGIN TROUWEN...
WAT EEN BARBAARSE ZEDEN EN GEBRUIKEN! NEE, DAT GAAT NOU WEL EVEN ANDERS!

MAAR HUN LIEFDE HEEFT DE DOOD OVERWONNEN! HELAAS LEED CLODOMIR AAN EEN BUITENGEWONE LEVENSDUUR ... DUS ...
DUS KWAM ZE HEM OPHALEN VANUIT HET HIERNAMAALS ...

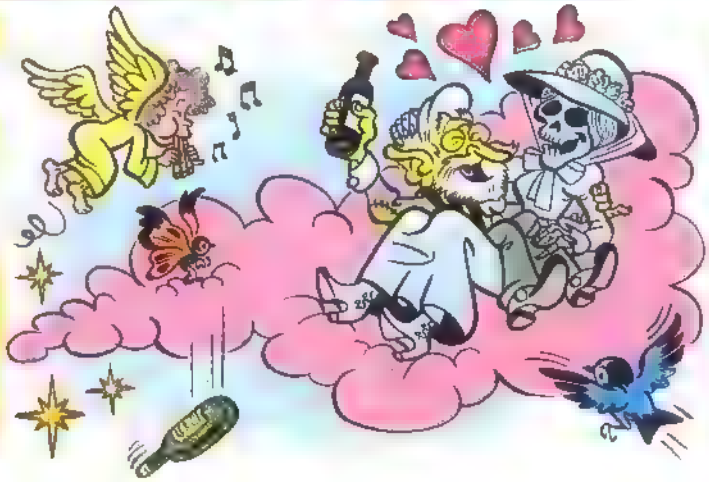

EINDE
Ker Ambrun
EN DIE BLIJFT MAAR DOORPITTEN!!
5

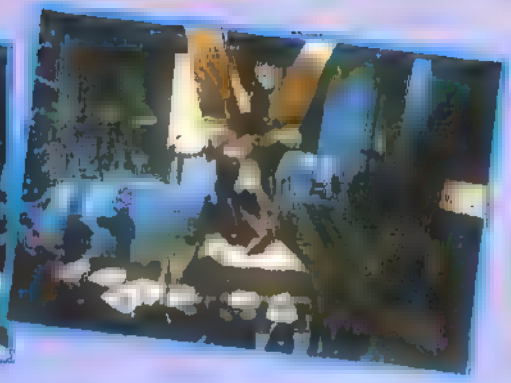

BRAZIL, dat is dus Brazilië in het Engels, maar in feite heeft de nieuwe film van Terry Gilliam niets te maken met dat mooie, arme land. Maar wat dan wel? Tja, hoe moet je nu vertellen over een volkomen krankzinnige film, die de maker zelf noemt «een comedie in de vorm van een nachtmerrie van de andere zijde van het heden»? Terry Gilliam — dat is humor à la Monty Python, de absurde en niets ontziende Britse humor — dus een film die je in geen geval mag missen!

«Nee,» zegt Gilliam. «Brazilië heeft mijn film niet geïnspireerd, eerder dat liedje uit de jaren dertig dat ook «Brazil» heette. Ik zag een man die op een strand zat dat helemaal zwart was van het kolengruis. Die vent zat daar gewoon met een draagbare radio, die dat liedje speelde over exotische landschappen, een paradijselijke wereld, ver van de torens van staal en beton.

Mijn film heeft zich vanuit dat beeld ontwikkeld. Eigenlijk is Brazil een verhaal over de bureaucratische wereld, die overspoeld is door de computers, en waar alles geregeld wordt door een Centrale Dienst...»

Maar gelukkig wordt dat apocalyptische visioen, die maatschappij van de toekomst, uitgebeeld met een hoop oneerbiedige humor, en het effect is dan ook heel erg anti-1984-achtig!

1984 volgens Gilliam

Nadat Terry Gilliam de eerste films van het vrolijke clubje van «Monty Python» maakte en de bijzonder smakelijke «Time Bandits», slaat hij opnieuw toe! Zijn nietsontziende humor, een verre erfgenaam van Chaplin, toont ons een waanzinnige wereld waarin de mens als individu volledig is uitgeschakeld. Het enige antwoord, de enige houding volgens Gilliam is de humor. Met andere woorden: de situatie is hopeloos maar nooit ernstig. Maakt Gilliam films met een boodschap? Je zou het haast geloven, maar zelf neemt hij zichzelf niet ernstig genoeg om het te bevestigen. Hoe kun je hem trouwens ernstig nemen als iedere situatie, hoe tragisch ook, onmiddellijk overdonderd wordt met humor?

Het is nutteloos te trachten Brazil samen te vatten; de reden daarvoor begrijp je wel. In grote lijnen zijn er in deze fantastische comedie twee argeloze lieden, verdwaald in de bureaucratische wereld, verdrinkend in de tonnen paperassen in een ongelooflijk grauwe wereld waar een betuttelende regering de bevolking controleert via een Centrale Dienst.

Maar vergis je niet. Zo somber als die toekomstvisie lijkt, zo krachtig is het gevoel voor het lachwekkende in deze film die daverende lachsalvo's zal veroorzaken... De humor, beste lezers, is de laatste verdedigingslinie tegen de domheid...

Danny de Braziliaan

BRAZIL

TECHNISCHE KAART

Productie: Arnon Milchan

Uitgebracht door XXth Century Fox

Regie: Terry Gilliam

Scenario: T. Gilliam, T. Stoppard en Charles McKeown

Spelers: Jonathan Pryce, Kim Greist, Robert de Niro, Ian Holm, enz.

CHICK BILL

SAMENVATTING: Chick Bill heeft de gemaskerde bandiet vergeefs achterna gezeten. Kid heeft in het gras een pijp gevonden, maar een hond heeft er zich meester van gemaakt...

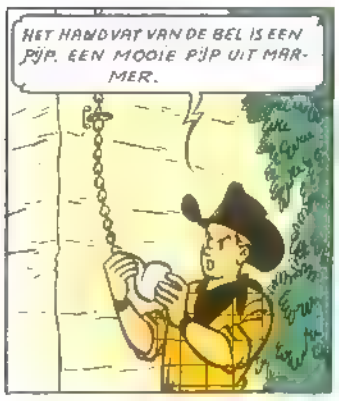

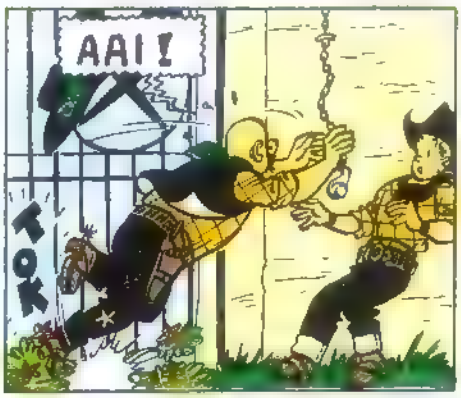

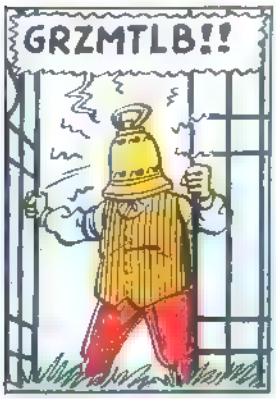

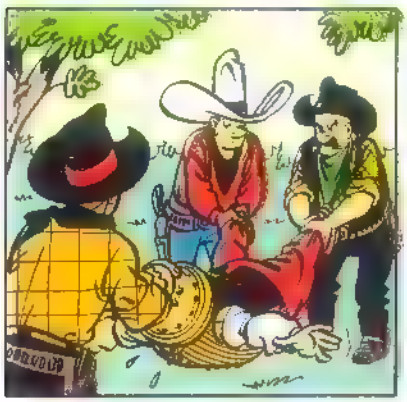

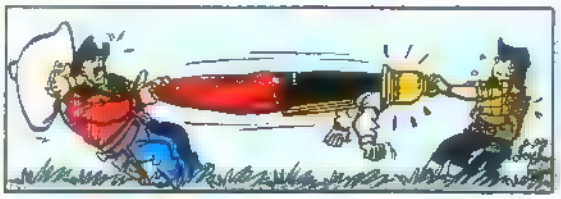

SLA OM

MONNEER BULL DOZER ZAG ER DUS OOK NIET ERG SNUGGER UIT?
PRECIES!

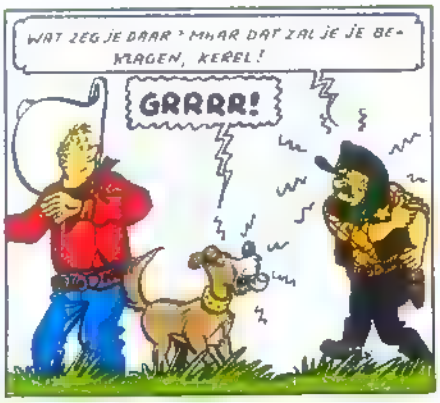
WAT ZEG JE DAAR? MAAR DAT ZAL JE JE BEKLAGEN, KEREL!
GRRRR!

JE HEBT GELUK... HUM... DAT IK ANDERE ZAKEN TE REGELEN HEB!

DE KNECHT ZOU ONS MISSCHIEN KUNNEN ZEGGEN WAAR DE PIJP VAN MYNOOM IS. HÉ? WAAR IS DIE SLOEBER GEBLEVEN?

HY IS DE RANCH BINNEN GEGAAN? KOM, WE VOLGEN!

HOHEE! WAAR BEN JE?

IK KRIJG ER STILAAN GENOEG VAN. WIE ZEGT ONS TROUWENS DAT WE DE BOODSCHAP IN DE PIJP ZULLEN VINDEN?
JA, EN WIE ZEGT ONS DAT WE ZE NIET ZULLEN VINDEN?

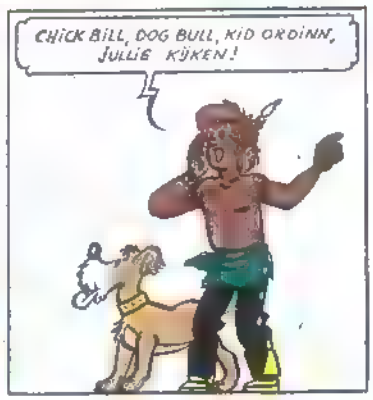
CHICK BILL, DOG BULL, KID ORDINN, JULLIE KIJKEN!

JE OOM LEED BESLIST AAN DE "PIJPOMANIE"!
GRAPPIG, ZEG! BEKIJK ME DAT, EENS!

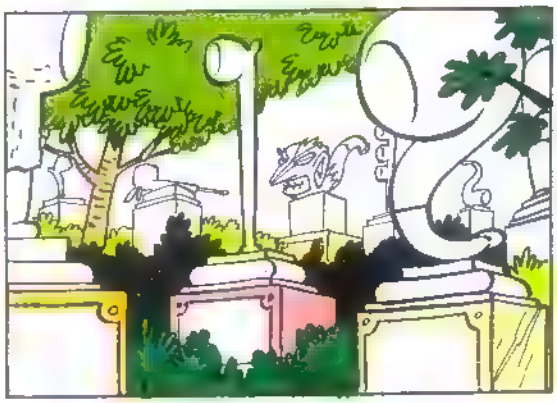

IK WIL JE NIET BELEDIGEN, MAAR IK ZOU JE OOM NOOIT DE TITEL "KONING VAN DE PIJPROKERS" GEGEVEN HEBBEN MAAR WEL "KONING VAN DE MENSEN MET HERSENS ZO GROOT ALS EEN ERWT.
ALS ENIG ERFGENAAM KOMT JE DIE TITEL TOE, CHEF!

JIJ! IK ZAL JE...
PAS OP OF IK ROEP DE HOND!

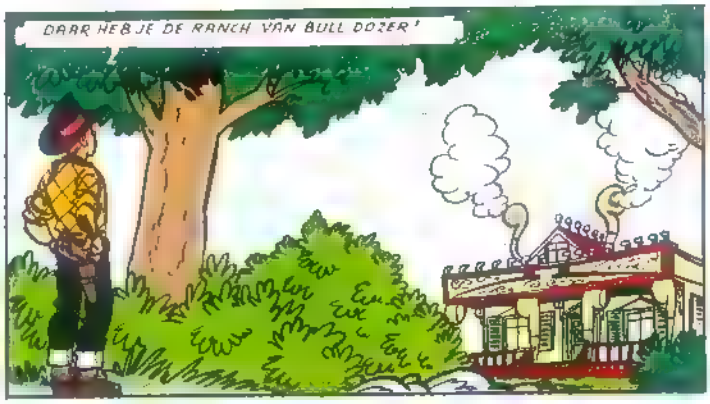
DAAR HEB JE DE RANCH VAN BULL DOZER!

STAP JE HET AF?
IK HEB HIER NIETS MEER TE DOEN. JIJ BENT DE ERFGENAAM, NIETWAAR?

DE PIJPEKOP

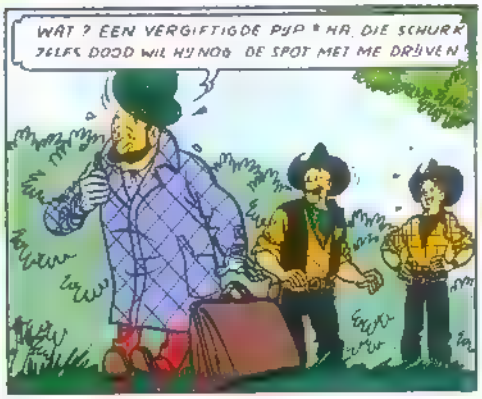

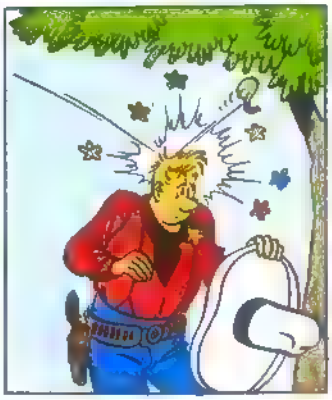

SLA OM

CHICK BILL

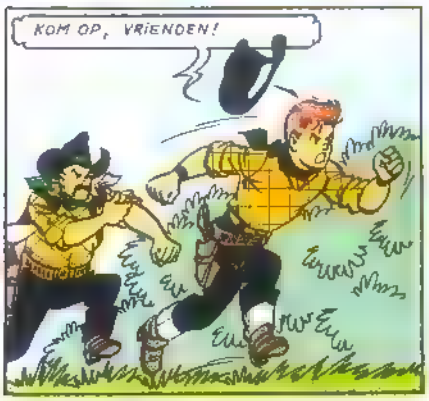

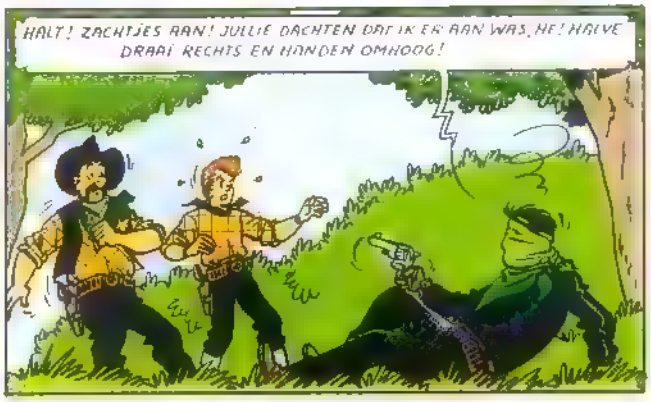

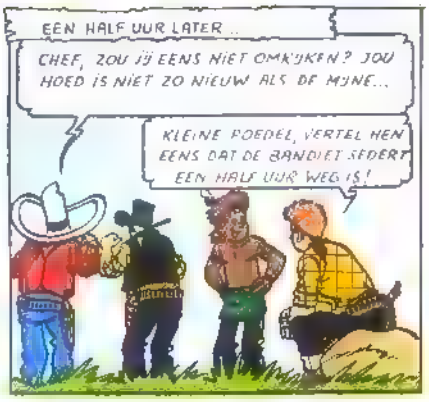

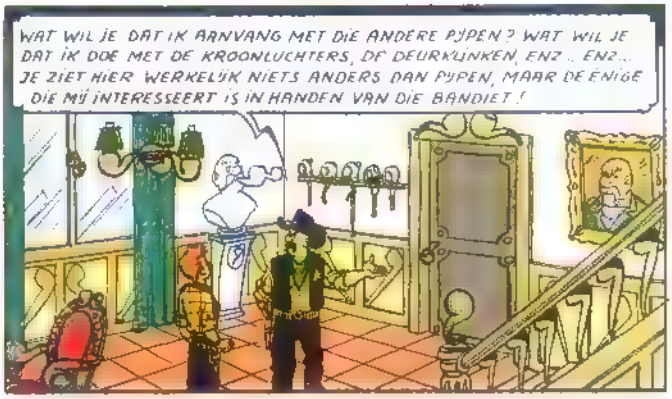

wordt vervolgd

THORGAL

SAMENVATTING: De vliegende schepen van de vijand enteren het schip van Thorgal en zijn gezelschap. Onze vrienden verdedigen zich als leeuwen...

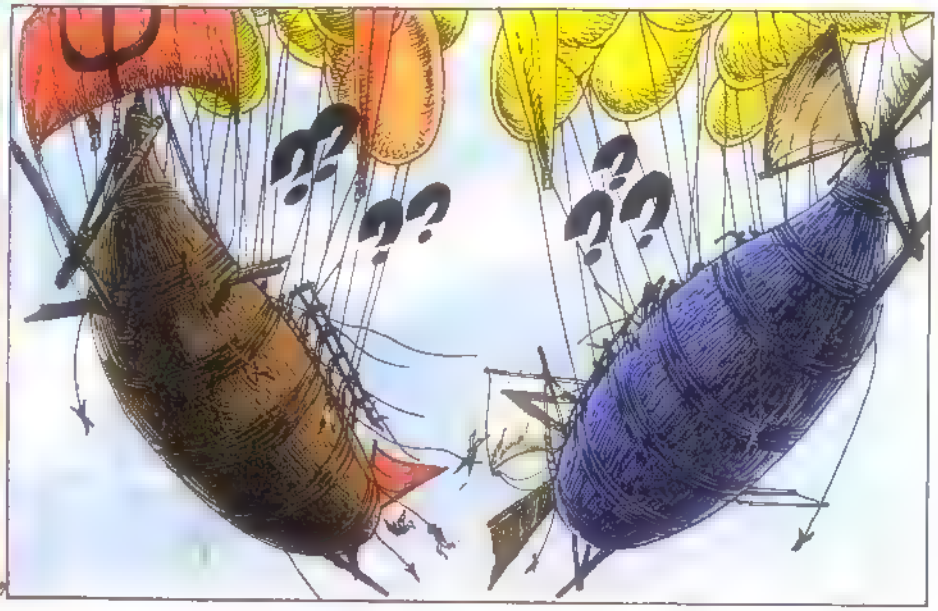

SLA OM

G. ROSINSKI
J. VAN HAMME

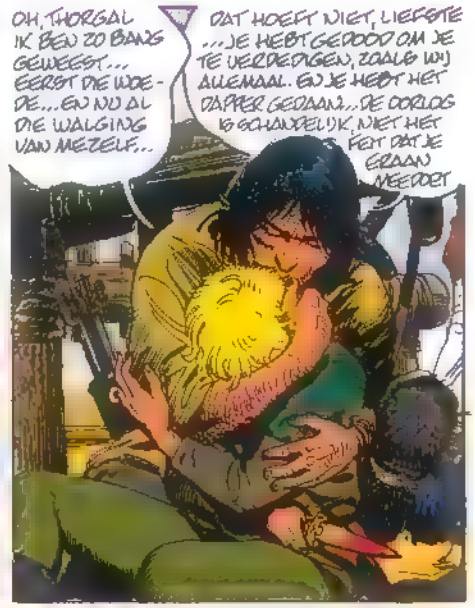

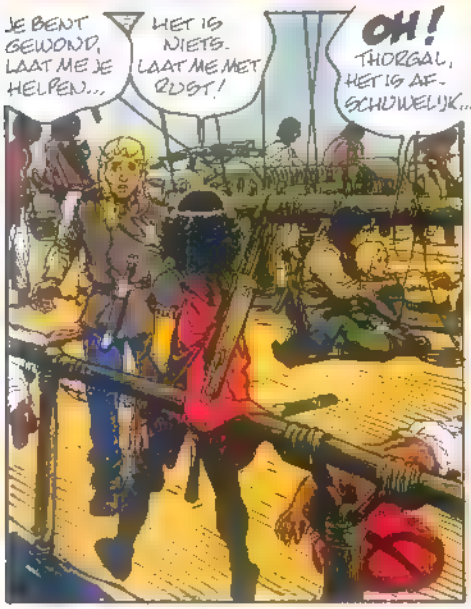

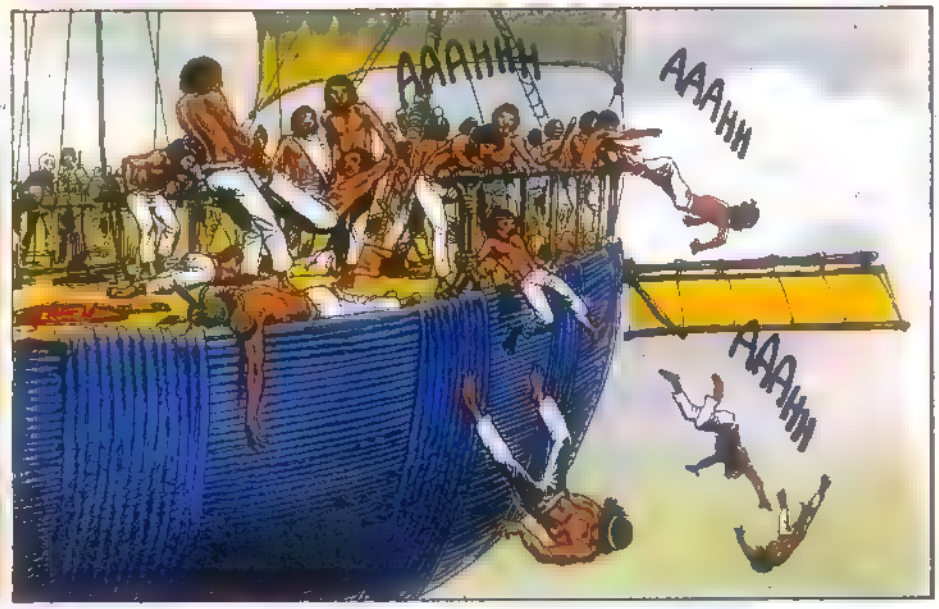

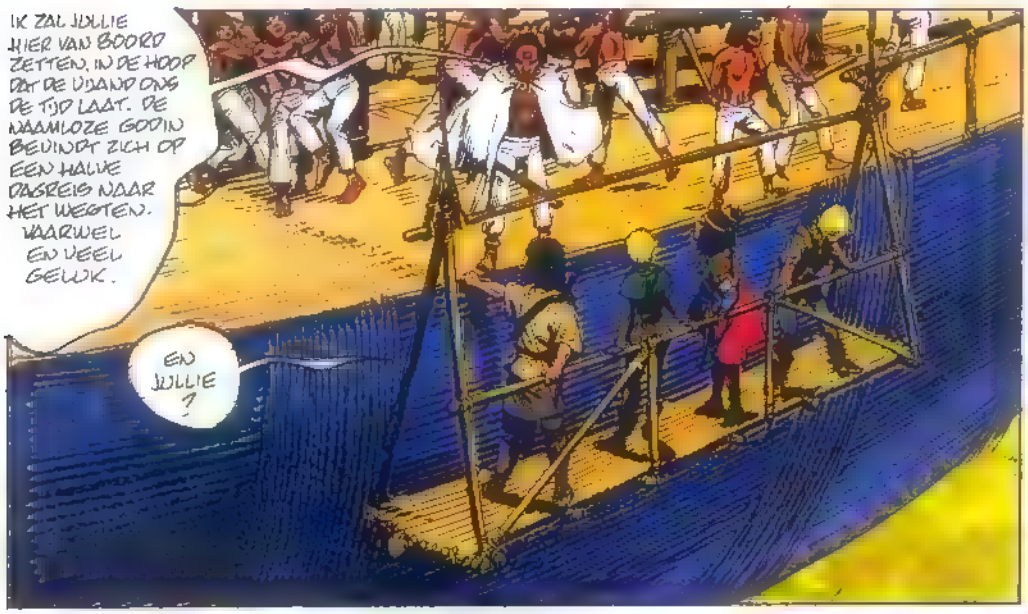
IK ZAL JULLIE HIER VAN BOORD ZETTEN. IN DE HOOP DAT DE VIJAND ONS DE TIJD LAAT. DE NAAMLOZE GODIN BEVINDT ZICH OP EEN HALVE DAGREIS NAAR HET WESTEN. VAARWEL EN VEEL GELUK.
EN JULLIE ?

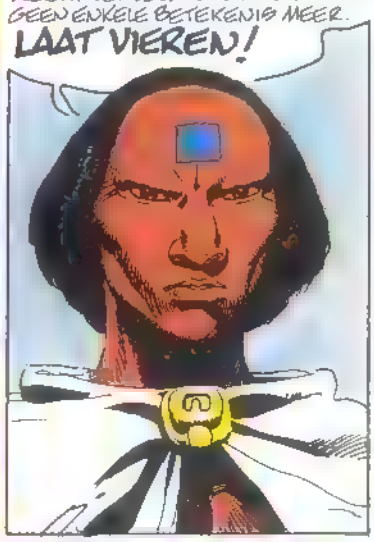
WAT EEN VREEMDE BEZORGDHEID, VREEMDELING. ZODRA ONZE OPDRACHT VERVULD IS IS ONS LOT VAN GEEN ENKELE BETEKENIS MEER.
LAAT VIEREN!

SNEL-LER... SNEL-LER...

DAT TEKEN OP DE ZEILEN VAN DE CHAANS... DAT HEB IK EERDER ERGENS GEZIEN... MAAR WAAR?
THORGAL, ZE VAL-LEN AAN!

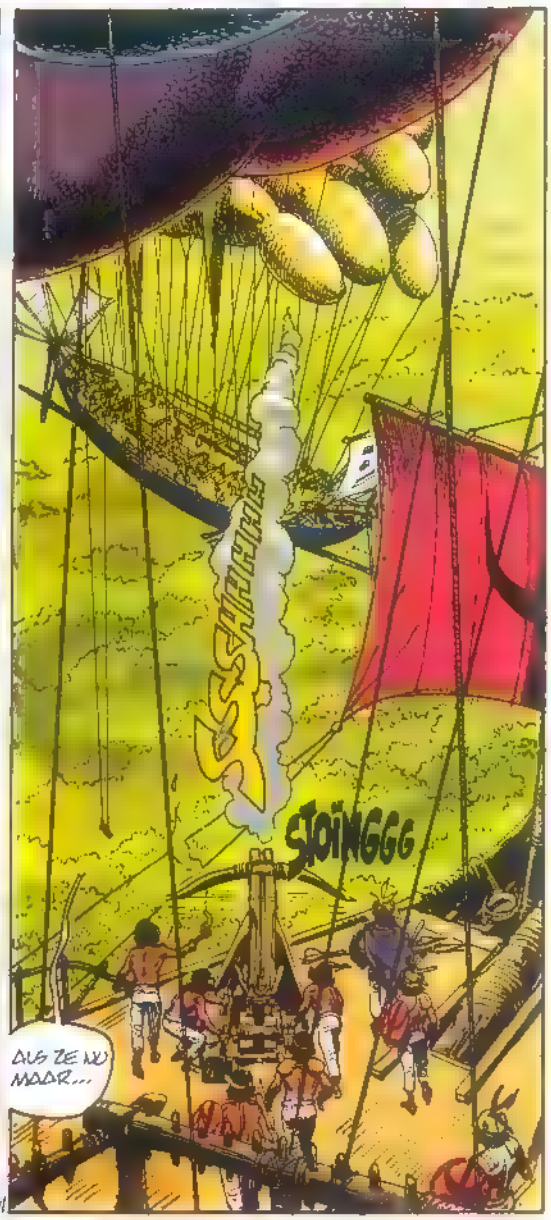
SCHRRRRSSSS
STOÏNGGG
AUS ZE NU MAAR...

SLA OM

THORGAL

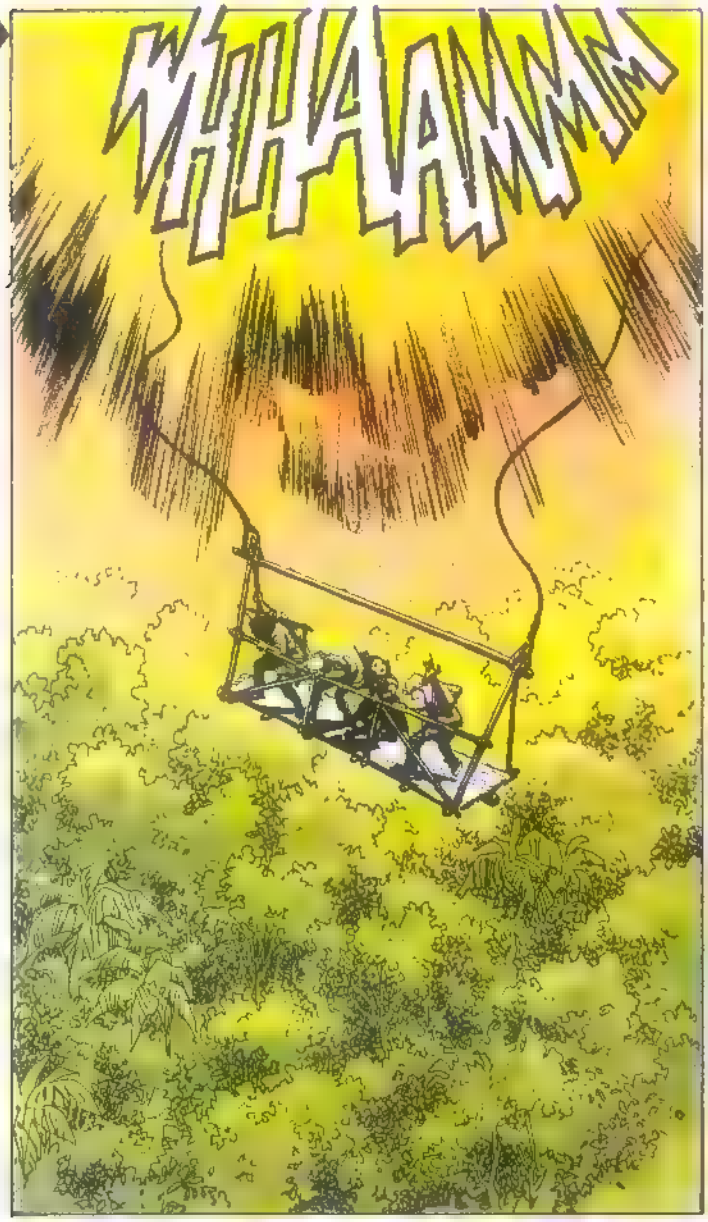

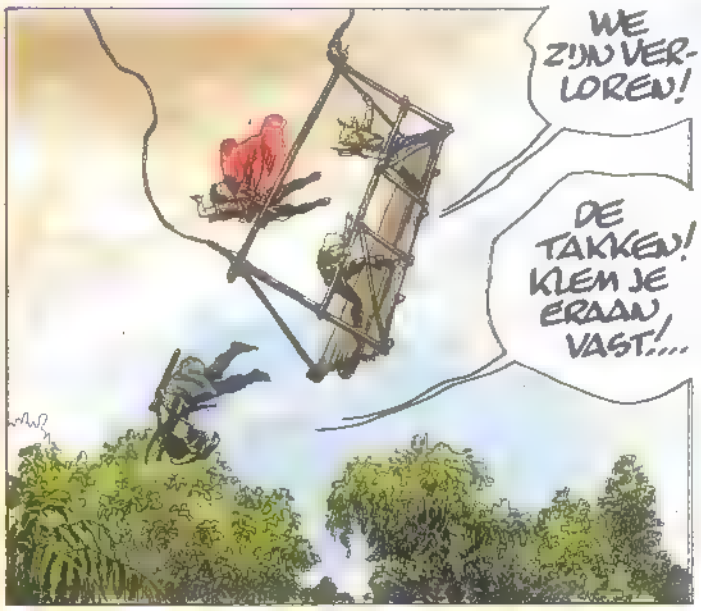

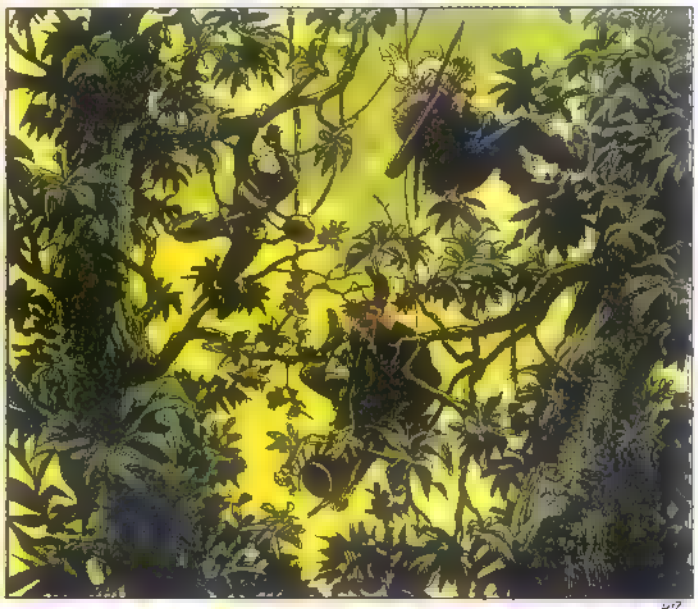

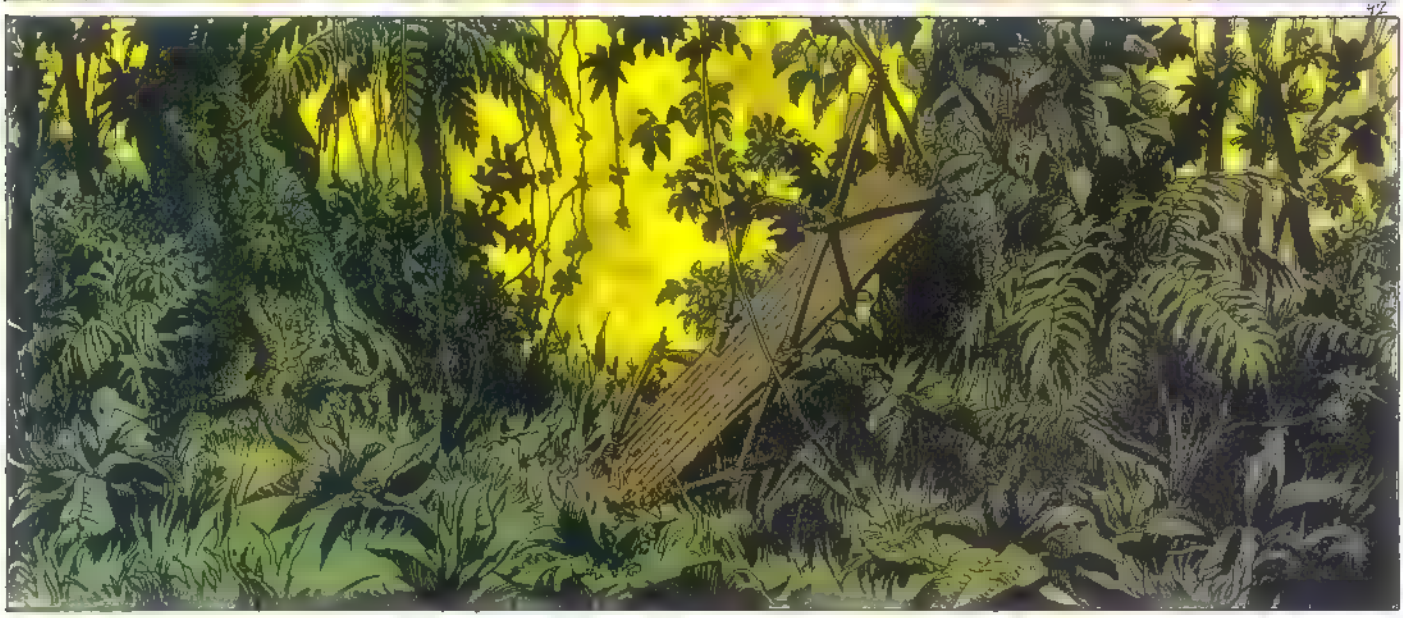

wordt vervolgd

POKERVROUW

VERVOLG

EXTRA LANG VERHAAL

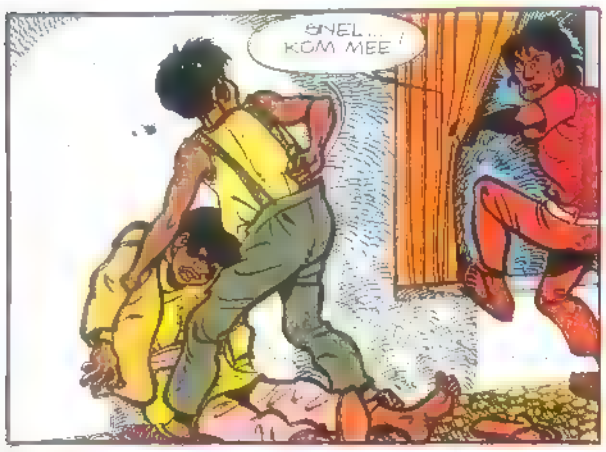

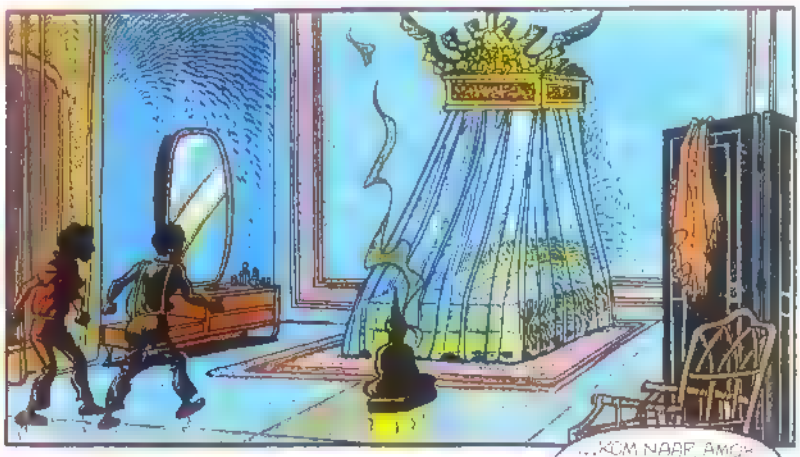

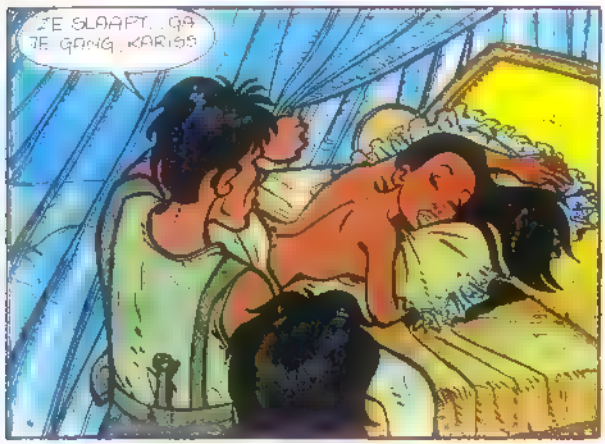

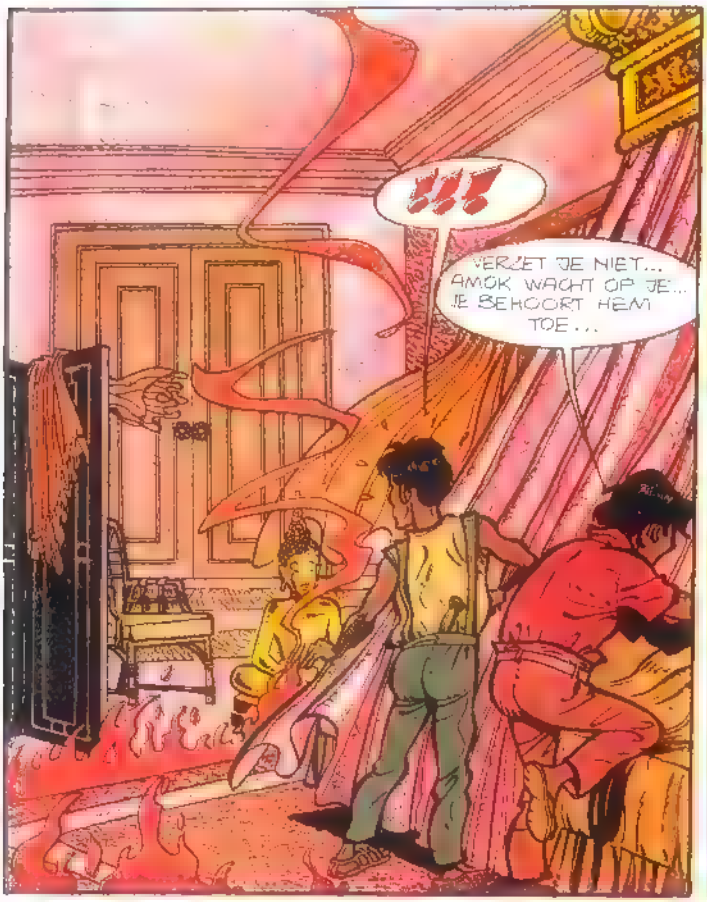

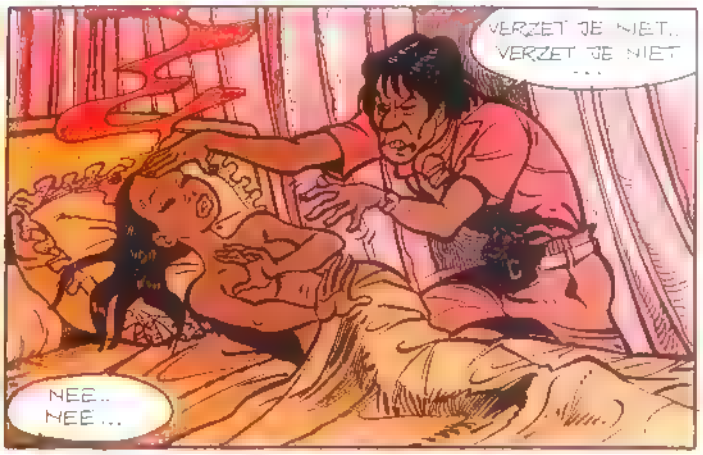

HET . HET TEKEN VAN AMOK !

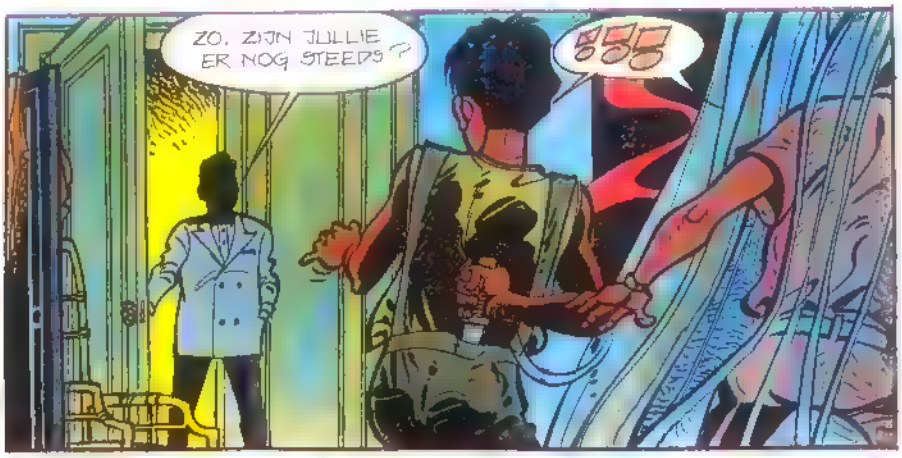
ZO. ZIJN JULLIE ER NOG STEEDS ?
ssss

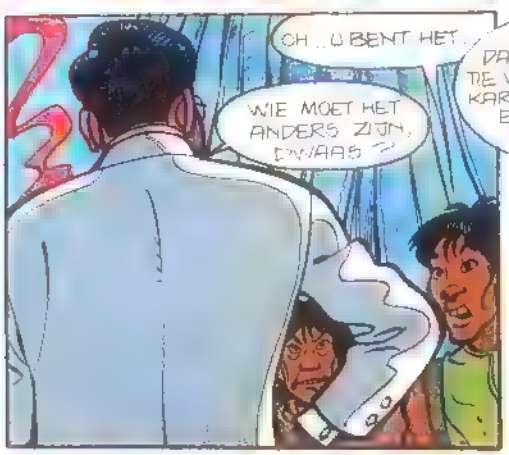
OH .. U BENT HET ..
WIE MOET HET ANDERS ZIJN, DWAAS ?

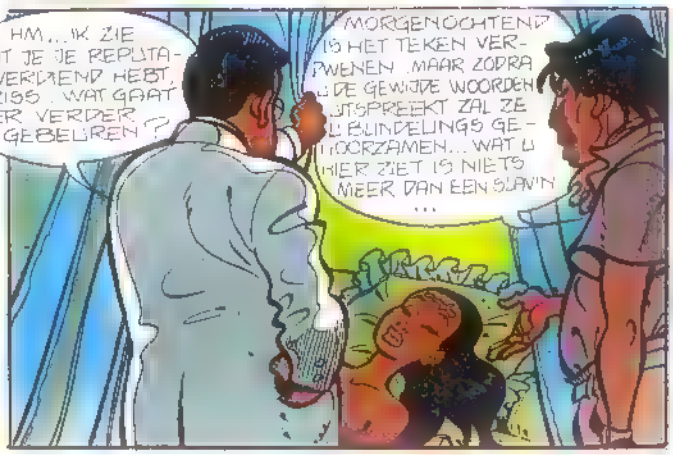
HM ... IK ZIE DAT JE JE REPUTATIE VERDIENT HEBT, KARISS . WAT GAAT ER VERDER GEBEUREN ?
MORGENOCHTEND IS HET TEKEN VERDWENEN . MAAR ZODRA U DE GEWIJDE WOORDEN UITSPREEKT ZAL ZE U BLINDELINGS GEHOORZAMEN ... WAT U HIER ZIET IS NIETS MEER DAN EEN SLAVIN ...

LAAT HAAR NU MAAR SLAPEN ... MORGEN ZIEN WE HET ALLEMAAL WEL ...
25A

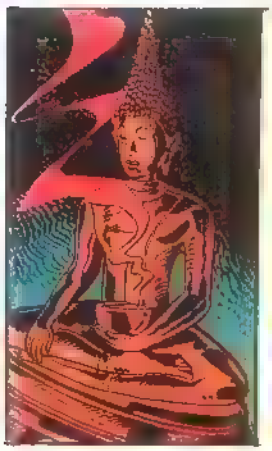

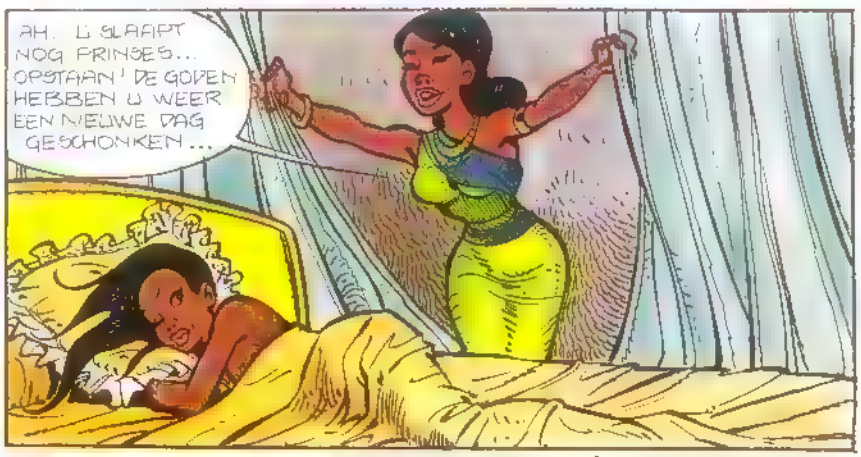
AH . U SLAAPT NOG PRINSES ... OPSTAAN ! DE GODEN HEBBEN U WEER EEN NIEUWE DAG GESCHONKEN ...

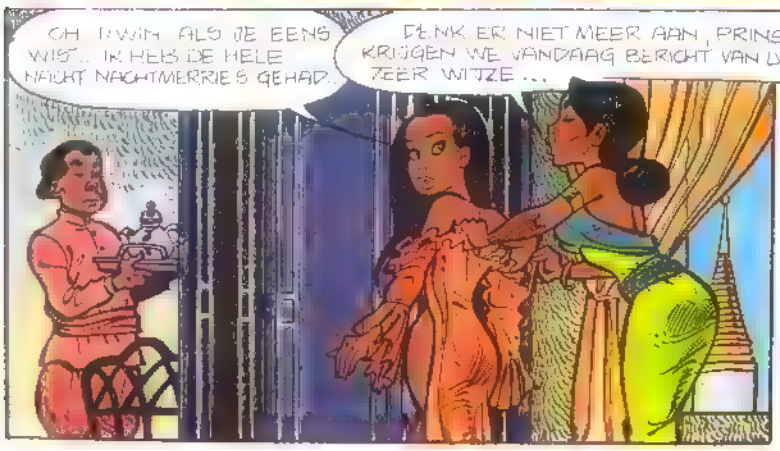
OH . U WIST . ALS JE EENS WIST .. IK HEB DE HELE NACHT NACHTMERRIES GEHAD ..
DENK ER NIET MEER AAN , PRINSES ... MISSCHIEN KRIJGEN WE VANDAAG BERICHT VAN UW BROER API DE ZEER WITZE ...

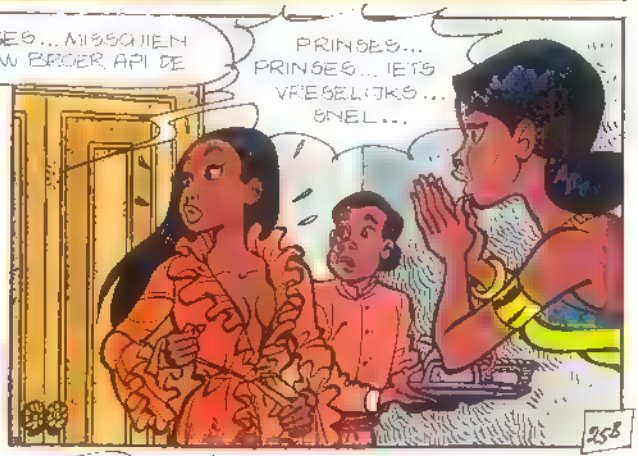
PRINSES ... PRINSES ... IETS VREESELIJKS ... SNEL ...
25B

EXTRA LANG VERHAAL
... DALLIK? WAT IS ER ZAN AAN DE HAND?
LAAT ONS BINNEN. EEN BOODSCHAPPER WIL DE PRINSES SPREKEN...
PRINSES, VERGEEF ONS DIT OVERHAAST BINNENVALLEN, MAAR ER IS HIER EEN DIENAAR VAN UW NEEF DAH TOENG DIE ONS ERG SLECHT NIEUWS BRENGT...
API!
HELAAS, PRINSES, HIJ IS DOOD! MIJN MEESTER DAH TOENG DIE U VERBEERT KON NIETS DOEN OM HEM TE REDDEN... HIJ ZENDT U DIT OMDAT HIJ WEET HOE ZEER U UW BROER LIEFHAD.
API! DOOD!
AAAAHH!
AH! LAAT... LAAT ME ALLEEN... ALLEEN!!!
PRINSES... WAT IS ER?
ALLEEN... ALLEEN...
KOM, LAAT DE PRINSES NU ALLEEN... ALSTUBLIEFT...
EN JIJ, VERDWIJN OOK... BEGRIJP JE HET DAN NIET?
WAT? BEVELEN TEGEN MIJ? BIJ HANTU! AMOK OVER JOU! HERKEN JE JE MEESTER NIET? AMOK, INOU BAZEA KOLVI...
SLA OM

POKERVROUW

OH! NEE... NEE.. JIJ NIET... NIET...

NEE, IK.. IK GEHOORZAAM U, GEWIJDE MEESTER. IK GEHOORZAAM...

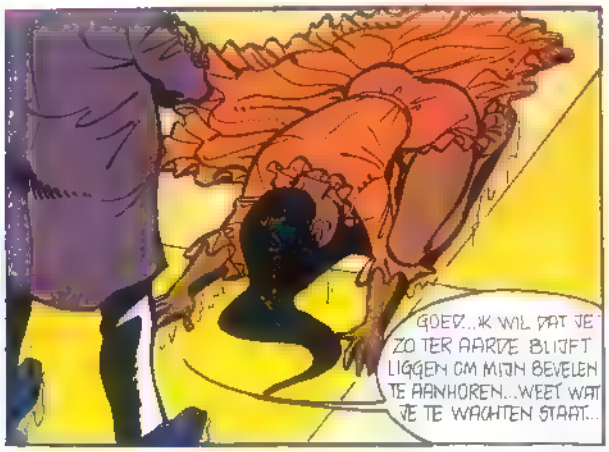
GOED... IK WIL DAT JE ZO TER AARDE BLIJFT LIGGEN OM MIJN BEVELEN TE AANHOREN... WEET WAT JE TE WACHTEN STAAT...

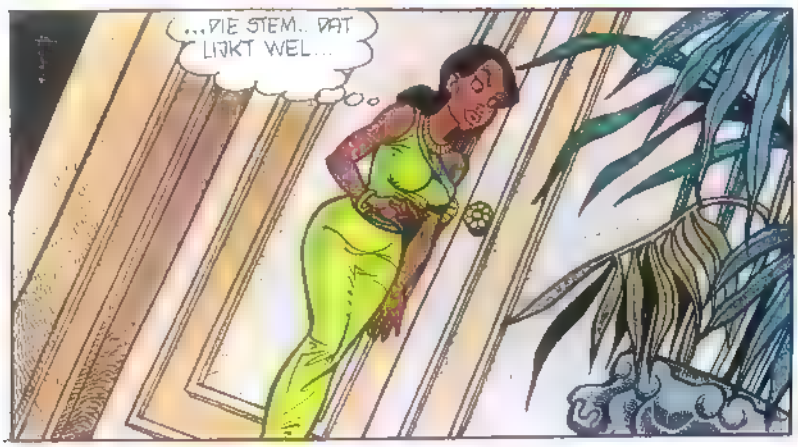
...DIE STEM.. DAT LIJKT WEL...

WAT DOE JE DAAR, LIEF KIND? PROBEER JE GEHEIMEN TE ONTSLUIEREN DIE VERBODEN ZIJN VOOR GEWONE STERVELINGEN?
271

OH! IK... MAAR WIE BENT U?
EEN VRIEND VAN DE PRINGES. IK KOM HAAR ENIGE DETAILS OVER DE DOOD VAN HAAR GEËERBIEDIGDE BROER VERSTREKKEN... KUN JE ME NAAR EEN PLEK BRENGEN WAAR NIEMAND ONS KAN STOREN? HET IS BELANGRIJK.

VOLG ME... DE PRINSES IS OP DIT MOMENT BEZIG... U KUNT OP HAAR WACHTEN BIJ DE WATERZALEN WAAR ZE GEWOONLIJK NAAR TOE GAAT...
DANK JE WEL.

HEB JE GOED BEGREPEN WAT IK VAN JE VERWACHT?
JA... JA...

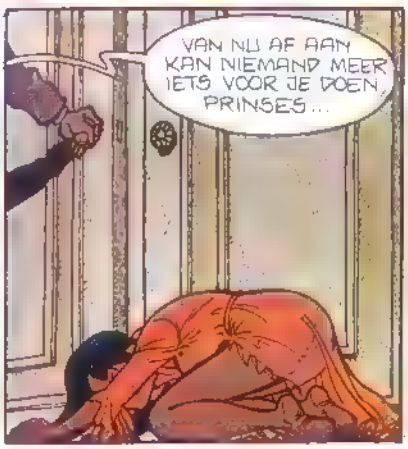
VAN NU AF AAN KAN NIEMAND MEER IETS VOOR JE DOEN, PRINSES...

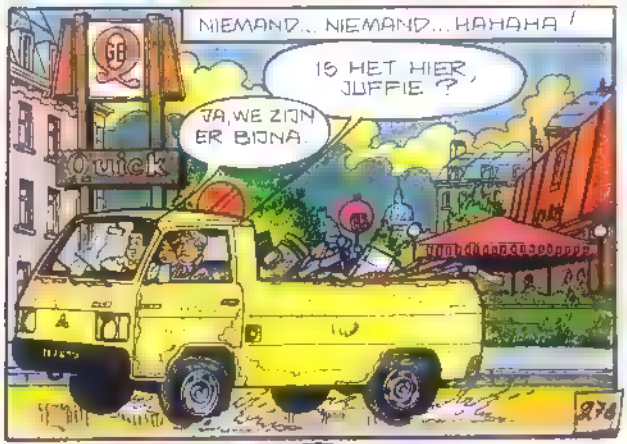
NIEMAND... NIEMAND... HAHAHA!
IS HET HIER, JUFFIE?
JA, WE ZIJN ER BIJNA.
Quick
272

EXTRA LANG VERHAAL
... RUSTIG MAAR, JUFFIE ! GEEN LOLLETJE HÈ, ALS ZE ALLE VIER DE BANDEN VAN JE WAGEN DOORPRIKKEN !
MMM... IK BEN VOORAL KWAAD VANWEGE DIE ARME VESPERAL ! HIJ IS TOCH AL ZO GEVOELIG..
ZO, VOELT U ZICH NU EEN BEETJE BETER ?
OH... JA... EN... EN MIJN KLEINE TEEN ? DIE DOET OOK ZEER...
WEET JE ZEKER DAT IK JE ALLEEN KAN LATEN GAAN ?
JA HOOR... IK WEET NIET HOE IK U MOET BEDANKEN, MENEER MARCEL.
OH, WAT EEN MEID ! WAT EEN KLASSE... WAT EEN FIGUUR...
KALM AAN NOU MAAR JOH, KIJK LIEVER WAAR JE RIJDT !
EN DIE ARME LAURENCE... HOE ZOU ZE ERAAN TOE ZIJN ? IK HEB GEEN IDEE HOE WE HET DITMAAL MOETEN REDDEN...
JAIMIE ! EINDELIJK...
LAURENCE !!!
OH MEID, ALS JE EENS WIST HOE BLIJ IK BEN DAT IK JE WEER ZO ZIE...
MAAR VERTEL EENS, IK MOET HET WETEN... JE HEBT IETS TE MAKEN MET GAROEDA, HÈ ?
JA, DAT IS WAAR... IK HEB JULLIE ER NOOIT OVER VERTELD...
...EN IK NEEM AAN DAT JE ONTDEKT HEBT WAT DAT LAND TE MAKEN HEEFT MET DIT AARDIGE VOORWERPJE DAT MEN ZO VRIENDELIJK WAS ME CADEAU TE DOEN...

SLA OM

POKERVROUW

IK HAD JULLIE GRAAG EERDER WILLEN VERTELLEN OVER MIJN JEUGD, MAAR HET LUKTE NIET... IK DENK DAT IK ER NOOIT EGHT VAN LOSGEKOMEN BEN... DE HERINNERINGEN AAN DIE GROTE BOMEN MET TAKKEN DIE MIDDEN UIT DE LUCHT HINGEN... DE WIERROOKGEUR... VAN MOEDERSZIJDE HEB IK HET KONINKLIJK BLOED VAN DE DEWATAH'S... OP EEN DAG, TOEN IK NOG ERG KLEIN WAS, WERD IK VOORGESTELD AAN KONING BLIAH DEWATAH... IK WAS ERG ONDER DE INDRUK VAN ZIJN GROTE BAARD...

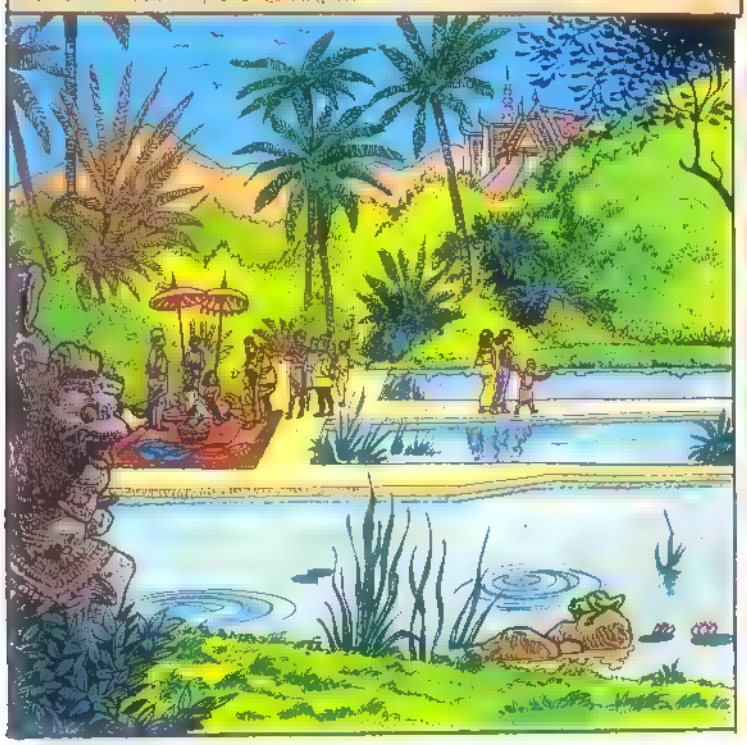

IK VOEL NOG HOE HIJ ZIJN HAND TEGEN MIJN WANG LEGDE. HIJ WAS JONG EN KNAP. HIJ STELDE MIJN VADER VOOR ZICH OVER MIJN OPVOEDING TE ONTFERMEN. UIT TROTS WEIGERDE MIJN VADER, MAAR HIJ WILDE ME WEL REGELMATIG EEN PAAR WEKEN AAN HET HOF LATEN DOORBRENGEN.

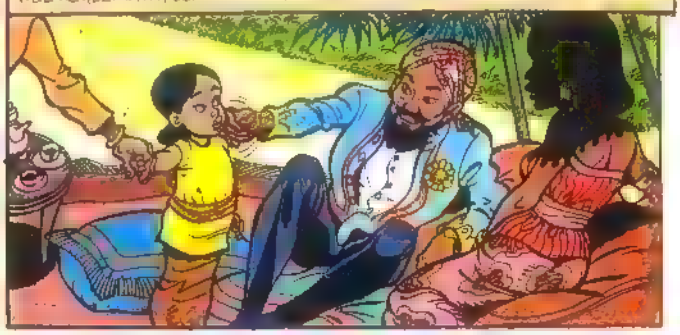

EN ZO BRACHT IK JARENLANG MIJN VAKANTIES DOOR BIJ MIJN NEEFJE EN NICHTJE. MINJANI WAS TOEN NOG TE JONG OM ECHT MEE TE DOEN MET ONZE SPELLETJES, MAAR API BOEZEMDE ME TOEN AL ONTZAG IN DOOR ZIJN MOED EN ZIJN TROTS! HIJ WAS NERGENS BANG VOOR... OF BIJNA NERGENS...

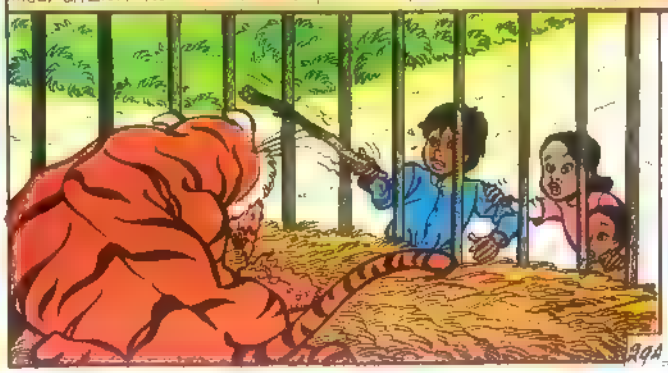

TOEN MIJN VADER STERF KWAM API IN EIGEN PERSOON DE CONDOLEANTIE VAN HET HOF OVERBRENGEN... IK HAD HEM IN GEEN MAANDEN GEZIEN... HIJ WAS EEN KNAPPE JONGEMAN GEWORDEN, LANG EN SLANK...

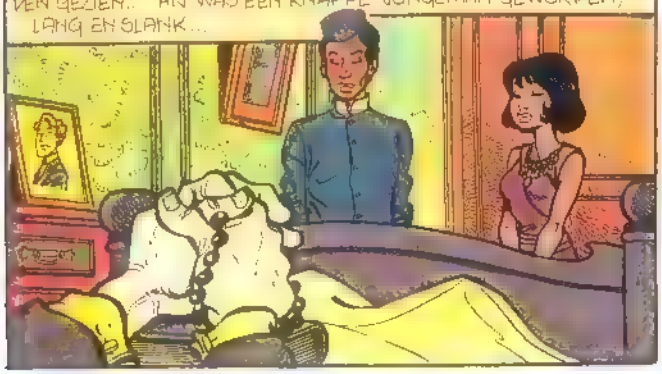

DE AVOND ZOCHT IK HEM OP OP ZIJN KAMER... IK HAD ZOVEEL DINGEN OM TE VERGETEN...

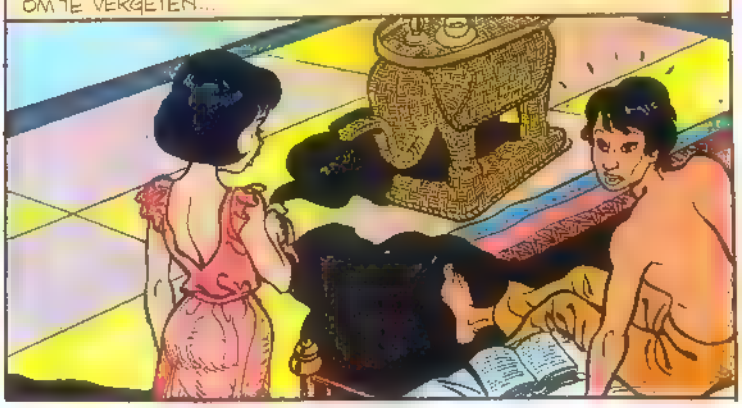

EN HIJ WIST ME VER WEG TE VOEREN VAN MIJN VERDRIET...

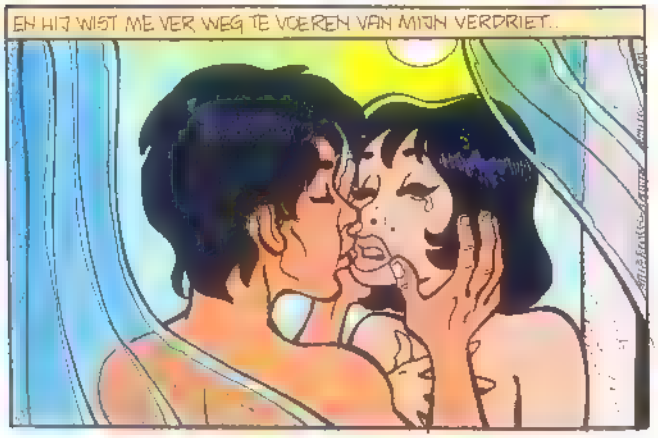

DAARNA GING ALLES HEEL SNEL... IK HEB NOOIT GEWETEN WAAROM, MAAR TUSSEN MIJN MOEDER EN DE KONING ONTSTOND EEN HEVIGE TWIST DIE HEN VOORGOED VAN ELKAAR VERWIJDERDE... GING HET OM MIJ? MIJN MOEDER HEEFT ER NOOIT EEN WOORD OVER GEZEGD...

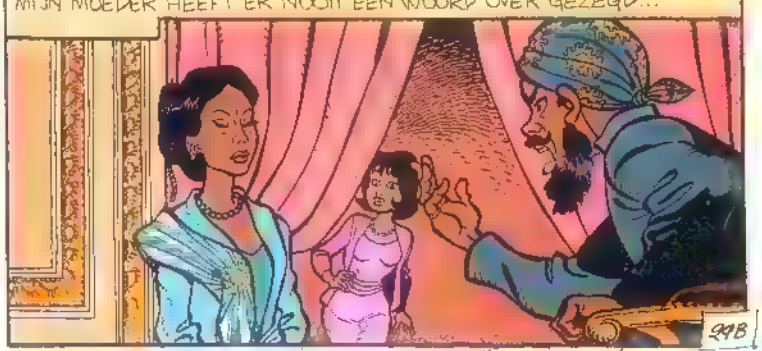

DE AVOND ZAG IK VOOR HET LAATST MIJN NEEF. IK ZEI HEM DINGEN DIE IK EIGENLIJK LIEVER VERGEET... IK WAS NOG ZO NAIEF: HIJ HAD DAAREN TEGEN AL LANG BEGREPEN WAT MEN ALLEMAAL MAG VERWACHTEN VAN EEN PRINS VAN DE BLOEDE...
HIJ GEDROEG ZICH ZO KOEL EN ANDERS TEGENOVER ME, DAT IK ZIJN KAMER UIT VLUCHTTE. IK ZOU HEM NOOIT MEER TERUGZIEN!
PAS VEEL LATER BEGREEP IK DAT HIJ NIET ANDERS HAD KUNNEN DOEN. DE JEUGD EN DE TIJD VAN HET SPEL WAS VOORGOED VOORBIJ. WE MOESTEN NU NIEUWE REGELS LEREN, EEN NIEUW GEDRAG MET ANDERE WOORDEN: WE MOESTEN VERANTWOORDELIJK WORDEN...
EEN WEEK LATER VERTROKKEN MIJN MOEDER EN IK NAAR EUROPA. MIJN MOEDER HAD ALLES VERKOCHT WAT ZE BEZAT. NIETS HIELD ONS NOG DAAR.. WE WAREN ZO VRIJ ALS DE WIND.
DAT IS HET... DE REST IS EEN ANDER VERHAAL.. EN TOEN LIET AMONDA ME ZE KRANTEN ZIEN EN VROEGE IK OVER DE DOOD VAN BUAH TEMATAH... IK WEET NIET MEER WAT IK ERVAN MOET DENKEN...
TJA.. EN JE NEVEN. HEB JE NOOIT MEER OVER ZE GEHOORD? EN DAT MEISJE, MINJANI, WAT IS ER VAN HAAR GEWORDEN?
MINJANI? IK WEET HET ECHT NIET... ZE WAS EEN HEEL GERESERVEERD MEISJE.. VERLEGEN ZELFS...
...GA MAAR NIET VERDER MET ME MEE. IK RED MEZELF WEL..
MAAR... MIJN PRINSES!
IK MOET ABSOLUUT TOT MEZELF TRACHTEN TE KOMEN. IK HEB HET GEVOEL DAT IK IN EEN NACHTMERRIE LEEF SINDS DE DOOD VAN OPI...

SLA OM

POKERVROUW

ONS NIEUWSTE ALBUM LIGT BIJ JE BOEKHANDELAAR "OPROER IN GHARNISTAN"

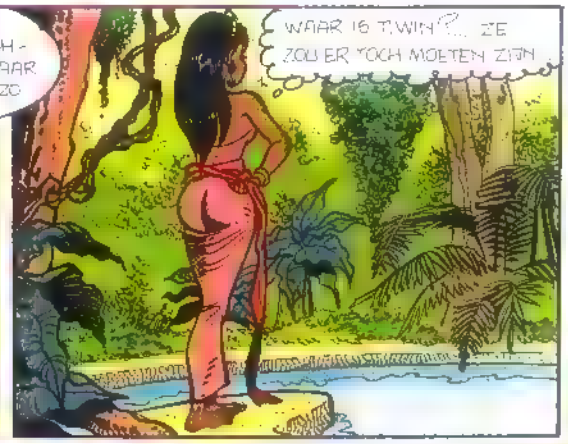

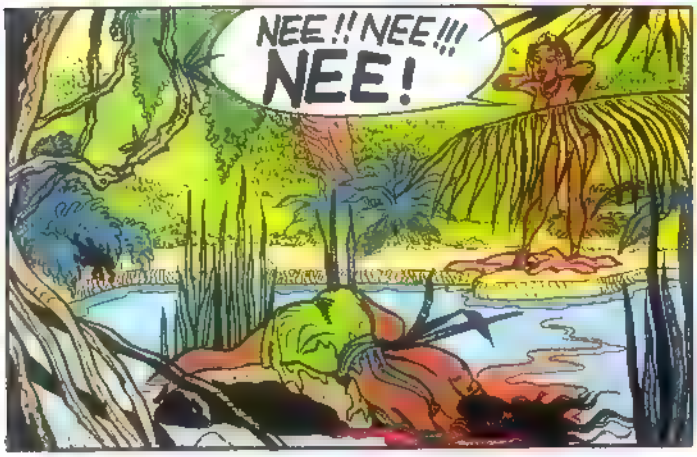

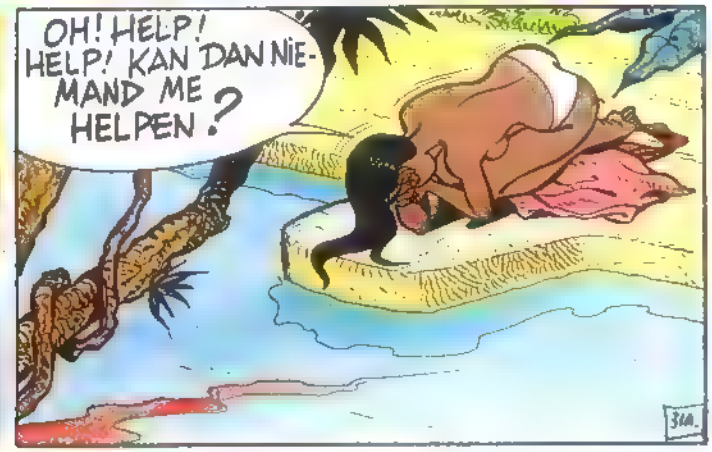

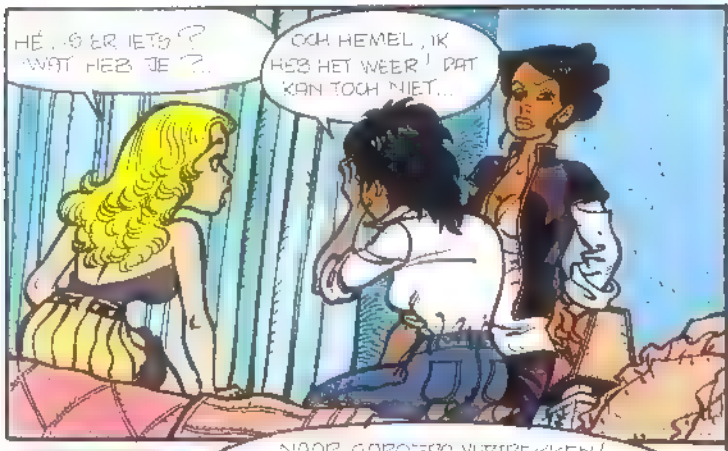

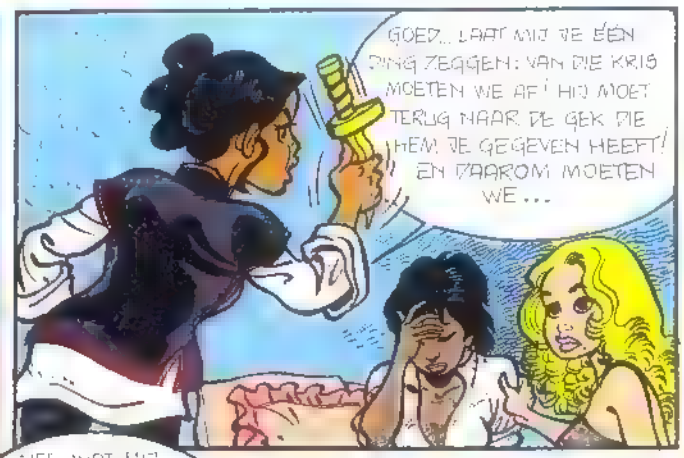

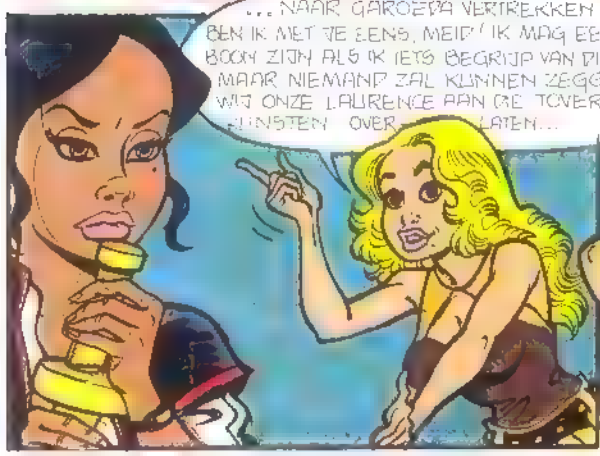

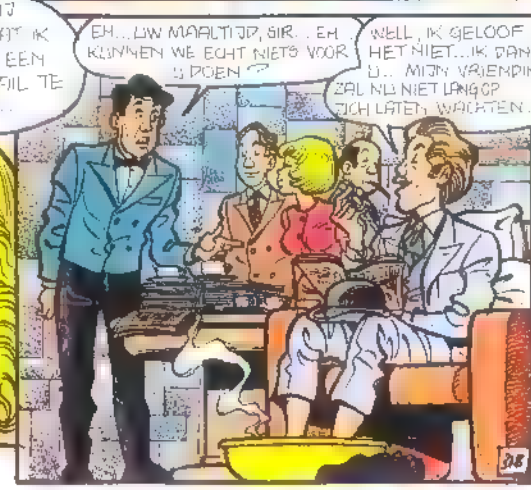

Einde

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H- Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT

Geldt niet voor Nederland	BELGIE	BUITENLAND + verzending	BUITENLAND TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1 180 BF	645 BF	1 825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2 150 BF	1 290 BF	3 440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4 250 BF	2 580 BF	6 830 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland
Postbus 77, 2040 AB Zandvoort
Telefoon 02507-19444

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
Postbus 450, 5000 AL Tilburg
Telefoon: 013-426 872
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES
Special Media b.v
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

DE GRAFTOMBE

door Didier Convard

+

SPECIAAL NUMMER PAARDENKOERSEN

met een volledig verhaal van Franz: NORTHERN SONG

+

De demontabele Franz

+

Een interview met, jawel, FRANZ!

BEWAAR JE WEEKBLAD ZONDER HET TE BESCHADIGEN!

BESTEL DE SCHITTERENDE «KUIFJE VERZAMELBAND»!

In prachtig bruin kunstleder, met afbeelding van KUIFJE en BOBBIE in goud op rug en voorkant. De verzamelband kan 18 nummers bevatten. Voor een jaargang heb je dus drie banden nodig.

Voor België
Prijs: 210 BF + 40 BF verzendingskosten.
Speciaal aanbod: als je 9 banden bestelt (voor 3 jaargangen dus) krijg je de 10de GRATIS!
Prijs: 2.250 BF

Bestellingen: met een gebarreerde cheque op naam van:
De Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11
1070 BRUSSEL
of stort het bedrag op postrekening 000-0190916-20 van het weekblad KUIFJE.

Voor Nederland:
Maak fl. 11.50 + fl. 3.50 verzendingskosten per verzamelband over op gironummer 561 90 04
ten name van
Lombard Uitgaven Nederland,
Zandvoort.
Drie weken na ontvangst van de betaling krijg je de verzamelband(en) thuis bezorgd.

VOOR IEDEREEN
De verzamelbanden worden in een stevige verpakking geleverd. VERGEET BIJ JE BESTELLING NIET TE VERMELDEN DAT HET OM DE «KUIFJE VERZAMELBANDEN» GAAT EN HET GEWENSTE AANTAL EXEMPLAREN!

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

SIDNEY BOM

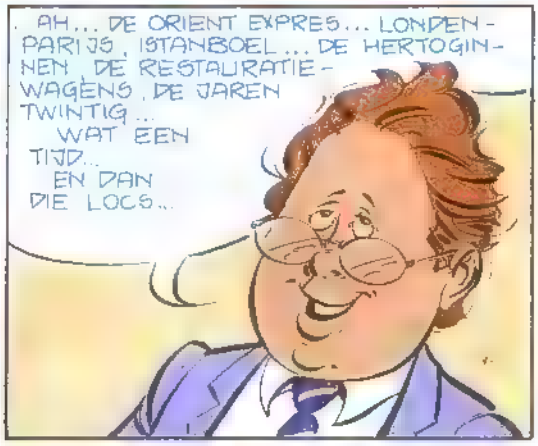

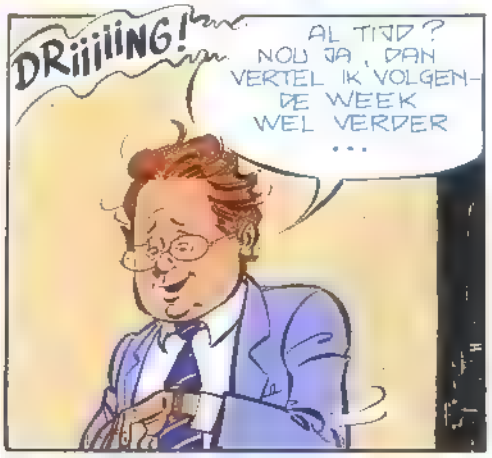

IN DE VOETSPOREN VAN POKER-VROUW

Indonesie, de grootste archipel ter wereld

De ongeveer 13.000 eilanden die de Republiek Indonesië vormen liggen over zo'n 5.000 kilometer tussen Maleisië en Australië gezaaid. De voornaamste zijn de Soenda-eilanden (Sumatra, Java, Celebes, het zuidoostelijk deel van Borneo, Bali, Lombok), de Molukken en het westelijke deel van Nieuw-Guinea (Irian Barat). De eilanden zijn sterk vulkanisch. De beruchtste uitbarsting, die van de Krakatau in 1883, kostte 36.000 slachtoffers.
De bevolking bestaat uit een menselijk mozaïekwerk. Afgezien van een kleine minderheid van het Melanesische of Papoea-ras, zijn de inwoners voornamelijk Maleiers. De talloze talen en dialekten en de vele verschillende godsdiensten (Boeddhisme, Hindoeïsme, Christendom, Islam) dragen aan de verscheidenheid nog bij.

RAFFLESIA, DE GROOTSTE BLOEM TER WERELD

In het regenwoud van Sumatra hebben botanici een heel merkwaardige bloem ontdekt: de Rafflesia Arnoldi. Deze parasiet die zich op de grond ontwikkelt, onderschiedt zich door een bloemkroon die wel een meter in doorsnede kan worden. Die bloem verspreidt daarbij een onmiskenbare lijkenlucht, die insekten aantrekt die voor de bestuiving zorgen.

DE NEUSAAP, EEN PINOCCHIO UIT BORNEO

Een aap waar Pinocchio nog wat van kan leren! Terwijl de wijfjes en jonge dieren een weinig ontwikkelde neus hebben, begint die van de mannetjes rond hun zevende jaar sterk te groeien en te verkleuren. De oude mannetjes hebben uiteindelijk een soort slurf die ze, volgens sommigen, opzij moeten houden om zich te kunnen voeden met bladeren, palmbloesems, vruchten of bessen, die hun normale dieet uitmaken. Ze komen uitsluitend voor in de moerassen van Borneo.

BOROBOEDOER, EEN UNIEK ARCHITEKTONISCH KOMPLEX

Boroboedoer, aan de voet van de Javaanse vulkaan Merapi, is een van de voornaamste en oudste heiligdommen, opgericht door de Boeddhistische dynastie der Sailendra's, die tussen de 8ste en de 10de eeuw na Chr., over een uitgestrekt rijk heersten. Behalve een indrukwekkend aantal bas-reliëfs omvat het complex 4 vierkante terrassen, war bovenop nog 3 ronde. Die laatste worden weer bekroond door 72 stenen torens, «stoepa's» geheten, waarin zich de glimlachende Boeddhabeelden bevinden. De top wordt ingenomen door een holle, lege stoepa, die de onbereikbare Waarheid symboliseert.

HET SCHIMMENTHEATER

Het schimmenspel, of «Wajang Koelit» is ongetwijfeld het populairste schouwspel van Indonesië. Het is heel oud, want er zijn sporen van gevonden in het China van het eind van de 10de eeuw. De platte, gestileerde poppen hebben een magisch en godsdienstig karakter. Ze worden vervaardigd van dunne buffelhuid, en gewoonlijk geschilderd in rood, wit, zwart en goud. De schaduw valt op een scherm dat «kelir» heet. Tijdens de voorstelling, die wel 9 uur kan duren, wordt het verhaal van de poppenspeler onderbroken door muzikale intermezzo's.

DE KRIS, EEN DOLK MET VREEMDE KRACHTEN?

De beroemde Maleise kris is een dolk met een meestal gekronkeld lemmet. De schede, die van goud kan zijn. is versierd met plantaardige motieven. In principe koopt men een kris niet, maar krijgt of erft men hem. Het wapen wordt op de rug gedragen, en elke Javaan die er geen bezit moet er een lenen voor bezoeken, ceremonies en zijn bruiloft. In de ogen van de Indonesiërs bezit deze dolk een beschermende of boosaardige kracht. Er bestaan verhalen van een kris die zijn lemmet zelf naar de hemel kan richten, door zijn eigen kracht of door het magnetisme waarmee hij zijn eigenaar inspireert.

CATHY VAN

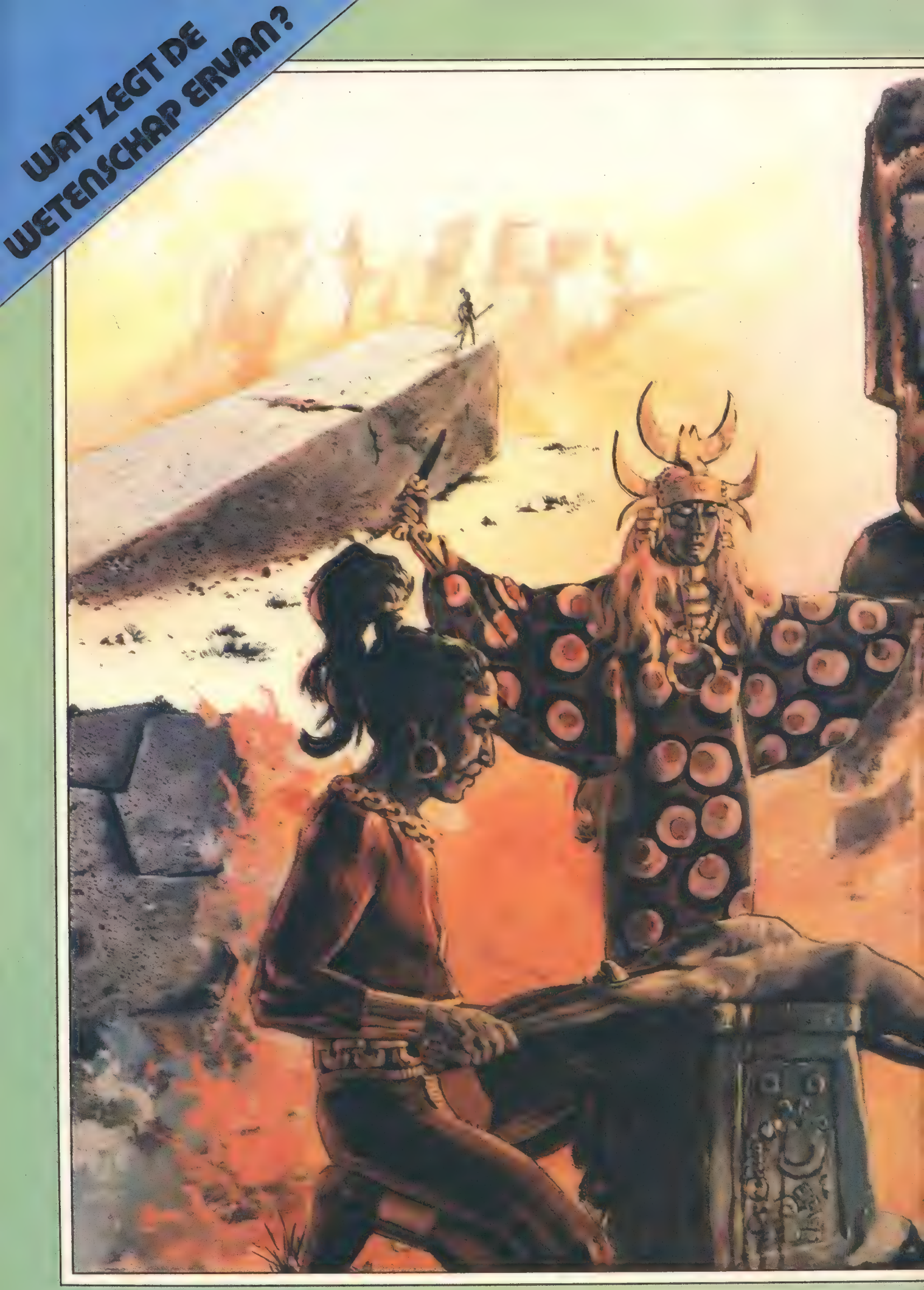
WAT ZEGT DE
WETENSCHAP ERVAN?

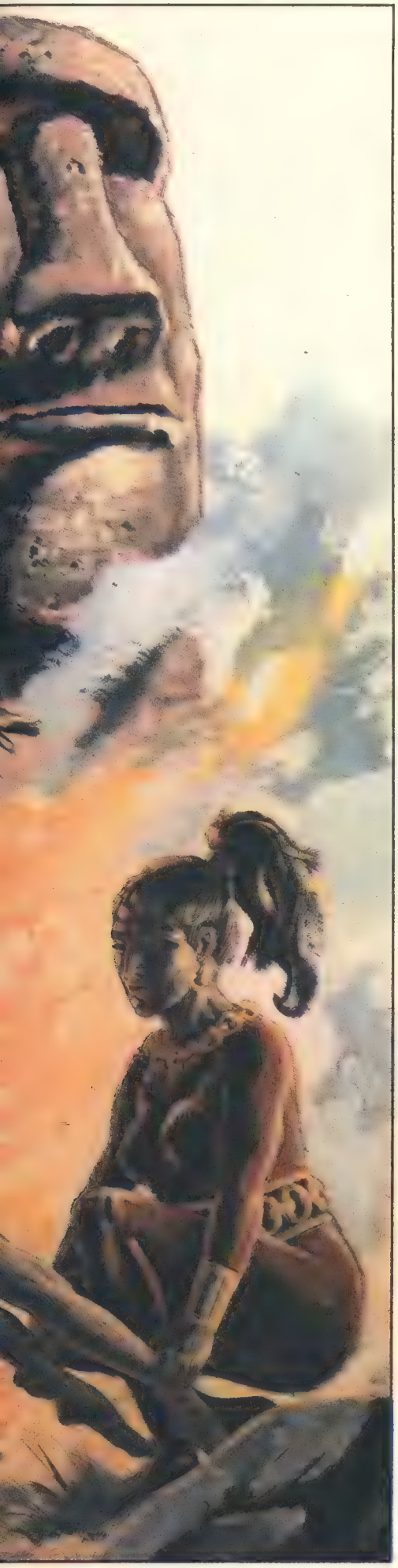

Volgens de Bijbel gingen de «zonen van God» verbintenissen aan met de dochters van mensen, en kregen ze kinderen: de «reuzen» en «oude helden». Kort daarna werd de gehele aarde bevlekt door de gewelddadigheden van de mensen.

De godsdienstwetenschap kon eenvoudig de culturele achtergronden vinden van deze merkwaardige passage uit Genesis, het eerste Bijbelboek.

DE MISDADEN VAN DE "REUZEN" EN DE "ZONEN VAN GOD"

Mythologieën

Zoals alle andere volkeren ter wereld, in Azië, Afrika of Amerika, baseerden de beschavingen van het Midden-Oosten, waartussen de oude Hebreeërs leefden, hun godsdiensten op mythen. Godsdiensten verbinden het lot van de mens met dat van God (of de goden), van de wereld en van de andere mensen. Een **mythe** is een verhaal dat de oorsprong en de zin van z'n verhouding uitdrukt.

De mythen waren bevolkt met goden en godinnen, halfgoden (meestal kinderen van goden en mensen) en enorme reuzen, die verbazingwekkende avonturen meemaakten, soms spannend, soms afschuwelijk. Velen menen tegenwoordig dat die verhalen op epische wijze — eigenlijk op mythische wijze — de heldendaden van een of andere voorvader van een volk vergrootten. Anderen geloven dat de verhalen van A tot Z verzonnen zijn, uitsluitend om een godsdienst en de riten van een cultuur te verklaren.

Hoe het ook zij, het volk van de Bijbel geloofde in slechts één God, de schepper van al het bestaande. Wat kon voor hen dan de aard zijn van al die «goden», «halfgoden», «Titanen», helden en monsters van de omringende volkeren? Wel, als die inderdaad ooit hadden bestaan, in het begin van de wereld, konden het dus geen goden geweest zijn, maar schepselen van de ware God, «zonen van God» (of zonen van die zonen, enz.) In elk geval, rond deze tijd, zo'n 500 jaar voor Chr., lijken voor de Hebreeërs het gedrag van de meeste van die «goden» en hun wrede offereisen een bevestiging dat dit «valse goden» waren, **afgoden,** gevallen engelen of demonen.

Mensenoffers

De heidense Mythologieën stootten de Hebreeërs af, omdat ze de helden, goden of reuzen vals, wreed en immoreel vonden. Wat de riten van de omringende volkeren betreft: die verwierpen ze, omdat vaak mensenoffers werden gebracht, soms zelfs kinderoffers. Mensenoffers hebben bestaan bij zeer veel volkeren over de hele wereld; zowel bij de Azteken als bij de oude Chinezen, in India en in Kanaän. Toen de Spaanse veroveraars in Midden-Amerika ze aantroffen bij de Azteken, walgden ze ervan, en verboden ze ze onmiddellijk. Ze vernietigden ook alles wat ze maar konden van de godsdienst en de mythologie der Azteken... Ze zagen er het werk van een demon in, zoals 2.500 jaar eerder het volk van de Bijbel in riten en mythen van Kanaän, Phoenicië of Babylonië monsterlijk had gevonden.

Tegenwoordig betreuren wetenschapsmensen natuurlijk niet de verdwijning van de mensenoffers. Maar ze betreuren wel het verlies van talloze mythologieën van over de hele wereld. Inderdaad zijn de meeste mythen literair gezien bijzonder mooi. Veel ervan hebben een fascinerende poëtische kracht. Talloze oude mythen liggen trouwens ook ten grondslag aan tegenwoordige fantastische werken, in het bijzonder in de film en de strip: Griekse of Egyptische mythen, die van de Maya's, Japanners, Hindoe's, van het Paaseiland, Tiahuanaco of Macchu-Picchu. De kracht van de mythologische helden, en rijkdom en fantasie van hun avonturen kunnen ons tot op de dag van vandaag bekoren.

OLIVIER CAIR-HELION

illustratie: Jean Torton en Claude Lambert.

EEN KNIPOOGJE
van ernst

385

ERNST 84

ROODOOG

GORDON BESS

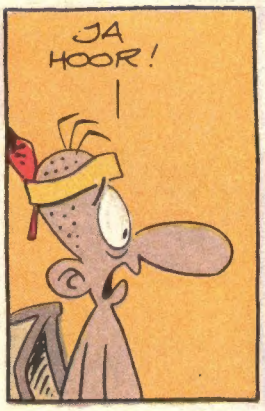

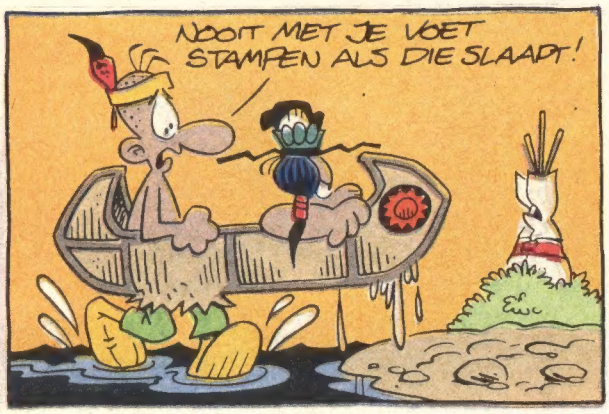

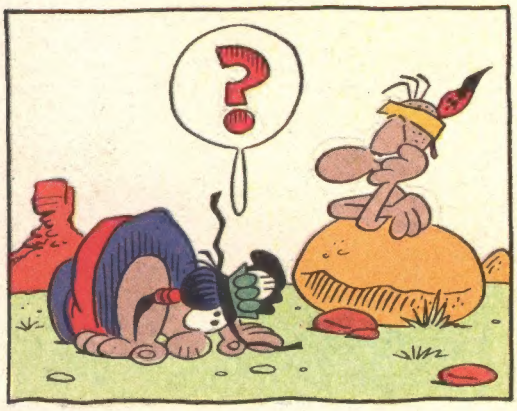

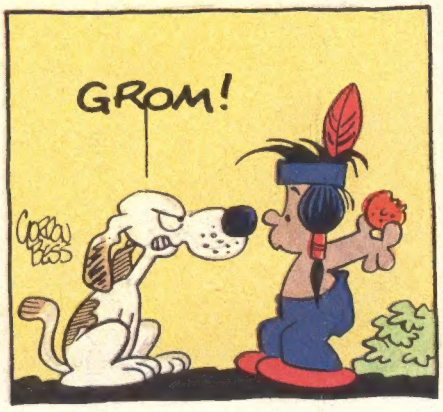

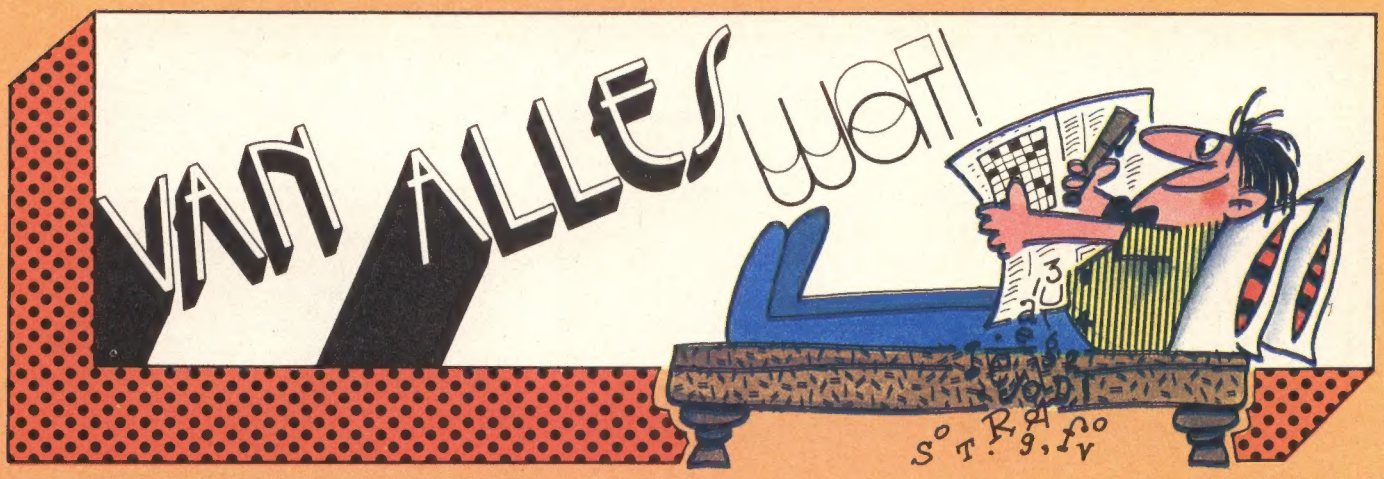

SLAGVELDEN

Het is alweer een hele tijd geleden dat er nog eens een echt nieuw verhaal werd opgenomen dat echt de moeite waard was. Met **De slagvelden van de Duiven** is die wens blijkbaar vervuld. Ik kijk met nieuwsgierigheid uit naar het vervolg op dit veelbelovende begin.

Johan Lemmens
Geel

En dat vervolg komt er spoorslags aan. Misschien is het wel al verschenen als deze brief in Van alles wat verschijnt. Wij zijn overigens benieuwd naar de reakties van onze lezers op dit nieuwe verhaal.

LEUK!

Leuk, die artikels van Peter Thoresen (tenminste: tot nu toe). Leuk, **Garfield.** Leuk, de «subkulturen». Leuk, de stripkritieken. Leuk (of liever: spannend), **Thorgal** en **Clifton.** Leuk, KUIFJE.

Anny Deduve
Lier

Leuk, dergelijke brieven.

KELLY

Ik ben met veel interesse het artikel over **Frank Kelly Freas** gelezen, en ik vind het heel goed dat jullie af en toe aandacht besteden aan tekenaars die minder bekend zijn. Maar ik vraag me af waarom dat in **Van alles wat** moet komen. Dat is toch de brievenrubriek van de lezers? Er is toch voldoende ruimte in het blad om een dergelijk artikel op een andere plaats te zetten en in kleur. Want dat is toch ook wel een probleem met een dergelijk onderwerp. Ik hoop dus dat jullie met dergelijke artikels doorgaan maar dat in de toekomst daarvoor niet de plaats van de lezersbrieven wordt ingenomen. Want dat is toch een van de beste rubrieken en ik moet eerlijk zeggen dat ik de bladzijden **Van alles wat** mis als ze er een weekje niet instaan. Kan U daar voor zorgen? Komt mijn brief in **Van alles wat?**

Peter Verachtert
Gent

Misschien zal dit je verwonderen, maar af en toe gebeurt het dat we niet voldoende brieven krijgen om de brievenrubriek te vullen. In proefwerk- en vakantieperiodes schrijven onze lezers bepaald minder. En omdat we door de algemene lay-out van het blad wel aan deze paginas gebonden zijn, proberen wij ze op een zo interessant mogelijke manier te gebruiken. Deze artikels worden overigens niet opgenomen in de Franstalige editie, en dat is dan weer de reden waarom ze in zwart/wit moeten verschijnen.

Lloyd Cole and the Commotions

Rattlesnakes

Polydor 823 683 - 1

Gerry Marsden van The Pacemakers, de groep die in Liverpool bleef terwijl hun lokale konkurrenten The Beatles de wereld verkenden, hoeft zich niet langer meer te schamen. Zijn '*pure pop for entertainment*'-houding wordt gretig overgenomen door een aantal nieuwe Engelse groepen. Het enige verschil tussen **Ferry cross the mersey** (Gerry and the Pacemakers) en **Walk out to winter** (Aztec Camera) ligt hem in de betere produktie. De struktuur en de gevoelsgeladenheid van de song zijn identiek. Lloyd Cole and the Commotions hebben zich tot de meesters van de 'akoestisch-vertier-revival' opgewerkt. **Rattlesnakes**, hun debuutLP, is perfekt. De grootsten — Van Morrison, The Doors, Elvis — hebben voor deze plaat model gestaan. We noemen **Speedboat**, rake orgelintervallen en een niet opdringerige vioolbegeleiding helpen de gewone beat; **Rattlesnakes**, een elektrisch versterkte akoestische gitaar laat Coles stem nonchalant kronkelen; **Down on mission street**, klinkt zo bekend en nieuw tegelijkertijd dat je bij de eerste noten al meeneuriet; de singles **Perfect skin** en **Forest fire**, zo zuiver jaren zestig dat de herinneringen wellustig onder je hersenpan tintelen; **Charlotte street**, nu al onsterfelijk door de fluwelen zinnen — *I don't need your sympathy, I won't read your poetry, oh bitter sweets* —, een song als een verhaal; **2CV**, sfeerflarden à la **Blackbird** (The Beatles) en **Colours** (Donovan); **Are you ready to be heartbroken?**, een getemperde Dylan.
Feilloze arrangementen, een vleug engagement en jongerensentiment — *boy meets girl, boy loses girl* — in de teksten. **Rattlesnakes** is de ideale LP voor dertigers die aan hun vrienden willen bewijzen dat ze niet *to old to rock'n'roll, to young to die* zijn.

BESTE REDAKTIE

Rosinski is bijgetreden tot de godenwereld van het stripgebeuren. Wat hij aanraakt verandert in goud. Coria slaagt er niet in **Bob Morane** van H. Vernes op een grafisch aanvaardbaar peil te tillen. Bob Morane is uitgeblust door zijn houterige tekenstijl (+ het absurde van vraatzuchtige orca's). **Rik Ringers** loopt verloren in belachelijke pulpscenario's. **Roze Bottel** eindelijk terug, met

twee prachtige verhaaltjes in KUIFJE en KUIFJE SUPER (de druk daarvan is opmerkelijk beter geworden). Ik ben benieuwd naar de aangekondigde vernieuwing van Roze Bottel. **Katy Brizard** heeft een gezellige tekenstijl die echter niet past bij de hard-core scenario's. Het heruitbrengen van de oude **Chick Bill** bewijst nogmaals dat Tibet vroeger veel sterkere en grappiger verhalen wist te brengen dan nu, waar hij Kid Ordinn verlaagt tot een debiel. **Maria en Giel** gaan vooruit, zowel in tekenstijl als verhaal.
Verder nog een heel grote pluim voor de platenbesprekingen van Grossey, die het tenminste aandurft om nieuwe muziek naar waarde te schatten en ze in de juiste hedendaagse kontekst te plaatsen. Het niveau van zijn platenbesprekingen ligt ver boven die van HUMO, waar platen besproken worden door tandeloze grijsaards die geen flauw idee over hedendaagse muziek bezitten. Het is ook prachtig dat Grossey aandacht besteedt aan de zgn. «Independents». Het is ook bewonderenswaardig van KUIFJE dat ze uitstekende neutrale artikelen publiceren over de aktualiteit allerhande. Ga zo verder. Niemand is nu nog gediend met een struisvogelpolitiek. De wereld staat scherp. Het brengen van juiste informatie kan zeer belangrijk wezen. Ook nog een kompliment aan Peter Thoresen met «Over fietsers en zo», prachtig, ironisch en grappig. Er kan nog wel meer verschijnen in deze stijl.
De reden dat ik nog eens schrijf is echter naar aanleiding van het artikel «De Mail-Odie van Guy Bleus». Eindelijk neemt de gemiddelde lezer eens kennis met het Netwerk. Het alternatieve Netwerk van communicatie, verspreid over heel de wereld. Mail art, informatie over tentoonstellingen, muziek op cassettes, platen in eigen beheer, het hoort er allemaal bij.
Sinds de oprichting van mijn casettelabel 3 RIO TAPES, hebben we al meer dan 150 groepen verspreid over de hele wereld — non profit — in naam van de communicatie.
Lange tijd geleden heb ik eens een pakket info, casettes, fotos van mijn paintings enz. naar jullie verzonden. Ze waren bedoeld voor de ter ziele gegane rubriek «Wat doen ze». Na een telefoontje van jullie redaktie heb ik er niets meer van gehoord. «Wat doen ze» had kunnen uitgroeien tot een zeer interessante rubriek als jullie maar de juiste connecties gehad hadden. Belgie zit vol met jonge aankomende kunstenaars die buiten het Netwerk nergens anders terecht kunnen (of willen!).
Zou het niet mogelijk zijn om een artikel te schrijven over de zgn. casette releases en independent records, casettelabels, communicatiecentra, de keten van alternatieve radios die zulke muziek uitzenden enz.?

STRIP TOP X

Plaats	Titel	Held	Auteur(s)	Uitgeverij	Vorige week
1.	De baby-smurf	Smurfen	Peyo	Dupuis	(3)
2.	De 7 van Aromater	Storm	Lawrence/Lodewijk	Oberon	(1)
3.	De man in Lissabon	Michel Vaillant	Graton	Graton	(4)
4.	The Daily Star	Lucky Luke	Morris/Fauche Léturgie	Dargaud	(2)
5.	De wereld van E.P. Jacobs		Le Gallo	Lombard	(7)
6.	Histoire d'O (2)		Crepax	Blue Circle	(—)
7.	Boomerang	Jeremiah	Hermann	Novedi	(—)
8.	Het ebbehout	Kinderen v/d Wind	Bourgeon	Oberon	(5)
9.	Donald Duck als suikeroom	Donald Duck	Barks	Oberon	(8)
10.	De pretparkprutsers	Urbanus	Linthout	Loempia	(—)
11.	Verdwenen in de hel	Rik Ringers	Tibet/Duchâteau	Lombard	(12)
12.	De eerste vijf minuten	Ronnie Hansen	Reding/Hugues	Novedi	(11)

Deze rubriek komt tot stand dank zij de vriendelijke medewerking van gespecialiseerde boekhandels in Vlaanderen en Nederland.

Ik zou jullie zeer van dienst kunnen zijn in het doorspelen van info.
Voor het Magisch Theater
Sandy Nijs
Antwerpen

Kijk, dit is nu het soort brieven waar wij elke dag reikhalzend naar uitkijken. Niet zozeer omwille van de (zeer) lovende kritiek op onze pogingen om goed werk af te leveren — hoewel dat handig en dankbaar meegenomen is — maar vooral omdat hier konkrete, realiseerbare, boeiende voorstellen gedaan worden vanuit het publiek om het blad interessanter te maken voor lezers die jong denken.

Wat jouw brief betreft Sandy, die hebben we met al het andere materiaal doorgespeeld aan Ronald Grossey, die ondertussen vermoedelijk al kontakt met jou heeft opgenomen. Ondanks het feit dat we slechts een zeer beperkte vrijheid hebben, en dan nog alleen op redaktioneel vlak, willen wij toch proberen aandacht te besteden aan hetgeen er onder «de jeugd» leeft. Met het oog daarop werden dingen als «Wat doen ze» en «De ideeënbus» op poten gezet. Helaas waren de resultaten van deze initiatieven eerder mager. Van het moment dat dergelijke dingen gestruktureerd worden lijken ze niet meer te funktioneren.

DE BABY-SMURF

Na de zonen van Nero en Asterix krijgen we nu de baby-smurf. Baby-smurfen worden door ooievaars gedropt tijdens blauwe vollemaansnachten. Zelfs de Grote Smurf, die er toch al ettelijke honderden jaren heeft opzitten, heeft dit nog nooit meegemaakt! Niemand weet waar de baby-smurf vandaan komt, laat staan wat hij er moet mee aanvangen (de auteur zelf nog het minst van al...). De kleine Smurf wordt dan maar toevertrouwd aan de Smurfin (rollenpatroon! rollenpatroon!) totdat...
Eigenlijk raakt het verhaal kant noch wal, maar dat zal die publiciteitsjongen een zorg zijn, die ooit het idee geopperd heeft dat er met een baby-smurf een en ander aan marketing te doen valt. «Denkt u alleen maar even aan al die winkels van babykleding, mijne heren!» En vermits Peyo hoogstens nog in theorie enig beslissingsrecht heeft over wat er gebeurt met het massaprodukt dat de Smurfen geworden zijn, kan hij alleen maar meedraaien in de kommerciële rondedans. 't Is triest, maar helaas...
Hij is wèl lief, de baby-smurf...

De baby-smurf - Peyo - Uitg. Dupuis

GEACHTE UITGEVERIJ

Aangezien ik een grote fan ben van **Corentin** zou een tekening van Paul Cuvelier eigenlijk niet in mijn album waarin ik tekeningen, foto's, gesigneerde stickers enz. van mijn favoriete striptekenaars verzamel, mogen ontbreken.
Omdat ik hem, tot mijn grote spijt, niet meer persoonlijk kan vragen, zou ik U zeer dankbaar zijn indien U mij een foto of het adres, waar ik een foto van hem kan verkrijgen, zou bezorgen.
Dank bij voorbaat.
Somnina Stalmans
Werl (BRD)

We vrezen het ergste, Somnina... Alles wat ook maar in de verste verte met Paul Cuvelier te maken heeft zit ofwel in verzamelingen, ofwel in archieven. We kunnen je alleen maar aanraden het boek «Corentin — De wegen van het wonderlijke» aan te schaffen, dat verschenen is in onze nieuwe reeks «Onze auteurs».

FANTASTISCH

Jullie blad is fantastisch. **Rik Ringers, Bob Morane, Meneer Edouard, Gezegende gekken, Knipoogje, Clifton, Dommel, Thorgal, Jugurtha, Arnold de dromer, Cosmos Circus, Ton en Tinneke, Julie, Klaartje, Cecile en de anderen, In den beginne, Hij die tweemaal werd geboren, De Brokkenmakers** enz. vind ik buitengewoon goed. Nu van Brokkenmakers gesproken wanneer komt hun nieuw boek in u weekblad.

En in de zelfde tijd die van Bob Morane. En nu zou ik willen vragen waarom in **Van alles wat** er zo veel publiciteit is over auteurs. **Van alles wat** is toch de rubriek van de lezers. En nog proficiat voor uw fantastisch weekblad.

Stephane Rutgeerts
Brussel

Van alles wat is wel degelijk de rubriek van de leezers, maar het gebeurt dat we niet voldoende brieven hebben om de voorziene bladzijden te vullen. In bepaalde periodes — zoals proefwerken en vakanties — hebben onze lezers wel andere dingen aan hun hoofd dan brieven schrijven naar Van alles wat. En dan proberen wij de ruimte op een zo interessant mogelijke manier te vullen. Met artikels over auteurs, bijvoorbeeld, waar men ons met de regelmaat van een klok om vraagt, maar waar jij dan blijkbaar weer geen boodschap aan hebt. Je kan nu eenmaal geen twee heren dienen... De Brokkenmakers en Bob Morane komen zeker nog terug. Er wordt gewerkt aan nieuwe avonturen. Nog een beetje geduld.

TOT VOLGENDE WEEK!

LEZERS (EN LEZERESSEN), VERTROUW JE BRIEVEN TOE AAN HET DOORGAANS GEDULDIGE PAPIER, STOP ZE IN EEN VLOP EN SCHRIJF DAAR EEN VAN DE VOLGENDE ADRESSEN OP:
P.-H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL
(voor België)
POSTBUS 77
2040 AB ZANDVOORT
(voor Nederland)
POSTZEGEL OP DE VLOP KNALLEN EN HET GEHEEL IN DE BRIEVENBUS KIEPEREN.
WIJ ZORGEN VOOR DE REST!

TOT VOLGENDE WEEK.

KINDEREN VAN DE WIND

Met het vijfde deel, «Het ebbehout», eindigt de cyklus van de **Kinderen van de Wind.** Ik kan er niet echt om treuren. Het Spielberg-effekt waarschijnlijk: je ziet als toeschouwer meer en meer door de holle, sensationele verpakking heen en daarachter zit er niks.
Het eerste album was schitterend, wel zeker. Maar in de volgende delen bleef Bourgeon gewoon uit hetzelfde vaatje tappen. Wat eens origineel was, werden al snel maniertjes. «Uit het leven gegrepen» realisme ontaarde langzaam maar héél zeker in platvloerse banaliteit.
De reden waarom de reeks precies na vijf albums ophoudt is verhaaltechnisch ver van duidelijk. Het «einde» dat we nu voorgeschoteld krijgen had er al, mits enkele wijzigingen, na het tweede album kunnen komen. Maar voor hetzelfde geld had Bourgeon ook nog eens vijf albums langer kunnen doorgaan met KvdW. De reden waarom hij er nu een punt achter zet zal dus vermoedelijk wel zijn wegens beu. Of omdat zijn kontrakt afgelopen is. Weet ik veel. Met het verhaal heeft het alleszins niets te maken.
Persoonlijk tip ik op «beu» omdat je dat er volgens mij aan afziet. De grafische trukendoos van Bourgeon was al een tijdje uitgeput, maar in dit album merk je pas ècht goed waar Bourgeon met fotos en episcoop werkt (resultaat: subliem) en waar hij het op eigen houtje heeft moeten rooien (resultaat: bepaald minder indrukwekkend, soms gewoon slecht). Dat valt vooral op in de personages.
Als men KvdW ooit op zijn werkelijke zal inschatten, zal men moeten zeggen dat het hier ging om een reeks die op een indrukwekkende, veelbelovende manier van start ging om dan, helaas, al heel snel aan bloedarmoede ten onder te gaan.
Ik kan er echt niet om treuren.
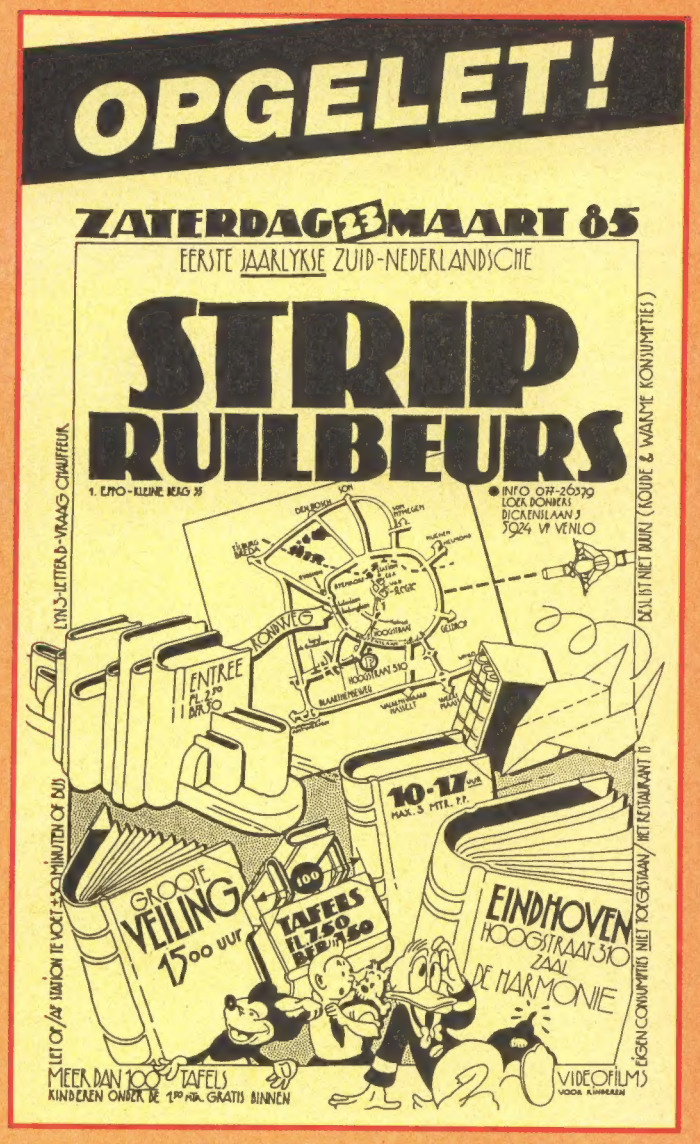
HET EBBEHOUT - Kinderen van de Wind
Bourgeon - Uitg. Oberon